

Tytuł opracowania

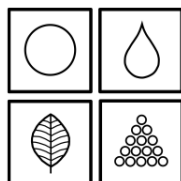
**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO
NA LATA 2021-2025
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029**

Zamawiający

Powiat Białogardzki
Plac Wolności 16-17
78-200 Białogard

Wykonawca

Dokumentacja Środowiskowa – Wojciech Pająk
Osiedle Leśne 7B/121
62-028 Koziegłowy (k. Poznania)
www.dokumentacja-srodowiskowa.pl
e-mail: poczta@dokumentacja-srodowiskowa.pl
tel.: 720-756-763

Autor prognozy

Data sporządzenia

Podpis autora

Wojciech Pająk

06.08.2021 r.

SPIS TREŚCI

1. STRESZCZENIE	3
2. PODSTAWA PRAWNA I METODYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY	8
3. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE ORAZ POWIĄZANIA PROJEKTU DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	10
4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO ODDZIAŁYWANIEM	19
4.1. Klimat i powietrze atmosferyczne.....	19
4.2. Wody powierzchniowe i podziemne	21
4.3. Zagrożenia hałasem.....	30
4.4. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	34
4.5. Gleby i zagospodarowanie terenu.....	35
4.6. Zasoby geologiczne.....	40
4.7. Zasoby przyrodnicze.....	43
4.8. Istniejące problemy ochrony środowiska.....	58
5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	60
6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	66
7. ODDZIAŁYWANIE NA FORMY OCHRONY PRZYRODY, W TYM NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000.....	84
8. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE.....	87
9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE I OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	87
10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE.....	92
11. ANALIZA SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	92
<i>SPIS TABEL .....</i>	<i>93</i>
<i>SPIS RYSUNKÓW .....</i>	<i>93</i>
<i>SPIS WYKRESÓW.....</i>	<i>94</i>

1. STRESZCZENIE

Projekt dokumentu pn.: „Program ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” zalicza się do dokumentów wymienionych w art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.). W związku z czym dla Programu wymagane jest sporządzenie niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. W niniejszej prognozie uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Przy wykonywaniu prognozy wykorzystano metody analityczne oraz prognostyczne, mające na celu identyfikację potencjalnych i rzeczywistych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z przewidywanymi w projekcie Programu działaniami w kontekście realizacji oraz późniejszego wykorzystania powstałej infrastruktury technicznej. Należy zauważyć, że Program Ochrony Środowiska stanowi dokument strategiczny wskazujący kierunki działań w kontekście poprawy i ochrony poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu, nie stanowiąc natomiast podstaw do przeprowadzenia działań realizacyjnych.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został przez Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie (pismo znak: NZNS.7040.2.5.2021 z dnia 22.03.2021 r.) oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo znak: WOPN-OS.411.18.2021.AM z dnia 06.04.2021 r.).

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu Ochrony Środowiska jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST.

„Program ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030” jest w pełni zgodny i realizuje zadania oraz cele określone w obowiązujących dokumentach strategicznych wyznaczających ramy i kierunki działań z zakresu ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym.

W ramach „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” przyjęto do realizacji m.in. następujące kierunki działań:

- Zmniejszenie powierzchniowej (niskiej) emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Zmniejszenie liniowej emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Zmniejszenie punktowej emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego.
- Ograniczenie zasięgu i skutków zjawisk ekstremalnych (podtopień, powodzi oraz suszy).
- Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń i poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód.
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.
- Ograniczenie presji środowiskowej związanej z wydobyciem kopaliny.

- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa.
- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem innych sektorów gospodarki.
- Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi.
- Racjonalna gospodarka odpadami innymi niż komunalne.
- Ochrona obszarów i gatunków cennych pod względem przyrodniczym.
- Ochrona zasobów leśnych i wzrost lesistości powiatu.
- Ochrona walorów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych.
- Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii oraz zagrożeń miejscowych.

Zgodnie z aktualną „Roczną oceną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2020” (GIOŚ RWMS w Szczecinie, kwiecień 2021) na terenie powiatu białogardzkiego ze względu na kryterium ochrony zdrowia wyznaczono obszar przekroczeń poziomu docelowego zawartości benzo(a)pirenu w powietrzu. Wyznaczony obszar zlokalizowany jest na terenie miasta Białogard nieznacznie wykraczając również na teren gminy Białogard. W obrębie strefy zachodniopomorskiej, na podstawie wyników pomiarów oraz metody obiektywnego szacowania opartej na rezultatach modelowania matematycznego stężeń benzo(a)pirenu zawartego w powietrzu za rok 2020 i rozkładzie źródeł emisji, wskazano 22 obszary przekroczeń poziomu docelowego tego zanieczyszczenia. Są to przede wszystkim większe miasta powiatowe lub gminne, gdzie występuje duża koncentracja ludności. W miejscach, gdzie przeważa zabudowa jednorodzinna i funkcjonują systemy indywidualnego ogrzewania budynków dochodzi do kumulacji zanieczyszczeń. Jest to efekt wzmożonej emisji ze spalania paliw stałych (często słabej jakości) w paleniskach domowych.

Na terenie powiatu białogardzkiego znajduje się 11 monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), tj.: JCWP Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu; JCWP Parsęta od Gęziej do Liśnicy; JCWP Parsęta od Liśnicy do Radwi; JCWP Radew od dopł. w Niedalinie do ujścia; JCWP Gościnka; JCWP Mogilica; JCWP Pysznicza; JCWP Liśnica od Leszczyńki do ujścia; JCWP Dębica od Brusnej do ujścia; JCWP Pokrzywnica od Ponika do ujścia; JCWP Chotla.

Ostania kompleksowa ocena stanu JCWP przeprowadzona została w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska w 2019 r. Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako „dobry”, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w „złym stanie”. Stan ogólny większości (8) z monitorowanych JCWP położonych w obrębie powiatu białogardzkiego oceniony został jako ZŁY. W przypadku 3 JCWP (tj. JCWP Dębica od Brusnej do ujścia; JCWP Pokrzywnica od Ponika do ujścia; JCWP Chotla) nie można było wykonać oceny ze względu na brak badań stanu chemicznego (stan ekologiczny ww. JCWP oceniony został natomiast jako dobry). Stan chemiczny badano dla 4 JCWP (tj. JCWP Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu; JCWP Parsęta od Gęziej do Liśnicy; JCWP Parsęta od Liśnicy do Radwi; JCWP Radew od dopł. w Niedalinie do ujścia) i we wszystkich przypadkach oceniony został jako poniżej dobrego. Spośród monitorowanych JCWP żadna nie znajduje się w stanie/potencjale ekologicznym gorszym niż umiarkowany.

Przekraczanymi wskaźnikami badanych JCWP decydującymi o złym stanie wód powierzchniowych na terenie powiatu białogardzkiego są:

- elementy biologiczne: makrofity, ichtiofauna;
- elementy fizykochemiczne: odczyn pH, azot azotanowy; azot azotynowy; fosfor fosforanowy (V);
- elementy chemiczne: difenylotetry bromowane, benzo(a)piren, benzo(g,h,i)perylen.

Powiat białogardzki położony jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 9, której powierzchnia wynosi 4 072 km². Wody podziemne na obszarze JCWPd nr 9 są drenowane przez ciekły powierzchniowe oraz Morze Bałtyckie. Poziom przypowierzchniowy i międzyglinowy jest drenowany przez dopływy Parsęty i Radwi oraz rzeki uchodzące

bezpośrednio do Bałtyku, natomiast zasilanie następuje w wyniku infiltracji wód opadowych. Poziom podglinowo-neogeński-paleogeński zasilany jest głównie w wyniku przesączania z poziomów czwartorzędowych, drenowany głównie przez Parsętę. Aktualna kompleksowa ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na terenie kraju, wykonana została przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) według stanu na 2019 rok. Przeprowadzona ocena wykazała na DOBRY stan chemiczny oraz SŁABY stan ilościowy JCWPd nr 9. Słaby stan ilościowy spowodowany był obniżeniem zwierciadła wód podziemnych w obrębie tarasu zalewowego rz. Parsęta w obrębie zlewni elementarnej o numerze 44979 (Zlewnia Parsęty od Niecieczy do Wielkiego Rowu), na obszarze, którego występują torfowiska (obniżenie zwierciadła spowodowane intensywną eksploatacją ujęcia wód w Bogucinie – Rościęcinie głównie w celu zaopatrzenia m. Kołobrzeg). Na terenie powiatu białogardzkiego znajduje się 1 punkt badawczy jakości wód podziemnych wyznaczony w ramach systemu monitoringu krajowego – w m. Wicewo (gm. Tychowo). Jakość wód podziemnych ww. punkcie oceniona została jako dobra (II klasa jakości). Łącznie w 2019 r. badania stanu jakości wód podziemnych na terenie JCWPd nr 9 prowadzono w 9 punktach pomiarowych. W 8 punktach odnotowano dobrą jakość wód (II klasa), natomiast w 1 punkcie złą jakość wód (V klasa).

Zgodnie z opracowanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Projektem planu przeciwdziałania skutkom suszy” (Warszawa, październik 2020 r.) na terenie powiatu białogardzkiego znajdują się zarówno obszary o ekstremalnym, silnym i umiarkowanym wynikowym (łącznym) poziomie zagrożenia suszą. Największe obszary o ekstremalnym i silnym wynikowym zagrożeniu suszą znajdują się na terenie gmin Białogard oraz Tychowo. Zagrożenie powiatu białogardzkiego poszczególnymi rodzajami suszy przedstawia się następująco:

- suszą rolniczą – w zdecydowanej większości obszaru powiatu jako słabe;
- suszą hydrologiczną – w zdecydowanej większości obszaru powiatu jako silne;
- suszą hydrogeologiczną – na całym obszarze powiatu jako umiarkowane.

Na terenie powiatu białogardzkiego wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią występujące głównie wzdłuż Parsęty, a także Radwi i Liśnicy. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują m.in. część terenów mieszkaniowych miasta Białogard (m.in. w rejonie ulic Lutyków, Kaszubskiej, Nowej, Wiejskiej, Nadbrzeżnej, Kolejowej, Jana III Sobieskiego, Michała Drzymały, Batalionów Chłopskich czy Płowieckiej). Obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczono również na terenie miasta Karlino. Jednak w przeciwieństwie do Białogardu obejmują one niezabudowane tereny zalewowe Radwi i Parsęty.

Głównym źródłem hałasu kształującym klimat akustyczny jest hałas drogowy, który generuje największą liczbę przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku.

Zgodnie z opracowaniem „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa zachodniopomorskiego” sporządzonym na zlecenie GDDKIA (kwiecień 2018), była droga krajowa nr 6 (obecnie droga wojewódzka nr 112) na terenie powiatu białogardzkiego oddziałuje negatywnie akustycznie na obszarze 335,1 ha (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 262,7 ha (dla wskaźnika L_N) (łącznie niedobry, zły oraz bardzo zły stan warunków akustycznych). Liczba mieszkańców obszarów z negatywnym oddziaływaniem akustycznym ww. drogi na terenie powiatu wynosi 149 (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 140 (dla wskaźnika L_N).

Zgodnie z opracowaniem „Wykonanie okresowego pomiaru i analizy hałasu komunikacyjnego oraz sporządzenie map akustycznych dla dróg wojewódzkich na terenie województwa zachodniopomorskiego o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie” sporządzonym na zlecenie ZZDW w Koszalinie (grudzień 2016), DW nr 163 odc. Białogard /przejście/ oddziałuje negatywnie akustycznie na obszarze 109 ha (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 62 ha (dla wskaźnika L_N) (łącznie niedobry, zły oraz bardzo zły stan warunków akustycznych). Liczba mieszkańców obszarów z negatywnym oddziaływaniem akustycznym ww. drogi na terenie powiatu wynosi 3 010 (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 2 451 (dla wskaźnika L_N).

Zgodnie z aktualizowanym corocznie „Rejestrem zawierającym informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku” prowadzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na terenie powiatu białogardzkiego nie wyznaczono terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

oraz miejsc dostępnych dla ludności, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego.

Ostatnie pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) prowadzone były na terenie powiatu białogardzkiego w latach 2017-2020 w następujących punktach:

- w Białogardzie przy ul. Mickiewicza (2017, 2020 r.);
- w m. Kozia Góra (gm. Karlino) (2018 r.).

Zmierzone wartości natężenia pola elektromagnetycznego w ww. punktach pomiarowych kształtowały się na bardzo niskim poziomie – od 0,23 do 0,67 V/m.

Zgodnie z zestawieniem klasoużytków przekazanym przez Starostwo Powiatowe w Białogardzie na terenie powiatu białogardzkiego na gruntach ornych największą powierzchnię zajmują gleby klasy IVa (średniej jakości lepsze), których udział wynosi 30,4 % (9 353,2 ha) oraz gleby klasy IVb (średniej jakości gorsze), których udział wynosi 24,6 % (7 584,7 ha). Dużą powierzchnię na terenie powiatu zajmują również gleby klasy V (słabe), których udział wynosi 22,2 % (6 836,9 ha).

Zgodnie ze sprawozdaniem *RRW-11 z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów* przekazanym przez Starostwo Powiatowe w Białogardzie powierzchnia gruntów zdegradowanych wymagających przeprowadzenia rekultywacji na terenie powiatu białogardzkiego wynosi 128,52 ha (stan na 31.12.2020 r.), w tym 28,50 ha stanowią grunty zdegradowane działalnością górnictwa oraz 100,02 ha grunty zdegradowane pozostałą działalnością.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. na terenie powiatu białogardzkiego udokumentowane zostały 24 złoża kopalin, w tym:

- 16 złóż kruszyw naturalnych (piasek, piasek ze żwirem);
- 3 złoża kredy jeziornej;
- 2 złoża ropy naftowej (złoża wyeksploatowane – skreślone z bilansu);
- 2 złoża gazu ziemnego (złożo „Białogard” – eksploatowane oraz złożo „Daszewo” pełniące funkcję podziemnego magazynu gazu (PMG) o pojemności 30 mln m³);
- 1 złożo surowców ilastych.

Wydobycie gazu ziemnego ze złoża „Białogard” w 2020 r. wyniosło 7,99 mln³, co stanowiło 0,2 % wydobywania krajowego. W 2020 r. na terenie powiatu eksploatowane były również 4 złoża kruszyw naturalnych (złoża „Rarwino”, „Tyczewo”, „Warnino”, „Wietszyno”), z których łączne wydobycie wyniosło 198 tys. ton.

Powierzchnia lasów na terenie powiatu białogardzkiego wynosi 35 404,59 ha (wg danych GUS stan na 31.12.2020 r.). Stopień lesistości powiatu wynosi 41,9 %. Jest to wartość wyższa niż średnia dla województwa zachodniopomorskiego (35,8 %). Dominującym gatunkiem lasotwórczym na terenie powiatu białogardzkiego jest sosna, która zajmuje 69,9 % powierzchni leśnej na terenie analizowanej jednostki. Stosunkowo istotny udział posiadają również olcha (8,4 %), dąb (6,6 %), buk (6,4 %) oraz brzoza (5,7 %). W strukturze wiekowej lasów na terenie powiatu białogardzkiego największą powierzchnię zajmują drzewostany w III klasie wieku (od 41 do 60 lat) – 20,9 % oraz drzewostany w II klasie wieku (od 21 do 40 lat) – 19,3 %. Powierzchnia lasów ochronnych na terenie powiatu białogardzkiego wynosi 3 346,65 ha, co stanowi 9,5 % powierzchni leśnej obszaru powiatu. Ze względu na kategorię ochronności na terenie powiatu największą powierzchnię zajmują lasy wodochronne (2 121,18 ha). Poszczególne nadleśnictwa oceniają stan sanitarny lasów na terenie powiatu białogardzkiego jako dobry. Z uwagi na występujące w ostatnich latach znaczne wahania poziomu wód gruntowych i długotrwałe susze w okresie letnim coraz częściej obserwuje się jednak wydzielanie się posuszu, głównie świerka i sosny oraz dębu, a także wzmożoną aktywność kornika drukarza i przypłaszczka granatka.

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska na terenie powiatu białogardzkiego znajdują się następujące formy ochrony przyrody: obszar natura 2000 Dorzecze Parsęty; obszar natura 2000 Dolina Radwi,

Chocieli i Chotli; obszar natura 2000 Warnie Bagno; obszar natura 2000 Ostoja Drawska; rezerwat przyrody „Cisy Tychowskie”; rezerwat przyrody „Warnie Bagno”; użytki ekologiczne; pomniki przyrody.

Celem realizacji „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” jest poprawa stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu. Należy zaznaczyć, iż odstąpienie od wdrażania zapisów projektu przedmiotowego programu będzie oznaczać odstąpienie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska. Biorąc pod uwagę cel w jakim jest sporządzany i realizowany projekt programu (kompleksowa ochrona poszczególnych komponentów środowiska), należy uznać, iż środkami zapobiegającymi negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są w rzeczywistości rozwiązania (zadania) zaproponowane do realizacji w projekcie.

Brak realizacji zadań wyznaczonych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” wpłynie jednoznacznie negatywnie na środowisko poprzez pogorszenie stanu wszystkich jego komponentów – wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, gleb, zasobów geologicznych oraz zasobów przyrodniczych.

Wszystkie działania inwestycyjne uwzględnione w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” będą oddziaływać w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe. Jednak część zadań uwzględnionych w Programie (jedynie na etapie ich budowy/realizacji) może oddziaływać negatywnie na środowisko. Będą to jednak oddziaływania o charakterze chwilowym i krótkoterminowym oraz w pełni odwracalne. Należy zaznaczyć, iż konkretne oddziaływania środowiskowe będzie można ocenić dopiero w oparciu o określone dane projektowe i lokalizacyjne na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych (konkretnych) inwestycji. Nadrzędnym celem wydawanych decyzji środowiskowych będzie takie ukształtowanie planowanego przedsięwzięcia, aby w jak najmniejszym stopniu pogorszyło ono stan środowiska (lub żeby negatywne oddziaływania w ogóle nie wystąpiły). Odpowiednie zaplanowanie i przeprowadzenie prac budowlanych pozwoli ograniczyć lub całkowicie wyeliminować negatywne oddziaływania środowiskowe. Zadania uwzględnione w POŚ realizowane będą w zdecydowanej większości na obszarach już zurbanizowanych (przekształconych antropogenicznie), w związku z czym ich negatywne oddziaływanie na zasoby przyrodnicze (faunę, florę, różnorodność biologiczną) będzie znacznie ograniczone (nie będą powstawały nowe obszary zurbanizowane powodujące defragmentację siedlisk przyrodniczych i osłabiające integralność przyrodniczą powiatu).

Z uwagi na ogólny sposób formułowania w projekcie Programu ustaleń dotyczących planowanych kierunków działań, bez wskazania ich zakresu i szczegółowej lokalizacji, w tym położenia względem cennych obiektów przyrodniczych, należy stwierdzić, iż w analizowanym dokumencie brak jest danych, które wskazywałyby, że realizacja jego ustaleń spowoduje znaczące oddziaływanie na obiekty chronione. Należy mieć także na względzie, że jest to dokument o charakterze strategicznym, który nie przesądza o technologii stosowanej w trakcie realizacji inwestycji, a potem ich funkcjonowaniu, a także fakt, iż jak już wcześniej wspomniano działania inwestycyjne, stanowiące przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, będą musiały przechodzić odrębne postępowania dotyczące oceny oddziaływania na środowisko. Dodatkowo wyznaczone zadania nie są sprzeczne z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody. W szczególności POŚ nie wyznacza do realizacji zadań, które zostały uznane za zakazane w stosunku do istniejących na terenie powiatu form ochrony przyrody.

Inwestycje uwzględnione w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” charakteryzują się dużym stopniem ogólności. POŚ w głównej mierze wyznacza kierunki działań jakie należy realizować w poszczególnych obszarach interwencji w celu poprawy stanu wybranych komponentów środowiska, bez określania szczegółowych rozwiązań (ram) lokalizacyjnych i technologicznych dla konkretnych zadań. W związku z czym określenie alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych, konstrukcyjnych i organizacyjnych dla zaplanowanych zadań w niniejszej prognozie jest niemożliwe. Szczegółowe rozwiązania alternatywne dotyczące lokalizacji, rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych

przedstawione powinny być na poziomie każdej inwestycji na etapie przed jej realizacją w ramach procedury uzyskiwania decyzji i pozwoleń administracyjnych (np. w dokumentacji technicznej/projektowej, karcie informacyjnej, raporcie oddziaływania na środowisko).

Pewnym natomiast jest, iż rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” wpłynie negatywnie na wszystkie komponenty środowiska, ponieważ jak wykazano w niniejszej prognozie, zadania zaplanowane do realizacji w ramach POŚ oddziaływać będą w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe (zaniechanie ich realizacji pogorszy stan środowiska na terenie powiatu).

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.) organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Niniejszy obowiązek realizowany będzie przez Zarząd Powiatu Białogardzkiego poprzez sporządzanie co 2 lata raportów z wykonania „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego”. Celem sporządzania raportów jest ocena realizacji zadań wskazanych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”, w tym m.in. określenie stanu oraz tendencji zmian zachodzących w środowisku na terenie powiatu. Monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu obejmować będzie wszystkie komponenty środowiska, takie jak: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

2. PODSTAWA PRAWNA I METODYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY

Zgodnie z art. 46, 47 i 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.) sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko jest wymagane w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla następujących dokumentów:

- 1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planu zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku projektu zmiany dokumentów wymienionych powyżej.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów innych niż wymienione powyżej oraz w przypadku projektu zmiany takich dokumentów, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem (tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska), organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Projekt dokumentu pn.: „Program ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” zalicza się do dokumentów wymieniowych w art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.).

Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.) niniejsza prognoza:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74 a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy;
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”

opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Strategiczna ocena oddziaływania odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. Inaczej niż w przypadku oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć nie ma tu możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Programu oraz zasięgu przestrzennego jakiego dotyczy (obszar powiatu). W niniejszej prognozie uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Przy wykonywaniu prognozy wykorzystano metody analityczne oraz prognostyczne, mające na celu identyfikację potencjalnych i rzeczywistych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z przewidywanymi w projekcie Programu działaniami w kontekście realizacji oraz późniejszego wykorzystania powstałej infrastruktury technicznej. Należy zauważyć, że Program Ochrony Środowiska stanowi dokument strategiczny wskazujący kierunki działań w kontekście poprawy i ochrony poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu, nie stanowiąc natomiast podstaw do przeprowadzenia działań realizacyjnych.

Ponieważ POŚ wskazuje głównie kierunki działań oraz inicjatywy konieczne do osiągnięcia wyznaczonych celów, nie zawiera natomiast szczegółowych rozwiązań dotyczących poszczególnych zadań, w prognozie zidentyfikowano i przeanalizowano kierunki ich oddziaływań. Jednocześnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona dla przedmiotowego dokumentu nie zawiera i nie zastępuje strategicznych ocen oddziaływań na środowisko, planowanych przedsięwzięć niezbędnych do osiągnięcia wskazanych celów, dla których zgodnie z przepisami prawa wymagane jest przeprowadzenia takiej oceny.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został przez Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie (pismo znak: NZNS.7040.2.5.2021 z dnia 22.03.2021 r.) oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo znak: WOPN-OS.411.18.2021.AM z dnia 06.04.2021 r.).

3. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE ORAZ POWIĄZANIA PROJEKTU DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem niniejszej prognozy jest „Program ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”, który stanowi kontynuację „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” przyjętego uchwałą nr XLI/190/2017 Rady Powiatu w Białogardzie z dnia 27 października 2017 r. W związku z upływem okresu obowiązywania poprzedniego „Programu Ochrony Środowiska” zaszła konieczność aktualizacji tego strategicznego dokumentu.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 ze zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu Ochrony Środowiska jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST.

Program ocenia i analizuje stan środowiska na terenie powiatu białogardzkiego w podziale na dziesięć obszarów przyszłej interwencji: (1) ochronę klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami,

(5) gospodarkę wodno-ściekową, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarkę odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze, (10) zagrożenia poważnymi awariami.

W ramach „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” przyjęto do realizacji m.in. następujące kierunki działań:

- Zmniejszenie powierzchniowej (niskiej) emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Zmniejszenie liniowej emisji zanieczyszczeń do powietrza.
- Zmniejszenie punktowej emisji zanieczyszczeń powietrza.
- Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego.
- Ograniczenie zasięgu i skutków zjawisk ekstremalnych (podtopień, powodzi oraz suszy).
- Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń i poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód.
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.
- Ograniczenie presji środowiskowej związanej z wydobyciem kopalin.
- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa.
- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem innych sektorów gospodarki.
- Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi.
- Racjonalna gospodarka odpadami innymi niż komunalne.
- Ochrona obszarów i gatunków cennych pod względem przyrodniczym.
- Ochrona zasobów leśnych i wzrost lesistości powiatu.
- Ochrona walorów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych.
- Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii oraz zagrożeń miejscowych.

Ocena zgodności projektu Programu z celami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

Globalna Agenda 21, uchwalona na Konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Spraw Środowiska i Rozwoju w Rio de Janeiro na tzw. Szczycie Ziemi w czerwcu 1992 roku, stanowi globalny program działań na rzecz środowiska i rozwoju. Program ten wskazuje, w jaki sposób należy równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska. Wdrażanie założeń Agendy opiera się na zasadzie Myśl globalnie, działaj lokalnie, zgodnie, z którą największą rolę w ich realizacji przypisuje się władzom lokalnym. Agenda składa się z czterech zasadniczych części, omawiających następujące zagadnienia: - problemy socjalne i gospodarcze; - zachowanie i zagospodarowanie zasobów w celu zapewnienia rozwoju; - wzmocnienia znaczenia ważnych grup społecznych; - możliwości realizacyjne celów i zadań agendy. Zasady zrównoważonego rozwoju przyjęte w Agendzie 21 zostały usankcjonowane na szczeblu krajowym między innymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020, przyjęta przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 roku, to kluczowy dokument dla strategii rozwoju kraju jako członka Unii Europejskiej. Ten fundamentalny dla rozwoju Unii Europejskiej dokument określa działania, których podjęcie przyspieszy wyjście z obecnego kryzysu i otworzy europejską gospodarkę na przyszłe wyzwania. W ramach Strategii wyznaczone zostały 3 priorytety, które będą realizowane na szczeblu unijnym i krajowym:

- wzrost inteligentny (zwiększenie roli wiedzy, innowacji, edukacji i społeczeństwa cyfrowego);
- wzrost zrównoważony (produkcja efektywniej wykorzystująca zasoby, przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności);
- wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu (zwiększenie aktywności zawodowej, podnoszenie kwalifikacji, walka z ubóstwem).

Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 zawierają ogólnounijne założenia i cele polityki na lata 2021–2030. Najważniejsze cele na 2030 r.: ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.); zwiększenie do co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii; zwiększenie o co najmniej 32,5% efektywności energetycznej.

Europejska Konwencja Krajobrazowa została przyjęta 20 października 2000 roku we Florencji, Polska ratyfikowała ją w 2004 roku. Celem konwencji jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu. Konwencja traktuje krajobraz jako ważny element życia ludzi zamieszkujących wszędzie: w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również na obszarach odznaczających się wyjątkowym pięknem -dlatego swoim zasięgiem obejmuje całe terytorium Polski. W celu realizacji zapisów konwencji strony podejmują działania zmierzające do identyfikacji własnych krajobrazów, podnoszenia świadomości społecznej, określenia celów jakości krajobrazu oraz współpracy transgranicznej.

Siódmy program wspólnotowy w dziedzinie środowiska przyjęty został decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz. Urz. L347 z 28.12.2013, s.171). Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych Siódmego Programu, który stanowi załącznik aktu, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu. Cele priorytetowe Siódmego Programu to:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,
- maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,
- zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast,
- lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

Jednym z kluczowych elementów programu jest adaptacja do zmian klimatu, powiązana z wieloma innymi aspektami środowiskowymi, takimi jak ochrona gleby, zrównoważone środowisko miejskie, zrównoważona ochrona wód i środowiska morskiego.

Siódmy Program zawiera wizję na rok 2050, w którym to roku obywatele mają się cieszyć dobrą jakością życia, z uwzględnieniem ekologicznych ograniczeń planety, w gospodarce nic się nie marnuje, różnorodność biologiczna jest przywracana, a niskoemisyjny wzrost - oddzielony od zużycia zasobów - wyznacza drogę rozwoju globalnego.

Europejski Zielony Ład. Zmiana klimatu i degradacja środowiska stanowią zagrożenie dla Europy i reszty świata. Aby sprostać tym wyzwaniom, Europa potrzebuje nowej strategii na rzecz wzrostu służącej przekształceniu Unii w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę:

- która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto,
- w której nastąpi oddzielenie wzrostu gospodarczego od zużywania zasobów,
- w której żadna osoba ani żaden region nie pozostaną w tyle.

W grudniu 2019 r. Komisja Europejska przedstawiła „Europejski Zielony Ład”, czyli plan działania na rzecz zrównoważonej gospodarki UE. Można to osiągnąć poprzez przekształcenie wyzwań związanych z klimatem i środowiskiem w nowe możliwości we wszystkich obszarach polityki, a także zadbanie o to, by transformacja była sprawiedliwa i sprzyjała włączeniu społecznemu. Europejski Zielony Ład zawiera plan działań umożliwiających bardziej efektywne wykorzystanie zasobów dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej i zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń. Omówiono w nim konieczne inwestycje i dostępne narzędzia finansowe. Wyjaśniono, w jaki sposób zapewnić transformację, która będzie sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu. Do 2050 r. UE chce stać się neutralna dla klimatu. Zaproponowano europejskie prawo o klimacie, aby przekształcić to zobowiązanie polityczne w zobowiązanie prawne. Osiągnięcie tego celu będzie wymagało działań we wszystkich sektorach naszej gospodarki, takich jak:

- inwestycje w technologię przyjazną dla środowiska,
- wspieranie innowacji przemysłowych,
- wprowadzanie czystszych, tańszych i zdrowszych form transportu,
- obniżenie emisyjności sektora energii,
- zapewnienie większej efektywności energetycznej budynków,
- współpraca z partnerami międzynarodowymi w celu poprawy światowych norm środowiskowych.

UE zapewni również wsparcie finansowe i pomoc techniczną dla tych, którzy najbardziej odczuwają skutki przejścia na gospodarkę ekologiczną. Służyć temu będzie mechanizm sprawiedliwej transformacji. Dzięki niemu najbardziej dotknięte regiony mają otrzymać 100 mld euro w latach 2021–2027. Europejski Zielony Ład składa się z 10 założeń:

1. Europa bez zanieczyszczeń - zanieczyszczenie powietrza, wody oraz rozwiązanie problemu zanieczyszczenia przemysłowego;
2. Przejście na gospodarkę cyrkulacyjną - przyjęcie nowego planu działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym do marca 2020 r.;
3. Program "Farm to Fork" - cele dotyczące redukcji chemicznych pestycydów (50% do 2030 r.), nawozów i zwiększenie powierzchni upraw organicznych;
4. Zielona Wspólna Polityka Rolna - wysokie ambicje środowiskowe i klimatyczne w ramach reformy Wspólnej Polityki Rolnej;
5. Mechanizm JUST Transition - wsparcie finansowe dla regionalnych planów transformacji energetycznej;
6. Finansowanie transformacji - fundusze na zielone innowacje i inwestycje publiczne;
7. Czysta, przystępna cenowo i bezpieczna energia - ocena ambicji państw członkowskich ujętych w ramach krajowych planów w zakresie energii i klimatu;
8. Osiągnięcie neutralności klimatycznej - propozycja pierwszej ustawy klimatycznej zapisującej cel neutralności klimatycznej do 2050 r.;
9. Zrównoważony transport - przyjęcie strategii na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności, a także przegląd dyrektywy w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych i rozporządzenia TEN-T;
10. Ochrona europejskiego kapitału naturalnego - propozycja strategii UE na rzecz różnorodności biologicznej do 2030 r.

Ocena zgodności projektu Programu z celami ustanowionymi na szczeblu krajowym i regionalnym

Wyznaczone do realizacji cele w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” są w pełni zgodne również z następującymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi szczebla krajowego i regionalnego:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności;
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030;
- Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu;
- Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK);
- Polityka energetyczna Polski do 2040 roku;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
- Projekt planu przeciwdziałania skutkom suszy;
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku;
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – AKPOŚK 2017;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry;
- Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju;

- Krajowy plan gospodarki odpadami 2022;
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032;
- Aktualizacja krajowego programu zwiększania lesistości;
- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030;
- Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej;
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego;
- Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024.

W kolejnej tabeli wykazano powiązania „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” z założeniami obowiązujących dokumentów strategicznych szczebla krajowego i regionalnego.

Tabela 1. Spójność „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego i regionalnego

Powiązanie z „Programem ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego”
POZIOM KRAJOWY
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności
<p>Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne. • Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych. • Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce. • Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii. • Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki. • Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska. <p>Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach. • Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta. • Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. • Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast. <p>Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji – Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
<p><u>Cel szczegółowy:</u> Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód. • Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania. • Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb. • Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej. <p><u>Cel szczegółowy:</u> Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu. • Kierunek interwencji: Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. • Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym. • Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa. • Kierunek interwencji: Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT. <p><u>Cel szczegółowy:</u> Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu.

Powiązanie z „Programem ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego”
<ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. <p><u>Cel szczegółowy:</u> Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji. <p><u>Cel szczegółowy:</u> Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
<p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko (określone kierunki interwencji)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód. • Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania. • Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego. • Ochrona gleb przed degradacją. • Zarządzanie zasobami geologicznymi (zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania złóż). • Gospodarka odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami. • Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych (zapewnienie odpowiednich poziomów ochrony przed skutkami oddziaływań pól elektromagnetycznych).
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030
<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich; • poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich przez budowę lub modernizację gminnej i powiatowej sieci drogowej; • działania na rzecz zmniejszenia udziału przejazdów indywidualnym transportem zmotoryzowanym i zachęcanie do korzystania z transportu publicznego, promocja ruchu rowerowego i pieszego; • budowa, rozbudowa i modernizacja sieci gazowej przesyłowej i dystrybucyjnej; • wsparcie dla budowy, odbudowy i prawidłowego wykorzystania urządzeń melioracyjnych oraz powiększenia retencji wodnej; • zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych przez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni; • dynamizacja przedsięwzięć na rzecz likwidacji niskiej emisji z systemów grzewczych; • utrzymanie, a w miarę dostępności gruntów do zalesienia, zwiększenie ogólnej lesistości kraju oraz zwartości kompleksów leśnych i powierzchni zalesianych; • identyfikacja gleb zanieczyszczonych na terenach wiejskich; • zwiększanie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych oraz w przedsiębiorstwach; • ochrona produktywności gruntów rolnych; • stymulowanie rozwoju alternatywnych, bezemisyjnych źródeł ciepła (m.in. taniego ogrzewania elektrycznego), co przyczyni się do obniżenia niskiej emisji, w szczególności na terenach słabiej zurbanizowanych; • wsparcie produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu (kogeneracja); • rozbudowa systemów dystrybucji energii oraz zwiększanie wykorzystania OZE; • opracowanie i wdrożenie kompleksowych działań w zakresie zapobiegania skutkom utrzymywania się długotrwałych wysokich temperatur lub małej ilości opadów i w ich następstwie susz.
Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu
<p>Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (OSN) zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującą wszystkie kraje UE tzw. Dyrektywą Azotanową. Rolnicy, których działki położone są na (OSN) są obowiązani do wypełniania „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, który przyjęty został w dniu 12 lutego 2020 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów (Dz. U. z 2020, poz. 243). Program działań określa m.in.: sposoby i warunki rolniczego wykorzystania nawozów azotowych w pobliżu wód, na terenach o dużym nachyleniu, a także na glebach zamrzniętych, zalanych wodą lub przykrytych śniegiem; terminy, w których dozwolone jest rolnicze wykorzystanie nawozów; warunki przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowanie z odciekami, a także sposób obliczania wymaganej pojemności urządzeń do ich przechowywania; sposób ustalania rocznej dawki nawozów naturalnych; zasady planowania prawidłowego nawożenia azotem.</p>
Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK)
<ul style="list-style-type: none"> • KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: 1. Bezpieczeństwa energetycznego, 2. Wewnętrznego rynku energii, 3. Efektywności energetycznej, 4. Obniżenia emisyjności, 5. Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. • „Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030” wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

Powiązanie z „Programem ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego”
<ul style="list-style-type: none"> • redukcja emisji gazów cieplarnianych; • wzrost udziału OZE w finalnym zużyciu energii; • wzrost efektywności energetycznej; • redukcja udziału węgla w produkcji energii.
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku
<p>Poprzez realizację celów i działań wskazanych w PEP2040 przeprowadzona zostanie niskoemisyjna transformacja energetyczna przy aktywnej roli odbiorcy końcowego i zaangażowaniu krajowego przemysłu, dając impuls gospodarce, przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego, w sposób innowacyjny, akceptowalny społecznie i z poszanowaniem środowiska oraz klimatu. Transformacja energetyczna Polski zostanie oparta na trzech filarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I FILAR – SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA. • II FILAR – ZEROEMISYJNY SYSTEM ENERGETYCZNY: To kierunek długoterminowy, w którym zmierza transformacja energetyczna. Zmniejszenie emisyjności sektora energetycznego będzie możliwe m.in. poprzez zwiększenie roli energetyki rozproszonej i obywatelskiej przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego poprzez przejściowe stosowanie technologii energetycznej opartych m.in. na paliwach gazowych. • III FILAR – DOBRA JAKOŚĆ POWIETRZA: To cel, który dla odbiorców jest jedną z bardziej zauważalnych oznak odchodzenia od paliw kopalnych. Dzięki inwestycjom w transformację sektora ciepłowniczego (systemowego i indywidualnego), elektryfikację transportu oraz promowania domów pasywnych i zeroemisyjnych, wykorzystujących lokalne źródła energii, w widoczny sposób poprawi się jakość powietrza, która ma wpływ na zdrowie społeczeństwa. Kluczowym rezultatem transformacji odczuwalnym przez każdego obywatela będzie zapewnienie czystego powietrza w Polsce.
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; • dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; • ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu; • adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie; • zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu. <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami; • organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu. <p>Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu; • zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu. <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu; • miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu. <p>Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa systemu wsparcia innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu; • ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.
Projekt planu przeciwdziałania skutkom suszy
<p>Zgodnie z „Projektem planu przeciwdziałania skutkom suszy” w celu przeciwdziałania skutkom suszy należy realizować działania wpływające zarówno na zabezpieczenie dostępu do wody przeznaczonej do spożycia i prowadzenia nawodnień, jak i poprzez zwiększenie odporności terenu na skutki suszy. Zwiększenie odporności terenu oznacza, iż dany teren ze względu na swoją specyfikę i wdrożone działania będzie reagował na suszę z opóźnieniem, bądź też skutki suszy na nim nie wystąpią. Działania, które będą wpływać na zwiększenie odporności terenu to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa oraz przebudowa urządzeń melioracyjnych, • realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych przez zwiększanie sztucznej retencji, • realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania i odtwarzania naturalnej retencji, • zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych, • zwiększenie retencji naturalnej i sztucznej na gruntach leśnych, • retencja i zagospodarowanie wód opadowo-roztopowych na terenach zurbanizowanych. <p>Do grupy działań formalnych i edukacyjnych zaliczono rozwiązania umożliwiające zarządzanie zjawiskiem suszy np.: poprzez jej monitorowanie, rekompensowanie poniesionych strat, zarządzanie zasobami wodnymi, czy też właściwe</p>

Powiązanie z „Programem ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego”
<p>zarządzanie w sytuacjach, gdy zjawisko suszy osiąga rozmiar klęski żywiołowej. Działania edukacyjne to przede wszystkim zwiększanie świadomości i kształtowanie wiedzy na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • suszy - jej powstawania oraz możliwych do wstąpienia skutków, • wprowadzania w życie codzienne rozwiązań oszczędzających wodę, • możliwości retencjonowania wody. <p>Działania edukacyjne to również opracowanie dobrych praktyk oraz programów edukacyjnych, w tym wprowadzenie tematyki suszy do programów nauczania dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych.</p>
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku
<ul style="list-style-type: none"> • Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności. • Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.
Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – AKPOŚK 2017
<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowanie wydajności oczyszczalni do odbioru 100 % ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji. • Zastosowanie odpowiednich technologii oczyszczania ścieków gwarantujących osiągnięcie wymaganych standardów oczyszczania ścieków. • Wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych umożliwiającej spełnienie blisko 100 % poziomu obsługi.
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry
<ul style="list-style-type: none"> • Badanie i monitorowanie środowiska wodnego. • Działania wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej. • Kontrola użytkowników prywatnych i przedsiębiorstw. • Kształtowanie naturalnych warunków hydrologicznych oraz ochrona i zachowanie ekosystemów oraz różnorodności biologicznej. • Ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych. • Ograniczenie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń. • Optymalizacja zużycia wody. • Realizacja zadań systemowych gospodarki odpadami zawartych w PGO. • Przegląd pozwoleń wodnoprawnych. • Zapewnienie ciągłości potoków i rzek przez udrożnienie obiektów.
Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju
<ul style="list-style-type: none"> • Niepogarszanie stanu jednolitych części wód. • Zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji. • Osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych. • Spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym m. in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków).
Krajowy plan gospodarki odpadami 2022
<ul style="list-style-type: none"> • Głównym celem dokumentu jest określenie polityki gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, wpisującej się w działania gospodarki o obiegu zamkniętym. Zgodnie z założeniami KPGO, przede wszystkim należy zapewnić realizację działań znajdujących się najwyżej w hierarchii sposobów postępowania z odpadami - a więc zapobiegać ich wytwarzaniu oraz stworzyć niezbędną infrastrukturę do selektywnego zbierania odpadów u źródła, tak aby zapewnić ich efektywny recykling i osiągnąć założone cele.
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032
<p>Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 wyznacza do realizacji następujące cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest; • minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju; • likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.
Aktualizacja krajowego programu zwiększania lesistości
<ul style="list-style-type: none"> • Szczególną funkcją zalesień powinno być odpowiednie kształtowanie struktur przestrzennych zasobów przyrody, zwiększanie ich biologicznej aktywności i różnorodności. • Ważnym zadaniem programu zalesiania jest ochrona i wzmacnianie oraz łączenie najcenniejszych obszarów przyrodniczych we wspólny system. Bardzo istotnym problemem jest też racjonalne przestrzenne rozmieszczenie przyszłych zalesień. • Rozmiar zadań, potrzeba systemowych rozwiązań w skali kraju i regionu, a przede wszystkim znaczenie zalesień dla ochrony środowiska, racjonalizacji struktury użytkowania ziemi i tworzenia ładu w gospodarce przestrzennej nadają temu problemowi wysoką rangę.

Powiązanie z „Programem ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego”
POZIOM WOJEWÓDZKI
Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030
<p>Strategia określa następujące trendy rozwojowe wpływające na środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • REWOLUCJA ENERGETYCZNA - Istotnym czynnikiem wpływającym w skali globalnej i regionalnej na sposób prowadzenia działalności gospodarczej i tryb życia będzie zmiana poziomu zapotrzebowania na energię oraz źródeł jej pozyskiwania. Towarzyszyć temu będzie drastyczny spadek kosztów pozyskiwania energii ze źródeł niekonwencjonalnych, jak i kosztów oraz zobowiązań wynikających z ograniczenia skutków zmian klimatu. O ile pozycja kraju w ramach tych procesów będzie słabła wraz z opóźnieniami we wdrażaniu rozwiązań na rzecz uruchamiania alternatywnych źródeł energii, o tyle rola Pomorza Zachodniego – jako potencjalnego obszaru ich wzmożonej produkcji – może się umacniać. W dłuższej perspektywie i w skali globalnej nie ma odwrotu od niwelowania kosztownej i szkodliwej dla środowiska produkcji energii. Region potrafiący zmienić status obciążonego rosnącymi kosztami odbioru energii na uzyskujący rosnące dochody producenta w ogromnym stopniu poprawi swoją pozycję konkurencyjną i perspektywy udziału w nowoczesnej gospodarce oraz procesach inwestycyjnych. • PEŁNIEJSZE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZESTRZENI - Region wciąż pozostaje przestrzenią do odkrycia przez nowoczesną gospodarkę, a przy tym spełnia standardy oczekiwane w ramach dominujących modeli inwestowania w zgodzie z potrzebami środowiska naturalnego. Koresponduje to z tendencją do definiowania nowych modeli funkcjonowania współczesnych miast, podnoszenia ich efektywności energetycznej, transportowej i przestrzennej, troską o jakość życia i korzyściami wynikającymi z indywidualizacji oraz zróżnicowania europejskich modeli życia. • KONSEKWENCJE ZMIAN KLIMATU I ICH SPOŁECZNEGO ODBIORU - W coraz większym stopniu polska gospodarka uwzględniać musi presję regulacyjną i kulturową wynikającą ze wzrostu świadomości dotyczącej zachodzących zmian klimatycznych i ich konsekwencji dla wszelkich form ludzkiej aktywności. W odniesieniu do Pomorza Zachodniego oznacza to konieczność zmiany podejścia do sposobu gospodarowania przestrzenią, wykorzystania zasobów naturalnych i rozwoju w oparciu o nie form zielonej gospodarki. Przy umiejętnym zarządzaniu marką regionu i jakością stworzonych na jego obszarze dóbr systematyczne podnoszenie standardów ekologicznych oraz oczekiwani odbiorców i konsumentów może stanowić czynnik pozytywnie stymulujący profil ekonomiczny regionu. W każdym przypadku kategoria zielonej gospodarki musi stopniowo ulegać przenoszeniu z poziomu opisu aspiracji i kategoryzowania działalności w praktykę tworzenia i funkcjonowania produktów i usług, z wykorzystaniem dojrzałych, przyjaznych środowisku technologii. <p>W ramach II Celu Strategicznego „Dynamiczna gospodarka” wyznaczono cel kierunkowy 2.2. „Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu”, w ramach którego określono skuteczne wsparcie rozwoju odnawialnych źródeł energii.</p> <p>W ramach III Celu Strategicznego „Sprawny samorząd” wyznaczono cel kierunkowy 3.3. „Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury”, w ramach którego określono, iż należy skupić prowadzoną politykę gospodarczą na specyficznych zasobach inwestycyjnych regionu, głównie odnawialnych źródłach energii, co prowadzić powinno do uniezależnienia rynku energii od wahań o charakterze surowcowym, ekonomicznym oraz technicznym. Zwiększanie udziału energetyki rozproszonej sprzyjać będzie rozwojowi lokalnej gospodarki i pozwoli w większym stopniu wykorzystać potencjał lokalny.</p>
Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej
<p>Na terenie strefy zachodniopomorskiej obowiązuje „Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej” przyjęty Uchwałą Nr XVI/206/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 4 czerwca 2020 r. (Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 30 czerwca 2020 r., poz. 3126). Podstawowym celem Programu ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej jest poprawa jakości powietrza poprzez dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza oraz osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń na mieszkańców. Dlatego zaplanowane działania mają na celu uzyskanie maksymalnego efektu ekologicznego poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł, które w największy sposób oddziałują na wielkość stężeń substancji w powietrzu. Do osiągnięcia celu Programu konieczna jest realizacja zadań wskazanych w harmonogramie realizacji działań naprawczych oraz uwzględnianie ogólnych kierunków działań, które wpływają na poprawę stanu jakości powietrza w sposób pośredni. Program wskazuje następujące kierunki działań naprawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redukcja emisji zanieczyszczeń ze źródeł małej mocy do 1 MW; • kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza; • prowadzenie edukacji ekologicznej; • prowadzenie działań kontrolnych; • wdrażanie tzw. uchwały antysmogowej, o której mowa w art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska ograniczającej stosowanie w indywidualnych systemach grzewczych urządzeń generujących wysokie emisje zanieczyszczeń do powietrza oraz stosowanie odpowiedniej jakości paliw.

Powiązanie z „Programem ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego”
Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego
<p>W dniu 24 stycznia 2019 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjął Uchwałę Nr III/33/19 „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego”. Zgodnie z ww. programem do podstawowych kierunków i zakresów działań, które należy realizować w celu ograniczenia emisji hałasu drogowego są:</p> <ul style="list-style-type: none">
• modernizacje i przebudowy dróg,
• stosowanie ograniczeń prędkości,
• ograniczenia ruchu tranzytowego w miejscach mieszkalnictwa,
• stosowanie ekranów akustycznych i wałów ziemnych,
• wymiana i naprawa nawierzchni,
• stosowanie cichych asfaltów,
• stosowanie cichych opon i tłumików,
• tunele,
• zwarte bariery zielone,
• wymiana stolarki okiennej,
• prowadzenie rozsądnej polityki planowania przestrzennego dla terenów chronionych akustycznie.
Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024
<p>POŚ dla województwa zachodniopomorskiego określa do osiągnięcia następujące cele ochrony środowiska do 2024 r.:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezp. energetycznego w kontekście zmian klimatu.
• Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu.
• Poprawa klimatu akustycznego w województwie zachodniopomorskim.
• Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.
• Osiągnięcie dobrego stanu JCW powierzchniowych, podziemnych, przejściowych i przybrzeżnych.
• Racjonalny transport i turystyka wodna.
• Ochrona pasa wybrzeża.
• Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą.
• Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.
• Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.
• Ochrona gleb przed antropopresją, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.
• Zalesienia gruntów nieprzydanych na inne cele.
• Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa zachodniopomorskiego.
• Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej.
• Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
• Zwiększanie lesistości.
• Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując „Program ochrony Środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” jest w pełni zgodny i realizuje zadania oraz cele określone w obowiązujących dokumentach strategicznych wyznaczających ramy i kierunki działań z zakresu ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym.

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO ODDZIAŁYWANIEM

4.1. Klimat i powietrze atmosferyczne

Klimat

Zgodnie z „Opracowaniem ekofizjograficznym do planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego” (Szczecin, marzec 2018) teren powiatu białogardzkiego z zdecydowanej większości położony jest na obszarze IV koszalińskiej krainy

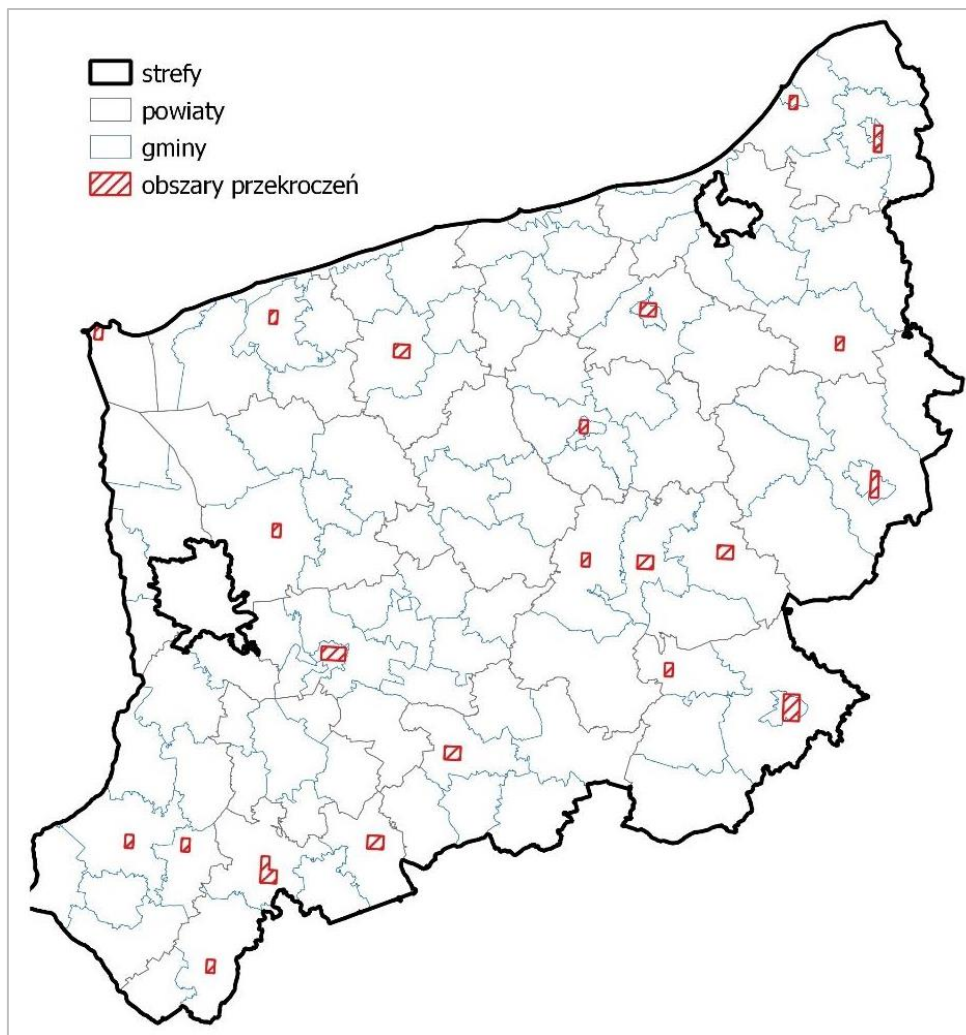
klimatycznej. Kraina ta obejmuje wysoczyzny morenowe płaskie i faliste, poprzecinane dolinami rzek Parsęty, Radwi, Grabowej i Wieprzy, którymi napływają masy powietrza znad Bałtyku do wzniesień Pojezierza Drawskiego i Pojezierza Bytowskiego. Ze względu na większe zachmurzenie, w porównaniu z krainą III, notuje się mniejsze usłonecznienie rzeczywiste – średnio rocznie od 1 500 godzin na przedpolu pagórkowatych wysoczyzn morenowych do 1 570 w północnej części krainy. Średnia roczna temperatura wynosi około 7,9°C w zachodniej części krainy i spada w kierunku wschodnim do około 7,5°C. Podobną tendencję w rozkładzie przestrzennym wykazuje temperatura stycznia, która waha się od -0,7°C do -1,5°C. Na większości obszaru zaliczonego do krainy IV średnia temperatura lipca kształtuje się od 16,6°C do 17,0°C. Ciepłsza jest jej zachodnia część, gdzie średnia temperatura lipca wzrasta do około 17,2°C. W krainie Koszalińskiej, w porównaniu do krain I-III bezpośrednio sąsiadujących z Bałtykiem, ostatnie przymrozki wiosenne kończą się później, natomiast jesienne rozpoczynają się wcześniej. Średnie daty ostatnich przymrozków wiosennych opóźniają się generalnie z północy na południe – od 24 kwietnia do 6 maja, a w dolinach rzek i zagłębieniach terenowych kończą się nawet o kilka dni później. Przymrozki jesienne notuje się w tej krainie przeciętnie już na początku trzeciej dekady października. Okres gospodarczy trwa od 243 dni w południowo-wschodniej części krainy do 251 dni w środkowym dorzeczu Parsęty, zaś długość okresu wegetacyjnego wynosi od 214 do 219 dni. W krainie obserwuje się wyraźny wzrost częstości występowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, takich jak: zwiększone dobowe sumy opadów atmosferycznych, opóźnienie początku okresu wegetacyjnego oraz liczbę burz atmosferycznych. Roczne sumy opadów wynoszą około 675 mm w dorzeczu dolnej Parsęty i wzrastają w kierunku północno-wschodnim do około 775 mm. Jednocześnie gradient przestrzenny rocznych sum opadów w dorzeczu górnej i środkowej Parsęty jest bardzo mały i zdecydowanie rośnie we wschodniej części krainy. Liczba dni z opadem dobowym co najmniej 1 mm wynosi od 110 do 125. W północnej i zachodniej części krainy pokrywa śnieżna występuje w czasie 45-50 dni, a czas jej zalegania wydłuża się do prawie 60 dni w części południowej.

Aktualna ocena jakości powietrza

Zgodnie z aktualną „Roczną oceną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2020” (GIOŚ RWMŚ w Szczecinie, kwiecień 2021) na terenie powiatu białogardzkiego ze względu na kryterium ochrony zdrowia wyznaczono **obszar przekroczeń poziomu docelowego zawartości benzo(a)pirenu w powietrzu**. Wyznaczony obszar zlokalizowany jest na terenie miasta Białogard nieznacznie wykraczając również na teren gminy Białogard.

W obrębie strefy zachodniopomorskiej, na podstawie wyników pomiarów oraz metody obiektywnego szacowania opartej na rezultatach modelowania matematycznego stężeń benzo(a)pirenu zawartego w powietrzu za rok 2020 i rozkładzie źródeł emisji, wskazano 22 obszary przekroczeń poziomu docelowego tego zanieczyszczenia. Są to przede wszystkim większe miasta powiatowe lub gminne, gdzie występuje duża koncentracja ludności. W miejscach, gdzie przeważa zabudowa jednorodzinna i funkcjonują systemy indywidualnego ogrzewania budynków dochodzi do kumulacji zanieczyszczeń. Jest to efekt wzmożonej emisji ze spalania paliw stałych (często słabej jakości) w paleniskach domowych.

Zasięg wyznaczonych w 2020 r. obszarów przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu na terenie województwa zachodniopomorskiego przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 1. Wyznaczone na terenie województwa zachodniopomorskiego obszary przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu (2020 r.)

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2020”

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim – raport wojewódzki za rok 2020” na terenie powiatu białogardzkiego nie wyznaczono obszarów przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10 w powietrzu.

Według danych GIOŚ główną przyczyną przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza na terenie województwa zachodniopomorskiego jest oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków mieszkalnych (stężenia pyłów zawieszonych oraz B(a)P wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą wyłącznie sezonu grzewczego). Udział sektora komunalno-bytowego w łącznej emisji B(a)P na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2020 r. wyniósł 97,7 %. W przypadku emisji pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10 udział sektora komunalno-bytowego jest również zdecydowanie najwyższy i wynosi kolejno 80,4 % i 56,4 %.

4.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Powiat białogardzki położony jest w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego na obszarze administrowanym przez PGW Wody Polskie RZGW w Szczecinie – Zarząd Zlewni w Koszalinie. Oś hydrologiczną powiatu stanowi rz. Parsęta. Całkowita długość Parsęty wynosi 139 km (w tym 63 km na terenie powiatu białogardzkiego). Parsęta stanowi rzekę

I-go rzędu (uchodzi bezpośrednio do Morza Bałtyckiego w Kołobrzegu). Jako rzeka nizinna posiada dość znaczny spadek podłużny, który wynosi około 1,05 %, natomiast w górnych partiach sięga nawet 5 %. Parsęta wypływa ze wzgórz na terenie Pojezierza Drawskiego, następnie jest zasilana innymi rzekami oraz potokami spływającymi ze szczytów pojezierza. W miejscowości Rościno znajduje się zaporą spiętrzająca z elektrownią wodną. Na Równinie Białogardzkiej Parsęta płynie wolniej, meandruje. Dno doliny jest płaskie, usiane licznymi starorzeczami. Poniżej Białogardu rzeka jest uregulowana, miejscami obwałowana. Największy dopływ Parsęty stanowi Radew (o długości 122 km, w granicach powiatu – ok. 14 km). Pozostałe większe cieki powiatu białogardzkiego to (w nawiasach podano długość na terenie powiatu): Liśnica (ok. 39 km), Chotla (ok. 25 km), Topiel (ok. 18 km), Leszczynka (ok. 17 km), Pokrzywnica (ok. 13 km) oraz Młynówka (ok. 13 km). Powiat białogardzki charakteryzuje się niskim stopniem jeziorności. Największymi jeziorami na terenie powiatu są: jez. Dobrowieckie Wielkie, jez. Dobrowieckie Małe, jez. Rybackie oraz jez. Byszyńskie (wszystkie o powierzchni w granicach od kilku do kilkunastu hektarów).

Łącznie w obrębie powiatu białogardzkiego znajduje się 28 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), których wykaz przedstawiono w kolejnej tabeli.

**Tabela 2. Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP)
położonych w obrębie powiatu białogardzkiego**

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP
1.	Trzebiegoszcz	RW60001744289
2.	Brzeźniczka	RW6000174436
3.	Bukowa	RW6000174452
4.	Dopływ spod Radzewa	RW6000174454
5.	Mogilica	RW60001744569
6.	Stara Parsęta	RW6000174472
7.	Topiel	RW60001744749
8.	Pokrzywnica do Ponika	RW600017447649
9.	Mielnica	RW600017447669
10.	Młynówka	RW600017447689
11.	Bielica	RW6000174483929
12.	Chotla	RW60001744869
13.	Żeleźna	RW60001744894
14.	Dopł. spod Warnina	RW600017448969
15.	Kościernica	RW600017448989
16.	Pysznicza	RW60001744929
17.	Dopł. spod Karścina	RW60001744952
18.	Gościnka	RW60001744969
19.	Dopływ spod Sadkowa	RW6000184438
20.	Liśnica do Leszczynki	RW60001844649
21.	Liśnica od Leszczynki do ujścia	RW6000194469
22.	Pokrzywnica od Ponika do ujścia	RW60001944769
23.	Parsęta od Liśnicy do Radwi	RW6000194479
24.	Radew od dopł. w Niedalinie do ujścia	RW60001944899
25.	Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu	RW60001944979
26.	Dębica od Brusnej do ujścia	RW6000204449
27.	Parsęta od Gęsiej do Liśnicy	RW6000204459
28.	Czarna	RW60002344889

Źródło: PGW Wody Polskie

Na terenie powiatu białogardzkiego znajduje się 11 monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), tj.:

- JCWP Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu;
- JCWP Parsęta od Gęsiej do Liśnicy;
- JCWP Parsęta od Liśnicy do Radwi;
- JCWP Radew od dopł. w Niedalinie do ujścia;
- JCWP Gościnka;
- JCWP Mogilica;
- JCWP Pysznicza;
- JCWP Liśnica od Leszczynki do ujścia;
- JCWP Dębica od Brusnej do ujścia;
- JCWP Pokrzywnica od Ponika do ujścia;
- JCWP Chotla.

Ostania kompleksowa ocena stanu JCWP przeprowadzona została w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska w 2019 r.

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako „dobry”, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w „złym stanie”.

Stan ogólny większości (8) z monitorowanych JCWP położonych w obrębie powiatu białogardzkiego oceniony został jako ZŁY. W przypadku 3 JCWP (tj. JCWP Dębica od Brusnej do ujścia; JCWP Pokrzywnica od Ponika do ujścia; JCWP Chotla) nie można było wykonać oceny ze względu na brak badań stanu chemicznego (stan ekologiczny ww. JCWP oceniony został natomiast jako dobry). Stan chemiczny badano dla 4 JCWP (tj. JCWP Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu; JCWP Parsęta od Gęsiej do Liśnicy; JCWP Parsęta od Liśnicy do Radwi; JCWP Radew od dopł. w Niedalinie do ujścia) i we wszystkich przypadkach oceniony został jako poniżej dobrego. Spośród monitorowanych JCWP żadna nie znajduje się w stanie/potencjale ekologicznym gorszym niż umiarkowany.

Poniżej przedstawiono charakterystykę poszczególnych klas jakości dla stanu/potencjału ekologicznego stosowaną na cele oceny jakości wód powierzchniowych:

- Klasa 1 (stan bardzo dobry) - bardzo dobry stan oznacza, że elementy biologiczne mają charakter naturalny, niezakłócony lub nieznacznie zakłócony, a elementy fizyczno-chemiczne i hydromorfologiczne nie wykazują wpływu człowieka lub wykazują niewielki wpływ. W przypadku zanieczyszczeń syntetycznych oznacza to, że ich poziom powinien być niewykrywalny lub bliski zeru. Struktura biocenoz i dynamika ewentualnych zakwitów wód powinny odpowiadać warunkom naturalnym, w zależności od typu cieku lub zbiornika.
- Klasa 2 (stan dobry) - dobry stan oznacza, że występują jedynie niewielkie odchylenia od charakteru naturalnego. W przypadku zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oznacza to, że ich poziom powinien nie przekraczać stężeń określonych z wykorzystaniem danych o toksyczności ostrej i chronicznej. Struktura biocenoz i chemizm wód powinny niewiele odbiegać od warunków naturalnych. W zależności od typu cieku lub zbiornika może wystąpić przyspieszony wzrost glonów planktonicznych i zakwity. Ilość warstw bakteryjnych nie wpływa jednak negatywnie na fitobentos i makrofitę, mogą natomiast występować zaniki pewnych grup i klas wiekowych ryb.
- Klasa 3 (stan umiarkowany) - umiarkowany stan oznacza, że występują umiarkowane odchylenia od charakteru naturalnego. Mogą występować stałe zakwity glonowe od czerwca do sierpnia, a także duże skupiska bakterii, wpływając negatywnie na rozwój

pozostałych biocenoz. Biocenozy roślinne, glonowe i ryb odbiegają od stanu naturalnego w nieznacznym stopniu, lecz biocenozy bezkręgowców bentosowych są pozbawione taksonów referencyjnych dla danego typu wód. W populacjach ryb jest zaburzona struktura wiekowa.

- Klasa 4 (stan słaby) - słaby stan oznacza, że występują znaczne odchylenia od charakteru naturalnego. Występują zbiorowiska organizmów inne niż występowałyby w warunkach niezakłóconych.
- Klasa 5 (stan zły) - zły stan oznacza, że występują poważne odchylenia od stanu naturalnego. Znaczna część populacji typowych dla stanu niezakłóconego w ogóle nie występuje.

Przekraczanymi wskaźnikami badanych JCWP decydującymi o złym stanie wód powierzchniowych na terenie powiatu białogardzkiego są:

- elementy biologiczne: makrofity, ichtiofauna;
- elementy fizykochemiczne: odczyn pH, azot azotanowy; azot azotynowy; fosfor fosforanowy (V);
- elementy chemiczne: difenyletery bromowane, benzo(a)piren, benzo(g,h,i)perylene.

Zestawienie wyników monitoringu JCWP znajdujących się na terenie powiatu białogardzkiego przedstawiono w kolejnej tabeli.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029

Tabela 3. Klasyfikacja i ocena stanu monitorowanych JCWP znajdujących się na terenie powiatu białogardzkiego

Nazwa ocenianej JCWP	Lata badań	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	KLASA STANU / POTENCJAŁU EKOLOGICZNEGO	STAN CHEMICZNY	STAN OGÓLNY
Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu	2018-2019	2	nie badano	2	2	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Parsęta od Gęziej do Liśnicy	2014-2019	3	nie badano	2	3	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Parsęta od Liśnicy do Radwi	2014-2019	3	nie badano	2	3	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Radew od dopł. w Niedalinie do ujścia	2018-2019	2	nie badano	2	2	PONIŻEJ DOBREGO	ZŁY
Gościnka	2018	1	1	PPD	3	nie badano	ZŁY
Mogilica	2018	2	1	PPD	3	nie badano	ZŁY
Pysznicza	2018	2	1	PSD	3	nie badano	ZŁY
Liśnica od Leszczyńki do ujścia	2018	2	nie badano	PPD	3	nie badano	ZŁY
Dębница od Brusnej do ujścia	2018	1	1	2	2	nie badano	brak możliwości oceny
Pokrzywnica od Ponika do ujścia	2018	2	1	2	2	nie badano	brak możliwości oceny
Chotla	2018	1	1	2	2	nie badano	brak możliwości oceny

LEGENDA:

Klasa elementów biologicznych		Klasa elementów hydromorfologicznych		Klasa elementów fizykochemicznych		Klasa stanu / potencjału ekologicznego		Stan chemiczny		Stan ogólny	
1	stan bdb / potencjał maks.	1	stan bdb / potencjał maks.	I	stan bdb / potencjał maks.	1	stan bdb / potencjał maksymalny	DOBRY	stan dobry	DOBRY	stan dobry
2	stan db / potencjał db	2	stan db / potencjał db	II	stan db / potencjał db	2	stan dobry / potencjał dobry	PONIŻEJ DOBREGO	stan poniżej dobrego	ZŁY	stan zły
3	stan / potencjał umiarkowany	3	stan / potencjał umiarkowany	PSD/PPD	poniżej stanu / potencjału dobrego	3	stan / potencjał umiarkowany				
4	stan / potencjał słaby	4	stan / potencjał słaby			4	stan / potencjał słaby				
5	stan / potencjał zły	5	stan / potencjał zły			5	stan / potencjał zły				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ/GIOŚ

Zgodnie z danymi GIOŚ RWMŚ w Szczecinie do najważniejszych zagrożeń wód na terenie województwa zachodniopomorskiego należy zaliczyć: zrzuty punktowe ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych, zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, małe źródła punktowe np. nieszczelne szamba) oraz nadmierny pobór wód. Należy wspomnieć także o poważnych zagrożeniach dla życia biologicznego wód powierzchniowych związanych z zabudową hydrotechniczną (szczególnie zamykającą koryta rzeczne) oraz zagrożeniach jakie niosą ze sobą ekstremalne zjawiska pogodowe.

Wody podziemne

Powiat białogardzki położony jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 9, której powierzchnia wynosi 4 072 km². Wody podziemne na obszarze JCWPd nr 9 są drenowane przez cieki powierzchniowe oraz Morze Bałtyckie. Poziom przypowierzchniowy i międzyglinowy jest drenowany przez dopływy Parsęty i Radwi oraz rzeki uchodzące bezpośrednio do Bałtyku, natomiast zasilanie następuje w wyniku infiltracji wód opadowych. Poziom podglinowo-neogeński-paleogeński zasilany jest głównie w wyniku przesączania z poziomów czwartorzędowych, drenowany głównie przez Parsętę.

Szczególne znaczenie dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia w wodę mają główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), które stanowią zespoły przepuszczalnych utworów wodonośnych o znaczeniu użytkowym, których granice są określone parametrami hydrogeologicznymi lub warunkami hydrodynamicznymi oraz warunkami formowania się zasobów wód podziemnych spełniające określone kryteria ilościowe i jakościowe (wydajność potencjalnego otworu studziennego powyżej 70 m³/h, wydajność ujęcia powyżej 10 000 m³/d, wodoprzewodność warstwy wodonośnej wyższa niż 10 m²/h, woda nadająca się do zaopatrzenia ludności w stanie surowym lub po jej ewentualnym prostym uzdatnieniu przy pomocy stosowanych obecnie i uzasadnionych ekonomicznie technologii).

Na terenie powiatu białogardzkiego (we wschodniej części gm. Tychowo) znajduje się niewielki fragment głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 126 – Zbiornik Szczecinek, którego łączna powierzchnia wynosi 1 345,5 km².

Zasięg GZWP nr 126 na terenie powiatu białogardzkiego przedstawiono na kolejnej rycinie, natomiast jego podstawową charakterystykę w tabeli.

Rysunek 2. Zasięg GZWP nr 126 na terenie powiatu białogardzkiego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Tabela 4. Podstawowa charakterystyka GZWP nr 126

Parametr	Wartość
Nazwa	Zbiornik Szczecinek
Powierzchnia [km ²]	1 345,5
Lokalizacja (powiaty)	białogardzki, koszaliński, szczecinecki, człuchowski, złotowski
Stratygrafia	czwartorzęd, neogen
Typ zbiornika	porowy
Podatność zbiornika na antropopresję (zanieczyszczenie)	bardzo mało podatny
Proponowany obszar ochronny [km ²]	nie wyznaczono
Moduł jedn. zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d x km ²]	123
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	166 000

Źródło: „Informator PSH – Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce (PIG-PIB, Warszawa 2017)

Aktualna kompleksowa ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na terenie kraju, wykonana została przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) według stanu na 2019 rok.

Przeprowadzona ocena wykazała na DOBRY stan chemiczny oraz SŁABY stan ilościowy JCWPd nr 9. Słaby stan ilościowy spowodowany był obniżeniem zwierciadła wód podziemnych w obrębie tarasu zalewowego rz. Parsęta w obrębie zlewni elementarnej o numerze 44979 (Zlewnia Parsęty od Niecieczy do Wielkiego Rowu), na obszarze, którego występują torfowiska (obniżenie zwierciadła spowodowane intensywną eksploatacją ujęcia wód w Bogucinie – Rościęcinie głównie w celu zaopatrzenia m. Kołobrzeg).

Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych opiera się na wykonaniu dziewięciu testów klasyfikacyjnych ukierunkowanych na potrzeby różnych odbiorców wód podziemnych tzw. receptorów (chronione ekosystemy lądowe zależne od wód podziemnych, wody powierzchniowe, wody przeznaczone do spożycia). Końcowa ocena stanu JCWPd jest rezultatem agregacji wyników wszystkich testów klasyfikacyjnych. Warunkiem koniecznym do stwierdzenia dobrego stanu w badanej JCWPd jest pozytywny wynik oceny stanu wszystkich testów.

Jakość wód podziemnych oceniana jest w systemie pięciu następujących klas:

- Klasa I – wody podziemne w tej klasie charakteryzują się bardzo dobrą jakością: wartości wskaźników jakości wody są kształtowane jedynie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w warstwie wodonośnej.
- Klasa II – wody podziemne w tej klasie można określić jako wody o dobrej jakości: wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne lub wskazują na bardzo słabe oddziaływania.
- Klasa III – wody podziemne w danej klasie określić można jako wody o zadowalającej jakości: wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów lub słabego oddziaływania antropogenicznego.
- Klasa IV – wody podziemne tej klasy scharakteryzować można jako wody o niezadowalającej jakości: wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz wyraźnego oddziaływania antropogenicznego.
- Klasa V – wody podziemne danej klasy można określać jako wody o złej jakości: wartości wskaźników jakości wody potwierdzają oddziaływania antropogeniczne.

Na terenie powiatu białogardzkiego znajduje się 1 punkt badawczy jakości wód podziemnych wyznaczony w ramach systemu monitoringu krajowego – w m. Wicewo (gm. Tychowo). Jakość wód podziemnych ww. punkcie oceniona została jako dobra (II klasa jakości). Łącznie w 2019 r. badania stanu jakości wód podziemnych na terenie JCWPd nr 9

prowadzono w 9 punktach pomiarowych. W 8 punktach odnotowano dobrą jakość wód (II klasa), natomiast w 1 punkcie złą jakość wód (V klasa).

Zestawienie wyników badań jakości wód podziemnych przeprowadzonych w punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie JCWPd nr 9 przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 5. Wyniki badań jakości wód podziemnych przeprowadzonych w punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie JCWPd nr 9 (PMŚ – 2019 r.)

Nr punktu	Lokalizacja	Stratygrafia (piętro wodonośne)	Użytkowanie terenu	Klasa jakości (2019 r.)
191	Bobolice (gm. Bobolice)	czwartorzęd	zabudowa wiejska	II
202	Bogucino (gm. Kołobrzeg)	czwartorzęd	las	II
377	Dźwirzyno (gm. Kołobrzeg)	czwartorzęd	zabudowa miejska luźna	V
382	Świeszyno (gm. Świeszyno)	czwartorzęd	zabudowa wiejska	II
1037	Nowe Koprzywno (gm. Barwice)	neogen miocen	uprawy trwałe	II
1196	Wicewo (gm. Tychowo)	czwartorzęd	łąki i pastwiska	II
1264	Bagicz (gm. Ustronie Morskie)	czwartorzęd	las	II
1925	Nosibądy (gm. Grzmiąca)	neogen miocen	las	II
2166	Mieszalki (gm. Grzmiąca)	czwartorzęd	zabudowa wiejska	II

Źródło: GIOŚ

Zagrożenie suszą

Podczas trwania suszy z uwagi na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wydziela się cztery etapy jej rozwoju – susze atmosferyczną, glebową, hydrologiczną i hydrogeologiczną:

- **Susza atmosferyczna** – okres trwający na ogół od miesięcy do lat, w którym dopływ wilgoci do danego obszaru spada poniżej stanu normalnego w danych warunkach klimatycznych uwilgotnienia;
- **Susza glebowa (rolnicza)** – okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie;
- **Susza hydrologiczna** – okres, gdy przepływy w rzekach spadają poniżej przepływu średniego, a w przypadku przedłużającej się suszy meteorologicznej obserwuje się znaczne obniżenie poziomu zalegania wód podziemnych prowadząca do **suszy hydrogeologicznej**.

Zgodnie z opracowanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Projektem planu przeciwdziałania skutkom suszy” (Warszawa, październik 2020 r.) na terenie powiatu białogardzkiego znajdują się zarówno obszary o ekstremalnym, silnym i umiarkowanym wynikowym (łącznym) poziomie zagrożenia suszą. Największe obszary o ekstremalnym i silnym wynikowym zagrożeniu suszą znajdują się na terenie gmin Białogard oraz Tychowo. Zagrożenie powiatu białogardzkiego poszczególnymi rodzajami suszy przedstawia się następująco:

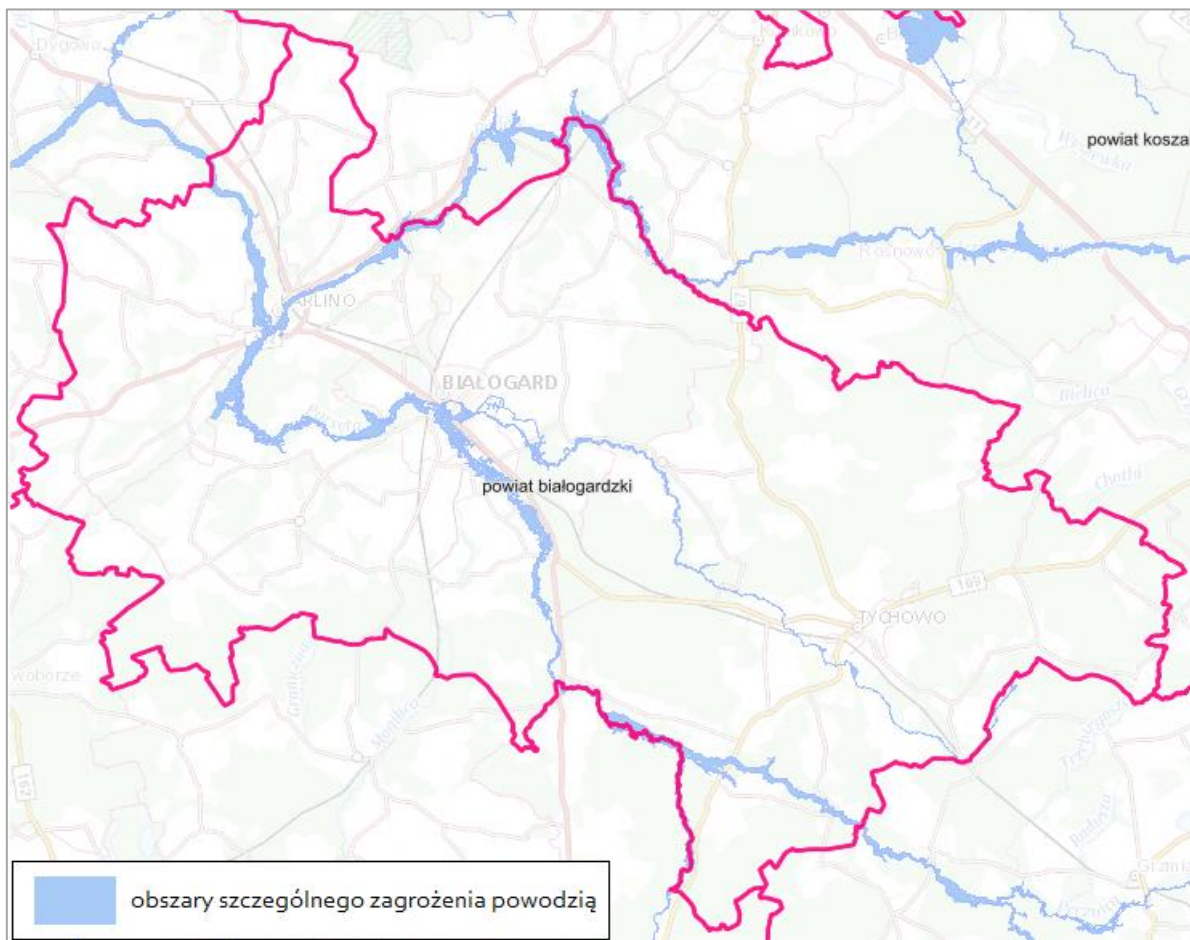
- suszą rolniczą – w zdecydowanej większości obszaru powiatu jako słabe;
- suszą hydrologiczną – w zdecydowanej większości obszaru powiatu jako silne;
- suszą hydrogeologiczną – na całym obszarze powiatu jako umiarkowane.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie powiatu białogardzkiego wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią występujące głównie wzdłuż Parsęty, a także Radwi i Liśnicy. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują m.in. część terenów mieszkaniowych miasta Białogard (m.in. w rejonie ulic Lutyków, Kaszubskiej, Nowej, Wiejskiej, Nadbrzeżnej, Kolejowej, Jana III Sobieskiego, Michała Drzymały, Batalionów Chłopskich czy Płowieckiej). Obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczono również na terenie miasta Karlino. Jednak w przeciwieństwie do Białogardu obejmują one niezabudowane tereny zalewowe Radwi i Parsęty.

Na kolejnej rycinie przedstawiono zasięg wyznaczonych obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na terenie powiatu białogardzkiego.

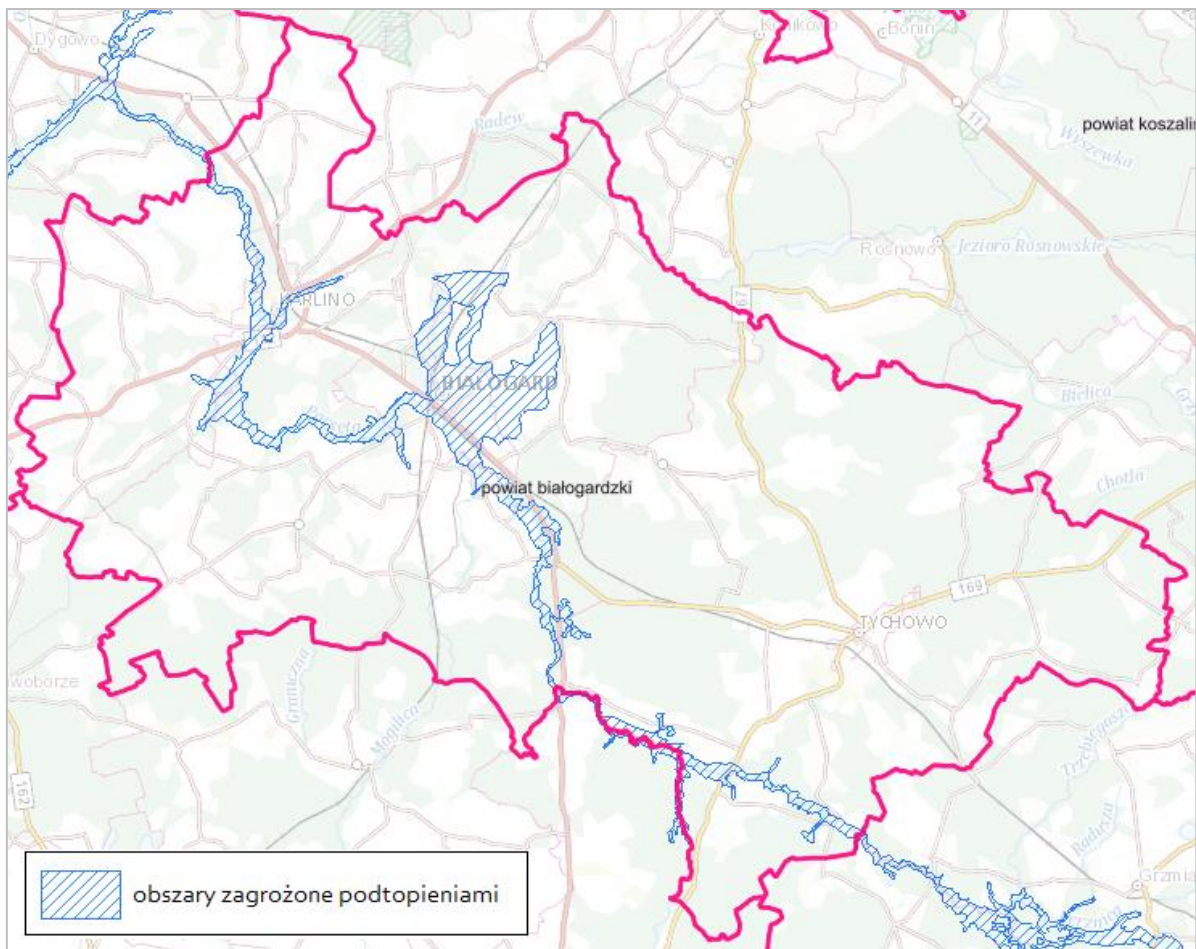

Rysunek 3. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczone na terenie powiatu białogardzkiego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Na terenie powiatu białogardzkiego wyznaczono również obszary zagrożone podtopieniami (tj. możliwe zasięgi występowania położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami) obejmujące m.in. większość m. Białogard. Obszary zagrożone podtopieniami należy traktować również jako szczególnie zagrożone występowaniem lokalnych podtopień spowodowanych ulewnymi opadami deszczu.

Zasięg wyznaczonych obszarów zagrożonych podtopieniami na terenie powiatu białogardzkiego przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 4. Obszary zagrożone podtopieniami wyznaczone na terenie powiatu białogardzkiego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

4.3. Zagrożenia hałasem

Hałas drogowy

Głównym źródłem hałasu kształującym klimat akustyczny jest hałas drogowy, który generuje największą liczbę przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku.

Najistotniejszy wpływ na emisję hałasu drogowego wywiera natężenie ruchu pojazdów samochodowych. Na terenie kraju co 5 lat GDDKiA przeprowadza Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który obejmuje drogi krajowe oraz wojewódzkie. Ostatni GPR przeprowadzony został w 2015 r.¹ Głównym celem GPR jest uzyskanie, na podstawie przeprowadzonych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich. Na podstawie wyników GPR dla odcinków dróg o największym natężeniu ruchu (tj. powyżej 3 mln/rok [8 200/dobę]) sporządzane są mapy akustyczne obrazujące m.in. natężenie emisji hałasu do środowiska.

W kolejnej tabeli przedstawiono wyniki przeprowadzonego Generalnego Pomiaru Ruchu (GPR) w 2015 r. na terenie powiatu białogardzkiego.

¹ GPR 2020 - Ze względu na pandemię COVID-19 i wprowadzenie stanu epidemicznego w kraju pomiary pierwotnie zaplanowane na marzec i maj 2020 r. nie zostały przeprowadzone, a termin ich wykonania przesunięto na analogiczny okres w roku 2021. W związku z tym, wydłużeniu uległ okres na opracowanie wyników. Głównym celem GPR 2020 jest uzyskanie, na podstawie przeprowadzonych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich

Tabela 6. Wyniki GPR przeprowadzonego na terenie powiatu białogardzkiego w 2015 r.

Nr drogi	Odcinek pomiarowy	Średnie dobowe natężenie ruchu [poj./dobę]
DK 6 <i>(była droga krajowa, obecnie droga woj. nr 112)</i>	DW 162 - Karlino	7 673
	Karlino /obwodnica/	9 297
	Karlino /przejście/	4 450
	Karlino - DW 166	8 942
DW 163	Dygowo - Karlino	4 137
	Karlino - Białogard	5 458
	Białogard /przejście/	10 175
	Białogard - Byszyno	5 663
	Byszyno - Buślary	3 062
DW 166 <i>(była droga wojewódzka)</i>	Gdaniec - Białogard	4 630
DW 167	Niedalino - Tychowo	1 423
	Tychowo - Ogartowo	759
DW 169	Byszyno - Tychowo	1 361
	Tychowo - Głódowa	1 326

Źródło: GDDKIA

Zgodnie z przeprowadzonym w 2015 r. GPR przez teren powiatu białogardzkiego przebiegały drogi o natężeniu ruchu pojazdów silnikowych powyżej 3 mln/rok (tj. 8 200/dobę), których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach oraz dla których wymagane jest sporządzenie map akustycznych. Do odcinków dróg na terenie powiatu białogardzkiego o natężeniu ruchu pojazdów silnikowych powyżej 3 mln/rok należą (zgodnie z GPR 2015):

- DK nr 6 (obecnie DW nr 112) - odc. Karlino/obwodnica/ - 9 297 poj./dobę;
- DK nr 6 (obecnie DW nr 112) - odc. Karlino - DW 166 - 8 942 poj./dobę;
- DW nr 163 – odc. Białogard /przejście/ - 10 175 poj./dobę;

Oddziaływanie akustyczne byłej drogi krajowej nr 6 (obecnie droga wojewódzka nr 112)

Zgodnie z opracowaniem „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa zachodniopomorskiego” sporządzonym na zlecenie GDDKIA (kwiecień 2018), była droga krajowa nr 6 (obecnie droga wojewódzka nr 112) na terenie powiatu białogardzkiego oddziałuje negatywnie akustycznie na obszarze 335,1 ha (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 262,7 ha (dla wskaźnika L_N) (łącznie niedobry, zły oraz bardzo zły stan warunków akustycznych). Liczba mieszkańców obszarów z negatywnym oddziaływaniem akustycznym ww. drogi na terenie powiatu wynosi 149 (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 140 (dla wskaźnika L_N).

Szczegółowe wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu białogardzkiego dla DK nr 6 (obecnie DW nr 112) przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 7. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu białogardzkiego dla byłej drogi krajowej nr 6 (obecnie droga wojewódzka nr 112)

Wskaźnik L_{DWN} <i>(długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich dob w roku)</i>	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
	Stan warunków akustycznych				
	NIEDOBRY		ZŁY		BARDZO ZŁY
Powierzchnia obszarów ekspozowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	1,744	0,867	0,400	0,212	0,128

Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	113	36	0	0	0
Wskaźnik L_N (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku)	50-55 dB	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	>70 dB
	Stan warunków akustycznych				
	NIEDOBRY		ZŁY		BARDZO ZŁY
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	1,419	0,672	0,300	0,202	0,034
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	128	12	0	0	0

Źródło: „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa zachodniopomorskiego” (kwiecień 2018)

Należy mieć na uwadze, iż obecnie negatywne oddziaływanie akustyczne byłej drogi krajowej nr 6 (dziś drogi wojewódzkiej nr 112) na terenie powiatu białogardzkiego powinno być znacznie mniejsze ze względu na oddanie do użytku w 2019 r. drogi ekspresowej S6 omijającej obszar powiatu (zmniejszenie natężenia ruchu tranzytowego na terenie powiatu). Jednak potwierdzenie powyższego nastąpi dopiero po opublikowaniu wyników GPR 2020 oraz sporządzeniu map akustycznych w ramach IV rundy mapowania.

Oddziaływanie akustyczne DW nr 163 odc. Białogard /przejście/

Analizowany odcinek jest fragmentem drogi wojewódzkiej nr 163 na terenie miasta Białogard. Rozpoczyna się on skrzyżowaniem z drogą wojewódzką nr 166 w km 32+750 (ul. Koszalińska), a kończy w km 37+940 wyznaczającym granicę miasta Białogard. Przedmiotowy odcinek stanowi główny ciąg komunikacyjny przebiegający przez miasto. Po stronie północnej analizowanego odcinka, obszary podlegające ochronie akustycznej rozmieszczone są równomiernie i stanowią je w większości tereny mieszkaniowo-usługowe z przewagą zabudowy jednorodzinnej. Po stronie południowej tereny chronione akustycznie występują skupiskowo i są zlokalizowane w km 33+300 (zabudowa wielorodzinna), km 33+800 (zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna), km 34+500 (zabudowa wielorodzinna), km 35+800 (zabudowa jednorodzinna). W km 33+600 przedmiotowy odcinek przebiega w bliskim sąsiedztwie Szkoły podstawowej nr 5 im. Władysława Broniewskiego, w km 34+500 Szkoły Podstawowej nr 1 im. Marii Skłodowskiej-Curie, a w km 33+800 w odległości ok. 160 m od terenu szpitala powiatowego.

Zgodnie z opracowaniem „Wykonanie okresowego pomiaru i analizy hałasu komunikacyjnego oraz sporządzenie map akustycznych dla dróg wojewódzkich na terenie województwa zachodniopomorskiego o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie” sporządzonym na zlecenie ZZDW w Koszalinie (grudzień 2016), DW nr 163 odc. Białogard /przejście/ oddziałuje negatywnie akustycznie na obszarze 109 ha (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 62 ha (dla wskaźnika L_N) (łącznie niedobry, zły oraz bardzo zły stan warunków akustycznych). Liczba mieszkańców obszarów z negatywnym oddziaływaniem akustycznym ww. drogi na terenie powiatu wynosi 3 010 (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 2 451 (dla wskaźnika L_N).

Szczegółowe wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego dla DW nr 163 odc. Białogard /przejście/ przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 8. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu białogardzkiego dla DW 263 odc. Białogard /przejście/

Wskaźnik L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku)	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	>75 dB
	Stan warunków akustycznych				
	NIEDOBRY		ZŁY		BARDZO ZŁY
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	0,49	0,31	0,18	0,11	0

Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	666	784	1 253	307	0
Wskaźnik L_N (długookresowy średni poziom dźwięku wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku)	50-55 dB	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	>70 dB
	Stan warunków akustycznych				
	NIEDOBRY		ZŁY		BARDZO ZŁY
Powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas w danym zakresie [km ²]	0,32	0,19	0,11	0	0
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w danym zakresie	887	1 253	311	0	0

Źródło: „Wykonanie okresowego pomiaru i analizy hałasu komunikacyjnego oraz sporządzenie map akustycznych dla dróg wojewódzkich na terenie województwa zachodniopomorskiego o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie” (grudzień 2016)

Porównując wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu białogardzkiego dla drogi krajowej nr 6 (obecnie DW nr 112) oraz drogi wojewódzkiej nr 163 wynika, iż DW nr 163 oddziałuje negatywnie akustycznie na znacznie większą liczbę mieszkańców (na 3 010 mieszkańców dla wskaźnika L_{DWN}) niż była DK nr 6 (na 149 mieszkańców dla wskaźnika L_{DWN}). Powyższe, wynika z przebiegu DW nr 163 przez gęsto zaludniony obszar miasta Białogard.

Hałas kolejowy

Powiat białogardzki (w szczególności miasto Białogard) stanowi istotny węzeł kolejowy. Krzyżują się tu dwie ważne linie kolejowe znaczenia państwowego: linia nr 202 Gdańsk Główny – Stargard oraz linia nr 404 Szczecinek – Kołobrzeg. Linie te nie są jednak zaliczane do linii, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie, które mogą powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach i dla których wymagane jest sporządzenie map akustycznych. Przebieg linii kolejowych przez obszar powiatu przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 5. Przebieg linii kolejowych nr 202 i 404 przez teren powiatu białogardzkiego

Źródło: <https://www.geoportal.gov.pl/>

Zgodnie z opracowaniem „Mapa akustyczna dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie, opracowana dla potrzeb państwowego monitoringu środowiska – województwo zachodniopomorskie” sporządzonym przez PKP PLK S.A. (październik 2017), na terenie województwa znajdują się tylko 3 linie kolejowe o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów rocznie tj. linia nr 273 (Wrocław Główny – Szczecin Główny), linia nr 351 (Poznań Główny – Szczecin Główny) oraz linia nr 855 (Regalica – Szczecin Port Centralny).

4.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

Zgodnie z aktualizowanym corocznie „Rejestrem zawierającym informację o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku” prowadzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na terenie powiatu białogardzkiego nie wyznaczono terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego.

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach albo ich zmniejszeniu, co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane. Zadaniem podsystemu monitoringu PEM jest ocena i obserwacja zmian wielkości pola elektromagnetycznego. Obserwacja ta ma na celu śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku w odniesieniu do wartości poziomów dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności.

W ostatnich latach nastąpiła zmiana przepisów wykonawczych w zakresie pól elektromagnetycznych, odnoszących się do dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, sposobu sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów oraz w zakresie prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wynoszą dla wysokich częstotliwości (stacji bazowych telefonii komórkowej) od 28 V/m do 61 V/m.

Od 2021 r. monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym rozporządzeniem - Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311).

Do 2020 r. zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobie sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 130, poz. 879) dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego w środowisku dla wysokich częstotliwości (stacji bazowych telefonii komórkowej) wynosił 7 V/m.

Ostatnie pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) prowadzone były na terenie powiatu białogardzkiego w latach 2017-2020 w następujących punktach:

- w Białogardzie przy ul. Mickiewicza (2017, 2020 r.);
- w m. Kozia Góra (gm. Karlino) (2018 r.).

Zmierzone wartości natężenia pola elektromagnetycznego w ww. punktach pomiarowych kształtowały się na bardzo niskim poziomie – od 0,23 do 0,67 V/m. Zestawienie wyników przeprowadzonych pomiarów na terenie powiatu przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 9. Wyniki pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego prowadzonych przez WIOŚ/GIOŚ na terenie powiatu białogardzkiego w latach 2018-2019

Lokalizacja punktu pomiarowego	Rok badań	Zmierzone natężenie pola elektromagnetycznego [V/m]
Białogard ul. Mickiewicza	2017	0,41
m. Kozia Góra (gm. Karlino)	2018	0,23
Białogard ul. Mickiewicza	2020	0,67

Źródło: GIOŚ RWMS w Szczecinie

Pomiary pól elektromagnetycznych wykonywane na terenie województwa zachodniopomorskiego przez GIOŚ w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych norm. Mierzone wartości natężenia PEM są dużo niższe od poziomów dopuszczalnych. Dokonując porównania wszystkich wyników pomiarów PEM na przestrzeni ostatnich lat nie obserwuje się znaczących zmian średnich poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Jednak nieustający rozwój telekomunikacji i zwiększająca się liczba stacji bazowych telefonii komórkowej (w tym wprowadzanie technologii 5G) są powodami, dla których badania monitoringowe PEM powinny być w dalszym ciągu wykonywane.

4.5. Gleby i zagospodarowanie terenu

W strukturze użytkowania gruntów na terenie powiatu białogardzkiego dominują lasy – 36 165,88 ha (42,8 % powierzchni powiatu) oraz grunty orne – 30 773,09 ha (36,4 % powierzchni powiatu). Łączna powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych na terenie powiatu wynosi 3 276,31 ha (3,9 % obszaru), natomiast gruntów pod wodami 440,32 ha (0,5 % obszaru).

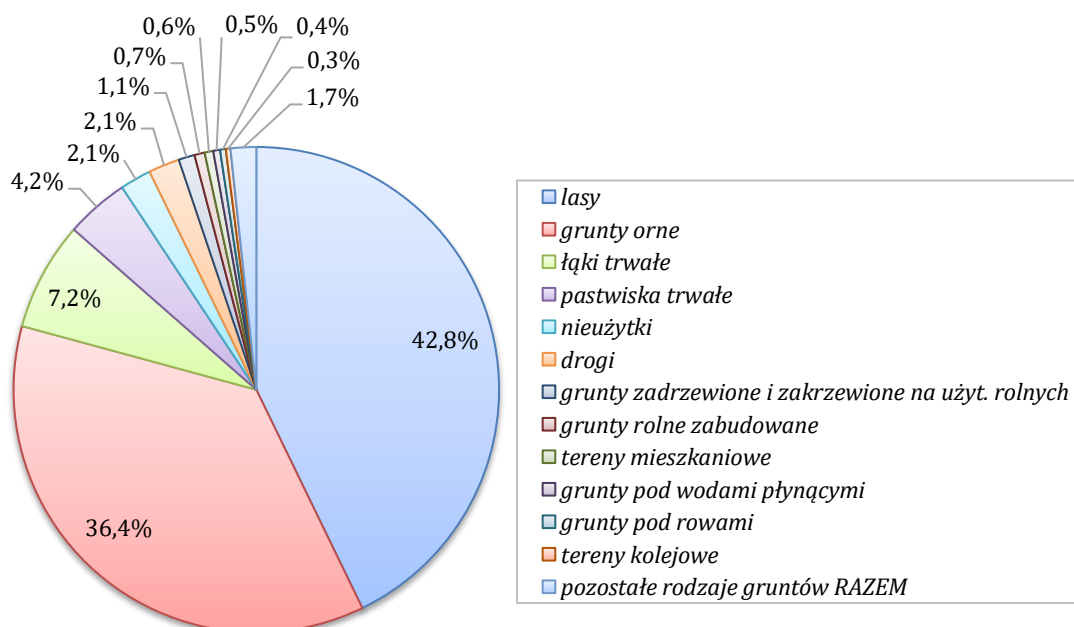
Szczegółową strukturę użytkowania gruntów na terenie powiatu białogardzkiego przedstawiono w kolejnej tabeli oraz zobrazowano na wykresie.

Tabela 10. Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu białogardzkiego (stan na 05.2021 r.)

Użytek gruntowy	Pow. [ha]	Udział
lasy	36 165,88	42,8%
grunty orne	30 773,09	36,4%
łąki trwałe	6 118,37	7,2%
pastwiska trwałe	3 560,51	4,2%
nieużytki	1 752,26	2,1%
drogi	1 750,97	2,1%
grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	907,30	1,1%
grunty rolne zabudowane	578,01	0,7%
tereny mieszkaniowe	483,21	0,6%
grunty pod wodami płynącymi	383,26	0,5%

Użytek gruntowy	Pow. [ha]	Udział
grunty pod rowami	321,05	0,4%
tereny kolejowe	262,68	0,3%
grunty zadrzewione i zakrzewione	243,16	0,3%
inne tereny zabudowane	208,33	0,2%
tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	180,90	0,2%
tereny przemysłowe	154,61	0,2%
zurbanizowane tereny niezabudowane	148,08	0,2%
sady	130,61	0,2%
grunty pod stawami	125,87	0,1%
grunty pod wodami stojącymi	57,06	0,1%
użytki ekologiczne	54,44	0,1%
użytki kopalne	46,77	0,1%
grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych	40,76	0,05%
tereny różne	29,92	0,04%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Białogardzie

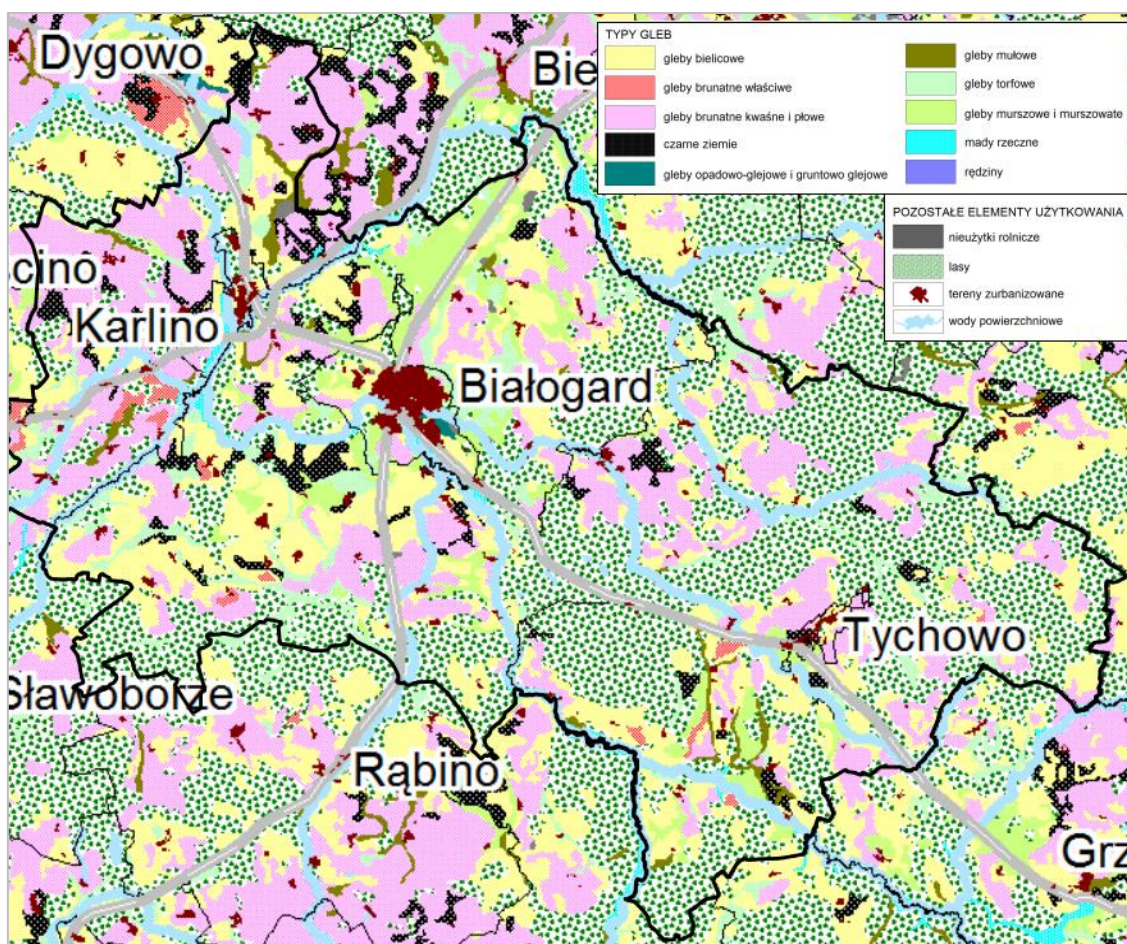

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu białogardzkiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Białogardzie

Na terenie powiatu białogardzkiego największe powierzchnie zajmują gleby brunatne kwaśne i płowe, gleby bielcowe oraz gleby murszowe. Rozmieszczenie przestrzenne poszczególnych typów gleb na terenie powiatu przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 6. Rozkład przestrzenny poszczególnych typów gleb na terenie powiatu białogardzkiego

Źródło: „Opracowanie ekofizjograficzne do planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego 2017”

Bonitacja gruntów (gleb) ornych

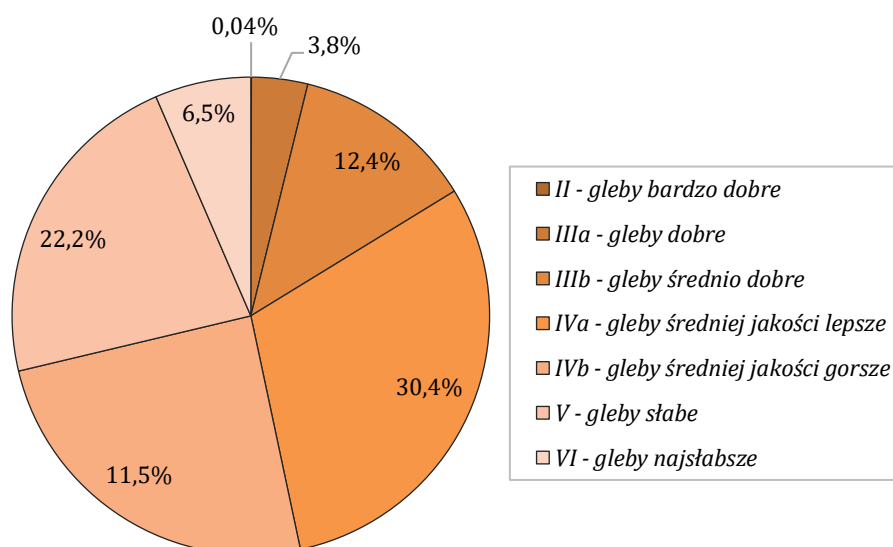
Zgodnie z zestawieniem klasoużytków przekazanym przez Starostwo Powiatowe w Białogardzie na terenie powiatu białogardzkiego na gruntach ornych największą powierzchnię zajmują gleby klasy IVa (średniej jakości lepsze), których udział wynosi 30,4 % (9 353,2 ha) oraz gleby klasy IVb (średniej jakości gorsze), których udział wynosi 24,6 % (7 584,7 ha). Dużą powierzchnię na terenie powiatu zajmują również gleby klasy V (słabe), których udział wynosi 22,2 % (6 836,9 ha).

W kolejnej tabeli oraz na wykresie przedstawiono dane dotyczące struktury bonitacyjnej gleb gruntów ornych na terenie powiatu białogardzkiego.

Tabela 11. Bonitacja gleb (gruntów) ornych na terenie powiatu białogardzkiego

Klasa	Pow. [ha]	Udział
I - gleby najlepsze	0,00	0,0%
II - gleby bardzo dobre	12,05	0,04%
IIIa - gleby dobre	1 159,98	3,8%
IIIb - gleby średnio dobre	3 827,27	12,4%
IVa - gleby średniej jakości lepsze	9 353,24	30,4%
IVb - gleby średniej jakości gorsze	7 584,72	24,6%
V - gleby słabe	6 836,90	22,2%
VI - gleby najslabsze	1 998,94	6,5%
SUMA	30 773,09	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Białogardzie

Wykres 2. Bonitacja gleb gruntów ornych na terenie powiatu białogardzkiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Białogardzie

Wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej

Zgodnie ze sprawozdaniami RRW-11 z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów przekazanymi przez Starostwo Powiatowe w Białogardzie w latach 2017-2020 z użytkowania rolniczego na terenie powiatu wyłączono 23,29 ha gruntów z przeznaczeniem pod:

- tereny mieszkaniowe – 14,50 ha;
- tereny przemysłowe – 6,12 ha;
- użytki kopalne – 1,15 ha;
- tereny komunikacyjne – 0,51 ha;
- tereny pozostałe – 1,01 ha.

W kolejnej tabeli przedstawiono dane dotyczące powierzchni gruntów wyłączonych z użytkowania rolniczego na terenie powiatu białogardzkiego w latach 2017-2020.

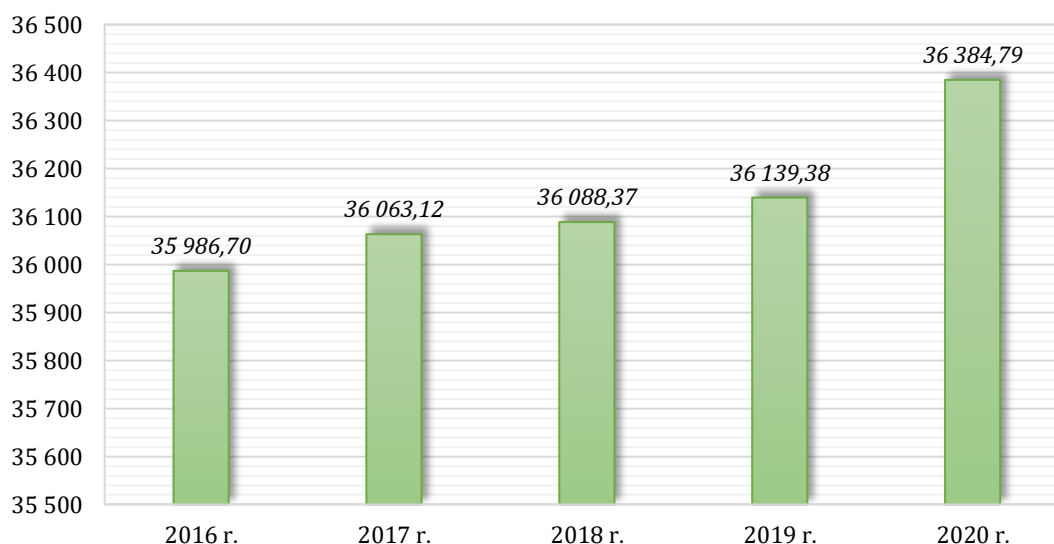
Tabela 12. Powierzchnia gruntów wyłączonych z użytkowania rolniczego na terenie powiatu białogardzkiego w latach 2017-2020

Rok	Powierzchnia gruntów rolnych wyłączonych z produkcji rolnej [ha]					
	Przeznaczenie „odrolnionych” gruntów					Ogółem
	Tereny mieszkaniowe	Tereny komunikacyjne	Tereny przemysłowe	Użytki kopalne	Pozostałe tereny	
2017	3,34	0,51	0,21	0,51	0,04	4,61
2018	3,10	0,00	2,49	0,64	0,06	6,29
2019	3,32	0,00	2,88	0,00	0,91	7,11
2020	4,74	0,00	0,54	0,00	0,00	5,28
SUMA	14,50	0,51	6,12	1,15	1,01	23,29

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Białogardzie

Wyłączenie gruntów leśnych z produkcji leśnej

Zgodnie z danymi publikowanymi przez GUS powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu białogardzkiego w latach 2016-2020 zwiększyła się o 398,09 ha, co stanowi przyrost o 1,1 %. Poniżej zobrazowano dane w niniejszym zakresie.

Wykres 3. Przyrost powierzchni gruntów leśnych na terenie powiatu białogardzkiego w latach 2016-2020 [ha]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Grunty zdegradowane

Zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów przekazanych przez Starostwo Powiatowe w Białogardzie powierzchnia gruntów zdegradowanych wymagających przeprowadzenia rekultywacji na terenie powiatu białogardzkiego wynosi 128,52 ha (stan na 31.12.2020 r.), w tym 28,50 ha stanowią grunty zdegradowane działalnością górnictwa oraz 100,02 ha grunty zdegradowane pozostałą działalnością.

Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi

Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi jest to zanieczyszczenie, które powstało przed 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności zakończonej przed tą datą. Dotyczy to także szkody w środowisku spowodowanej przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat.

Władający powierzchnią ziemi (właściciel nieruchomości lub podmiot ujawniony jako władający w ewidencji gruntów i budynków) w przypadku stwierdzenia historycznego zanieczyszczenia ziemi na swoim terenie zobowiązany jest do przeprowadzenia remediacji, czyli np. usunięcia lub zmniejszenia ilości substancji powodujących ryzyko w taki sposób, aby teren zanieczyszczony był bezpieczny dla zdrowia ludzi i stanu środowiska. Działanie takie powinno być poprzedzone badaniami terenu zrealizowanymi przez akredytowaną jednostkę. Właściciel nieruchomości w oparciu o informacje o charakterze, skali, rodzaju historycznego zanieczyszczenia zobowiązany jest do opracowania projektu planu remediacji i jego ustalenia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Starostwo Powiatowe w Białogardzie oraz Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu białogardzkiego nie zidentyfikowano dotychczas potencjalnych oraz potwierdzonych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi

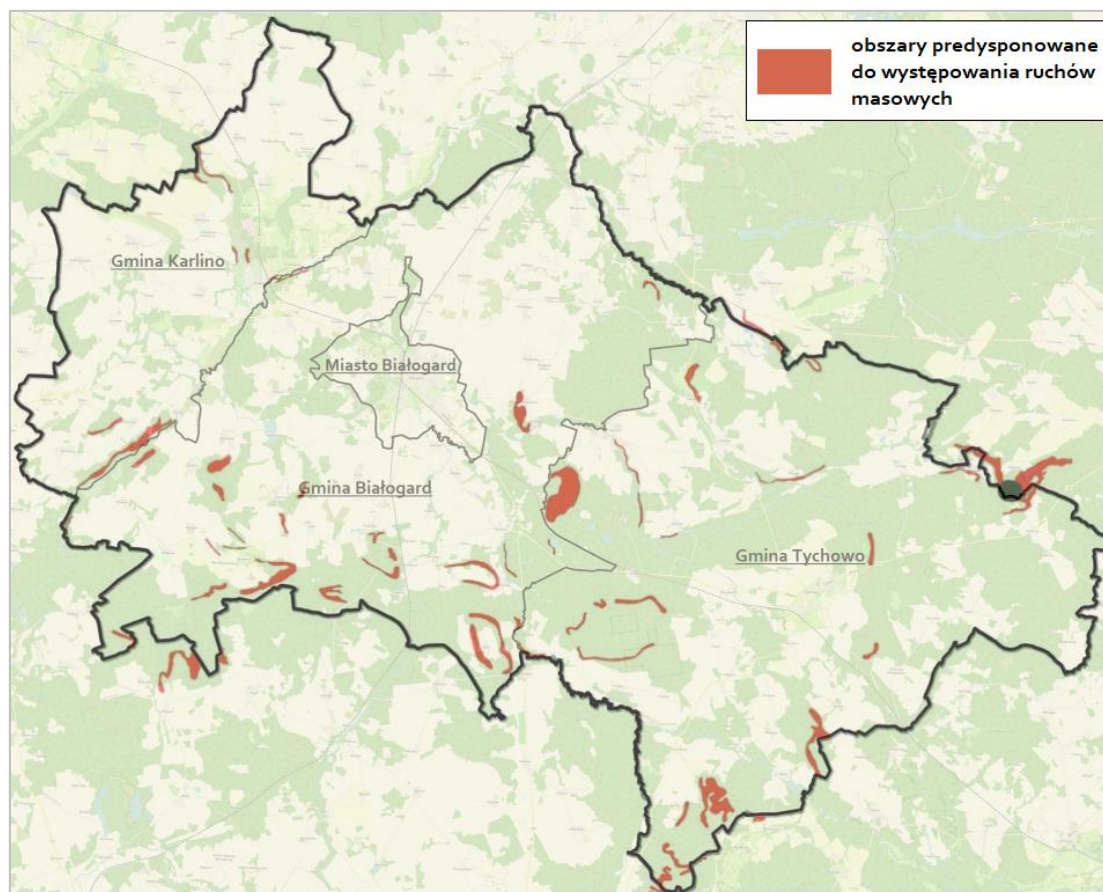
Zgodnie z danymi przekazanymi przez Starostwo Powiatowe w Białogardzie na obszarze powiatu białogardzkiego nie udokumentowano istniejących osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Państwowy Instytut Geologiczny w ramach realizacji Etapu I Projektu Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOP) przygotował wstępne informacje dotyczące problematyki ruchów

masowych na obszarze Polski. Na mapach poszczególnych województw zostały przedstawione zasięgi obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych oraz dotychczas udokumentowane osuwiska, badane na przestrzeni ostatnich 30-40 lat. W ten sposób zostały wskazane rejony, gdzie nie wyklucza się możliwości rozwoju ruchów masowych. Sporządzona „Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w skali 1:50 000” jest opracowaniem opartym wyłącznie na analizie map geologicznych w skali 1:50 000 oraz materiałów archiwalnych w różnych skalach (np. 1:100 000, 1:200 000). Zasięgi wyznaczonych obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych nie były weryfikowane w terenie.

Na kolejnej rycinie przedstawiono rozmieszczenie obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych na terenie powiatu białogardzkiego.

Rysunek 7. Rozmieszczenie obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych na terenie powiatu białogardzkiego

Źródło: „Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w skali 1: 50 000” (PIG)

4.6. Zasoby geologiczne

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. na terenie powiatu białogardzkiego udokumentowane zostały 24 złoża kopalin, w tym:

- 16 złóż kruszyw naturalnych (piasek, piasek ze żwirem);
- 3 złoża kredy jeziornej;
- 2 złoża ropy naftowej (złoża wyeksploatowane – skreślone z bilansu);
- 2 złoża gazu ziemnego (złożo „Białogard” – eksploatowane oraz złożo „Daszewo” pełniące funkcję podziemnego magazynu gazu (PMG) o pojemności 30 mln m³);
- 1 złożo surowców ilastych.

Wydobycie gazu ziemnego ze złoża „Białogard” w 2020 r. wyniosło 7,99 mln³, co stanowiło 0,2 % wydobycia krajowego. W 2020 r. na terenie powiatu eksploatowane były również 4 złoża kruszyw naturalnych (złoża „Rarwino”, „Tyczewo”, „Warnino”, „Wietszyno”), z których łączne wydobycie wyniosło 198 tys. ton.

W kolejnej tabeli przedstawiono charakterystykę poszczególnych złóż kopalin udokumentowanych na terenie powiatu białogardzkiego.

Tabela 13. Charakterystyka złóż kopalin udokumentowanych na terenie powiatu białogardzkiego

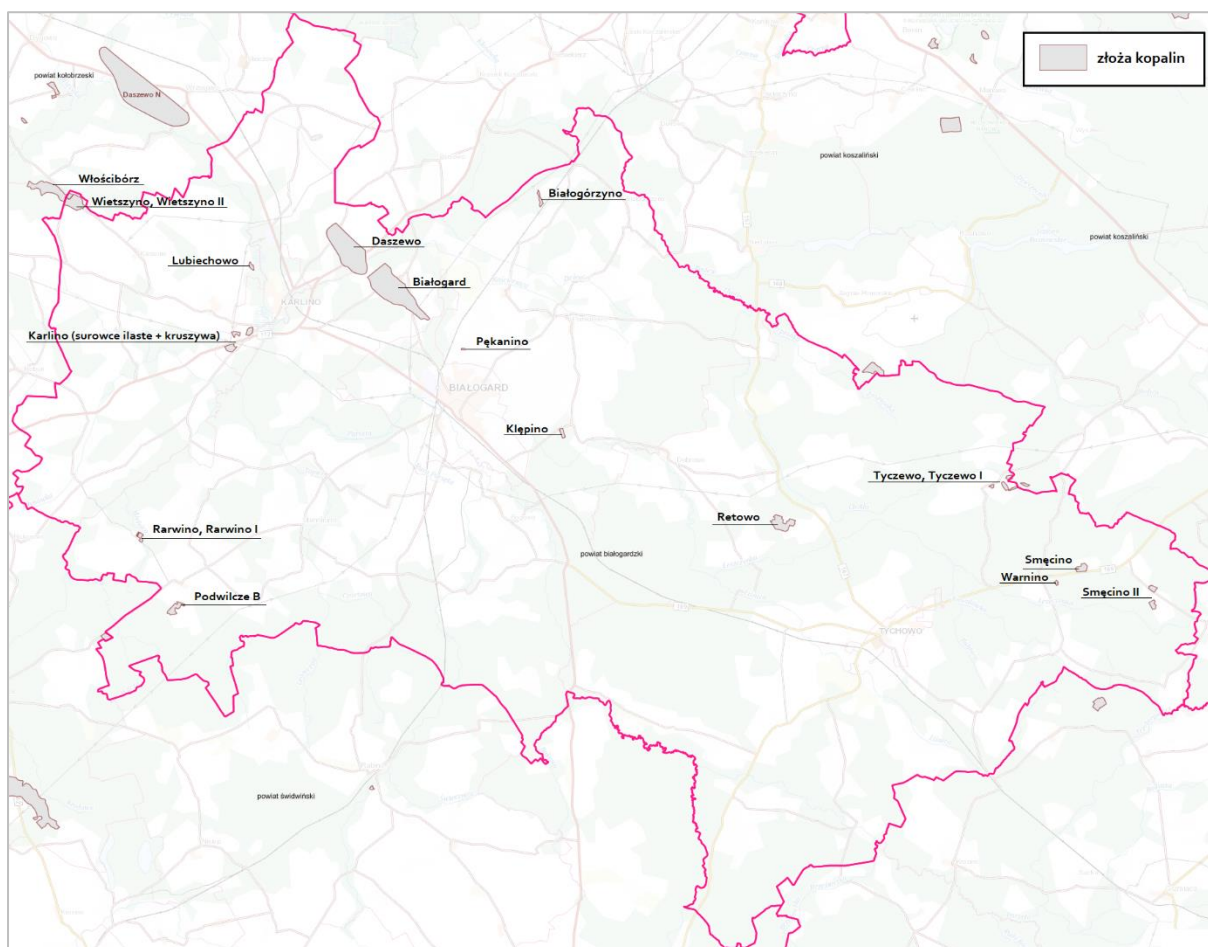
Numer złoża	Nazwa złoża	Kopalina	Pow. złoża [ha]	Miąższość złoża min-max [m]	Stan zagospodarowania
GZ 4665	Białogard	gaz ziemny	201,58	17,30-29,30	złoże eksploatowane
NR 4800	Daszewo	podziemny magazyn gazu ziemnego			
NR 4936	Daszewo N	ropa naftowa	57,80	34,96 (średnia)	złoże skreślone z bilansu zasobów
NR 4947	Tychowo	ropa naftowa	525,00	6,07 (średnia)	złoże skreślone z bilansu zasobów
KR 6079	Białogórzyno	kreda jeziorna	5,87	1,00-2,60	eksploatacja złoża zaniechana
KR 192	Tyczewo	kreda jeziorna	9,16	1,00-9,00	eksploatacja złoża zaniechana
KR 7222	Tyczewo I	kreda jeziorna	14,49	1,30-11,40	eksploatacja złoża zaniechana
IB 2205	Karlino	surowce ilaste	14,20	1,50-8,30	eksploatacja złoża zaniechana
KN 5779	Karlino	piasek ze żwirem	6,56	5,50-10,00	eksploatacja złoża zaniechana
KN 3410	Kłębino	piasek	4,70	5,00-10,00	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 7656	Lubiechowo	piasek	3,52	2,30-12,60	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 5320	Pękanino	piasek	0,72	7,10 (średnia)	eksploatacja złoża zaniechana
KN 3415	Podwilcze	piasek ze żwirem	20,90	6,50 (średnia)	złoże skreślone z bilansu zasobów
KN 14404	Podwilcze B	piasek	15,07	2,00-10,40	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 3416	Rarwino	piasek ze żwirem	0,78	6,50-12,60	złoże eksploatowane
KN 19037	Rarwino I	piasek ze żwirem	5,10	2,80-14,50	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 17058	Retowo	piasek	35,66	8,30-12,10	złoże rozpoznane szczegółowo

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029**

Numer złoża	Nazwa złoża	Kopalina	Pow. złoża [ha]	Miąższość złoża min-max [m]	Stan zagospodarowania
KN 13261	Smęcino	piasek ze żwirem	11,23	2,40-8,70	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 19652	Smęcino II	piasek ze żwirem	12,47	1,60-8,30	złoże rozpoznane szczegółowo
KN 16502	Tyczewo	piasek	1,72	5,00-15,30	złoże eksploatowane
KN 3427	Warnino	piasek ze żwirem	1,96	5,00-16,00	złoże eksploatowane
KN 9882	Wietszyno	piasek ze żwirem	32,12	10,80-24,00	złoże eksploatowane
KN 11847	Wietszyno II	piasek ze żwirem	3,53	4,70-17,00	złoże eksploatowane okresowo
KN 1364	Włocibórz	piasek ze żwirem	53,28	8,30-27,40	złoże rozpoznane szczegółowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie serwisu MIDAS – wgląd w dniu 30.06.2021 r.

Na kolejnej rycinie przedstawiono lokalizację złóż kopalin udokumentowanych na terenie powiatu białogardzkiego (bez złóż skreślonych z bilansu zasobów).

Rysunek 8. Lokalizacja złóż kopalin udokumentowanych na terenie powiatu białogardzkiego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

W kolejnej tabeli przedstawiono wielkość wydobycia kopalin z poszczególnych złóż na terenie powiatu białogardzkiego w 2020 r.

Tabela 14. Wielkość wydobycia kopalin z poszczególnych złóż eksploatowanych na terenie powiatu białogardzkiego w 2020 r.

Nazwa złoża	Kopalina	Wydobycie
Białogard	gaz ziemny	7,99 mln m ³
Wietszyno	piasek ze żwirem	163 tys. t
Rarwino	piasek ze żwirem	19 tys. t
Warnino	piasek ze żwirem	10 tys. t
Tyczewo	piasek	6 tys. t

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

4.7. Zasoby przyrodnicze

Zieleń urządzona

Istotną rolę w kontekście ochrony, kształtowania oraz wzrostu zasobów przyrodniczych, szczególnie na obszarach zurbanizowanych, pełni zieleń urządzona, która powinna być właściwie zaplanowana i pielęgnowana. Zgodnie z danymi GUS (stan na 31.12.2019 r.) powierzchnia terenów zieleni urządzonej na obszarze powiatu białogardzkiego wynosi 108,13 ha.

W kolejnej tabeli przedstawiono strukturę terenów zieleni urządzonej na obszarze powiatu białogardzkiego.

Tabela 15. Powierzchnia terenów zieleni urządzonej na obszarze powiatu białogardzkiego (stan na 31.12.2019 r.)

Rodzaj	Powierzchnia [ha]
parki spacerowo - wypoczynkowe	36,15
zieleń uliczna	29,82
tereny zieleni osiedlowej	28,65
zieleńce	13,51
SUMA	108,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Lasy

Powierzchnia lasów na terenie powiatu białogardzkiego wynosi 35 404,59 ha (wg danych GUS stan na 31.12.2020 r.). Stopień lesistości powiatu wynosi 41,9 %. Jest to wartość wyższa niż średnia dla województwa zachodniopomorskiego (35,8 %).

Dominującym gatunkiem lasotwórczym na terenie powiatu białogardzkiego jest sosna, która zajmuje 69,9 % powierzchni leśnej na terenie analizowanej jednostki. Stosunkowo istotny udział posiadają również olcha (8,4 %), dąb (6,6 %), buk (6,4 %) oraz brzoza (5,7 %).

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące struktury gatunków lasotwórczych na terenie powiatu białogardzkiego.

Tabela 16. Struktura gatunków lasotwórczych na terenie powiatu białogardzkiego (stan na 01.01.2020 r.)

Gatunek	Powierzchnia [ha]	Udział
sosna	24 588,88	69,9%
olcha	2 957,99	8,4%
dąb	2 333,28	6,6%

Gatunek	Powierzchnia [ha]	Udział
buk	2 243,15	6,4%
brzoza	1 992,61	5,7%
świerk	881,79	2,5%
grab	80,09	0,2%
osika	63,76	0,2%
topola	9,87	0,03%
jodła	8,03	0,02%
SUMA	35 159,45	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych nadleśnictw

W strukturze wiekowej lasów na terenie powiatu białogardzkiego największą powierzchnię zajmują drzewostany w III klasie wieku (od 41 do 60 lat) – 20,9 % oraz drzewostany w II klasie wieku (od 21 do 40 lat) – 19,3 %.

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące struktury wiekowej lasów na terenie powiatu białogardzkiego.

Tabela 17. Struktura wiekowa lasów na terenie powiatu białogardzkiego (stan na 01.01.2020 r.)

Klasa wieku	Powierzchnia [ha]	Udział
Klasa I (od 1 do 20 lat)	5 814,58	16,5%
Klasa II (od 21 do 40 lat)	6 794,38	19,3%
Klasa III (od 41 do 60 lat)	7 365,14	20,9%
Klasa IV (od 61 do 80 lat)	6 306,64	17,9%
Klasa V (od 81 do 100 lat)	3 864,66	11,0%
Klasa VI (od 101 do 120 lat)	1 455,75	4,1%
Klasa VII i st. (>121 lat)	854,14	2,4%
Klasa odnowienia	2 076,46	5,9%
Powierzchnia leśna niezalesiona	627,7	1,8%
SUMA	35 159,45	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych nadleśnictw

Powierzchnia lasów ochronnych na terenie powiatu białogardzkiego wynosi 3 346,65 ha, co stanowi 9,5 % powierzchni leśnej obszaru powiatu. Ze względu na kategorię ochronności na terenie powiatu największą powierzchnię zajmują lasy wodochronne (2 121,18 ha).

W kolejnej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące struktury lasów ochronnych na terenie powiatu białogardzkiego.

Tabela 18. Kategorie lasów ochronnych na terenie powiatu białogardzkiego (stan na 01.01.2020 r.)

Kategoria ochronności lasu	Powierzchnia [ha]	Udział
wodochronne	2 121,18	63,4%
glebochronne	464,57	13,9%
podmiejskie	303,17	9,1%
na stałych powierzchniach badawczych	298,42	8,9%
ostoje	159,31	4,8%
SUMA	3 346,65	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych nadleśnictw

Poszczególne nadleśnictwa oceniają stan sanitarny lasów na terenie powiatu białogardzkiego jako dobry. Z uwagi na występujące w ostatnich latach znaczne wahania poziomu wód gruntowych i długotrwałe susze w okresie letnim coraz częściej obserwuje się jednak wydzielanie się posuszu, głównie świerka i sosny oraz dębu, a także wzmożoną aktywność kornika drukarza i przypszczka granatka.

Korytarze ekologiczne

Przez obszar powiatu białogardzkiego przebiegają fragmenty trzech następujących korytarzy ekologicznych o randze krajowej wyznaczonych przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot:

- korytarz Pojezierze Drawskie i Połczyńskie (GKPn-21);
- korytarz Puszcza Goleniowska - Puszcza Koszalińska (GKPn-21A);
- korytarz Pobrzeża Zachodniopomorskie (KPn-21B).

Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie powiatu białogardzkiego przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 9. Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie powiatu białogardzkiego

Źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska na terenie powiatu białogardzkiego znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- obszar natura 2000 Dorzecze Parsęty;
- obszar natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli;
- obszar natura 2000 Warnie Bagno;
- obszar natura 2000 Ostoja Drawska;
- rezerwat przyrody „Cisy Tychowskie”

- rezerwat przyrody „Warnie Bagno”;
- użytki ekologiczne;
- pomniki przyrody.

Szczegółową charakterystykę poszczególnych form ochrony przyrody znajdujących się na terenie powiatu białogardzkiego przedstawiono w dalszej części rozdziału.

OBSZARY NATURA 2000

Charakterystykę obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie powiatu białogardzkiego przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 19. Charakterystyka obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie powiatu białogardzkiego

OBSZAR NATURA 2000 DORZECZE PARSĘTY	
Kod obszaru	PLH320007
Data wyznaczenia	2008-02-05
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia	27 710,43 ha
Lokalizacja (powiaty)	koszaliński, białogardzki, kołobrzeski, szczecinecki, świdwiński
Plan zadań ochronnych	Brak
Charakterystyka obszaru	<p>Dorzecze Parsęty obejmuje szereg ważnych siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Łącznie zidentyfikowano ich 25, tworzących mozaikę i pokrywających ponad 50% powierzchni obszaru. Często są to siedliska bardzo rzadkie bądź unikatowe w skali kraju i Europy. Wiele z nich jest ważnym biotopem dla cennej fauny, która podlega ochronie na podstawie konwencji międzynarodowych. Stwierdzono tu występowanie 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na szczególną uwagę i podkreślenie zasługuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rzeka i jej liczne dopływy posiadają najlepsze w Polsce, a może w Europie, warunki dla tarła łososi, co zapewnia utrzymanie naturalnej populacji tego gatunku w kraju; • ponadto naturalny charakter rzeki i jej dopływów zapewnia tarło dla innych ryb łososiowatych: troci wędrownej, pstrąga potokowego i lipienia (zachowanie takiego stanu wymaga zakazu budowania nowych przegród na rzece, natomiast istniejące, jeśli nie zostaną rozebrane, muszą być wyposażone w bardzo dobrze działające przepławki); • obecność w rzece innych gatunków ryb (poza łososiowatymi) cennych przyrodniczo i gospodarczo: licznej populacji strzebli potokowej, certy - gatunku wędrownego i węgorza pochodzenia naturalnego, który dociera do Parsęty z odległych atlantyckich miejsc rozrodu; • cenny obszar dla rozrodu wydry; • rozległe połacie różnego typu lasów łęgowych w obrębie dolin rzecznych i na obszarze zagłębień dennomorenowych; • jedno z większych koncentracji zjawisk źródliskowych na Pomorzu oraz duże zróżnicowanie wielu innych typów mokradeł, zwłaszcza torfowisk; • jedyne na Pomorzu stanowisko śledziennicy naprzeciwlistnej <i>Chrysosplenium oppositifolium</i> w dolinie Dębnicy; • malowniczy krajobrazowo przełomowy odcinek rzeki Parsęty pomiędzy Starym Dębem, Osówkiem i Byszynem oraz głębokie wąwozy i strome jary rzeki Perznicy, Trzebiegoszczy i Łozicy; • jako ważny obszar dla zachowania w Polsce naturalnej populacji złoci pochwowatej <i>Gagea spathacea</i> i kokoryczy drobnej <i>Corydalis pumila</i>, czy grążela drobnego <i>Nuphar pumila</i>; • liczne i bardzo dobrze zachowane biotopy dla ptaków drapieżnych: orlika krzykliwego, błotniaka stawowego, kani rudej, bielika, puchacza czy sowy

	<p>błotnej oraz dla ptaków związanych z obszarami wodno-błotnymi: bociana białego, bociana czarnego, zimorodka, sieweczki rzecznej, kulika wielkiego czy żurawia; ponadto Parsęta stanowi ważny obszar dla zimowania ptaków wodno-błotnych na Pomorzu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjątkowo dobrze zachowane podmokłe łąki eutroficzne i kalcyfilne; • wąwozy i jary oraz liczne źródła niewapienne; • torfowiska źródłiskowe w dolinie Chocieli.
Przedmioty ochrony	<p>Siedliska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1310 Śródlądowe błotniste solniska z solirodkiem (<i>Solicornion ramosissimae</i>); • 1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (<i>Glauco-Puccinietalia</i>, część – zbiorowiska śródlądowe); • 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>; • 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne; • 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>); • 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri</i> p.p. i <i>Bidention</i> p.p.; • 4010 Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (<i>Ericion tetralix</i>); • 4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlio Callunion, Calluno-Arctostaphylion</i>); • 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); • 6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>); • 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); • 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe); • 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji; • 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>); • 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>; • 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; • 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>); • 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>); • 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>); • 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>); • 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>); • 91D0 Bory i lasy bagiennie (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagiennie lasy borealne; • 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe; • 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>). <p>Gatunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; • 1149 koza <i>Cobitis taenia</i>; • 1163 głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>; • 1099 minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i>; • 1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>; • 1355 wydra <i>Lutra lutra</i>; • 1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>; • 1106 łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>.

OBSZAR NATURA 2000 DOLINA RADWI, CHOCIELI I CHOTLI	
Kod obszaru	PLH320022
Data wyznaczenia	2009-03-06
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia	21 861,73 ha
Lokalizacja (powiaty)	koszaliński, białogardzki
Plan zadań ochronnych	Brak
Charakterystyka obszaru	<p>Obszar doliny Radwi, Chotli i Chocieli obejmuje szereg ważnych i cennych siedlisk z Dyrektywy Rady 92/43/EWG - zidentyfikowano tu 24 typy z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, pokrywające w sumie ok. 60% powierzchni obszaru. Wiele z nich stanowi biotopy cennych gatunków zwierząt i roślin. Łącznie występuje tu 16 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na szczególną uwagę i podkreślenie zasługuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • największa koncentracja zjawisk źródliskowych na Pomorzu; • strome wąwozy i jary oraz ogromne nisze źródliskowe z rzadkimi zbiorowiskami wapniolubnych mchów i wątrobowców oraz obecnością roślin naczyniowych o podgórskim charakterze; • rozległe w dolinach rzecznych lasy łęgowe o charakterze źródliskowym ze storczykiem Fuchsa oraz udział łęgów wierzbowych i zarośli wierzbowo-wiklinowych; • jedyne w swoim rodzaju żyzne buczyny na trawertynach (martwicy wapiennej) ze storczykami leśnymi; • unikalne torfowiska alkaliczne i torfowiska przejściowe z wieloma gatunkami ginącymi i zagrożonymi w skali Europy, Polski i Pomorza; • unikalne torfowiska soligeniczne z największą populacją situ tępokwiatowego <i>Juncus subnodulosus</i> na Pomorzu; • wyjątkowo dobrze zachowane łąki w pełnym spektrum zróżnicowania, w tym największe skupienie pełnika europejskiego <i>Trollius europaeus</i> na Pomorzu; • jedno z nielicznych na Pomorzu Zachodnim stanowisk obuwika pospolitego, nad j. Kwiecko - w 2007 r. odnaleziono <50 os., w 1988 r. było ich ponad 500; • jedyne na Pomorzu stanowisko górskiego gatunku łąkowego - przytulii wiosennej <i>Cruciata verna</i>; • jedyne znane w Polsce stanowisko rzęśli <i>Callitriche brutia</i>; • tarliska ryb łososiowatych oraz liczna populacja głowacza białopłetwego; • liczne i dobrze zachowane biotopy dla wydry i kumaka nizinnego oraz: orlika krzykliwego, błotniaka stawowego, kani rudej, sokoła wędrownego (obszar introdukcji tego gatunku), bielika, puchacza, bociana białego, bociana czarnego, derkacza, dzięcioła czarnego, zimorodka i żurawia; • cenne obszary dla zimowania ptaków wodno-błotnych (zbiorniki zaporowe Rosnowo i Hajka oraz jez. Kwiecko) oraz ważne na Pomorzu miejsce łęgowe dla czernicy <i>Aythya fuligula</i> nad jez. Kwiecko. <p>Dolina Radwi i jej dopływy to również interesujący obszar pod względem krajobrazowym, geomorfologicznym i kulturowym, a także ważny naturalny korytarz ekologicznym o znaczeniu lokalnym i regionalnym.</p>
Przedmioty ochrony	<p>Siedliska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3110 Jeziora lobeliowe; • 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>; • 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne; • 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>); • 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodion rubri</i> p.p. i <i>Bidention</i> p.p.; • 4010 Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym (<i>Ericion tetralix</i>);

	<ul style="list-style-type: none"> • 4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i>, <i>Pohlio Callunion</i>, <i>Calluno-Arctostaphylion</i>); • 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); • 6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>); • 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); • 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe); • 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji; • 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>); • 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>; • 7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>; • 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; • 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>); • 9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae Fagenion</i>, <i>Galio odorati-Fagenion</i>); • 9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (<i>Cephalanthero-Fagenion</i>); • 9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>); • 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>); • 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>); • 91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i>, <i>Pino mugo-Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne; • 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe. <p>Gatunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; • 1163 głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>; • 1902 obuwik pospolity <i>Cypripedium calceolus</i>; • 1099 minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i>; • 1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>; • 1355 wydra <i>Lutra lutra</i>; • 1060 czerwonończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>; • 1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>; • 1106 łosoś atlantycki <i>Salmo salar</i>; • 1528 skalnica torfowiskowa <i>Saxifraga hirculus</i>; • 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>; • 1032 skójką gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>.
OBSZAR NATURA 2000 WARNIE BAGNO	
Kod obszaru	PLH320047
Data wyznaczenia	2009-03-06
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia	1 012,00 ha
Lokalizacja (powiaty)	koszaliński, białogardzki
Plan zadań ochronnych	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Warnie Bagno PLH320047. • Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 1 marca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Warnie Bagno PLH320047.

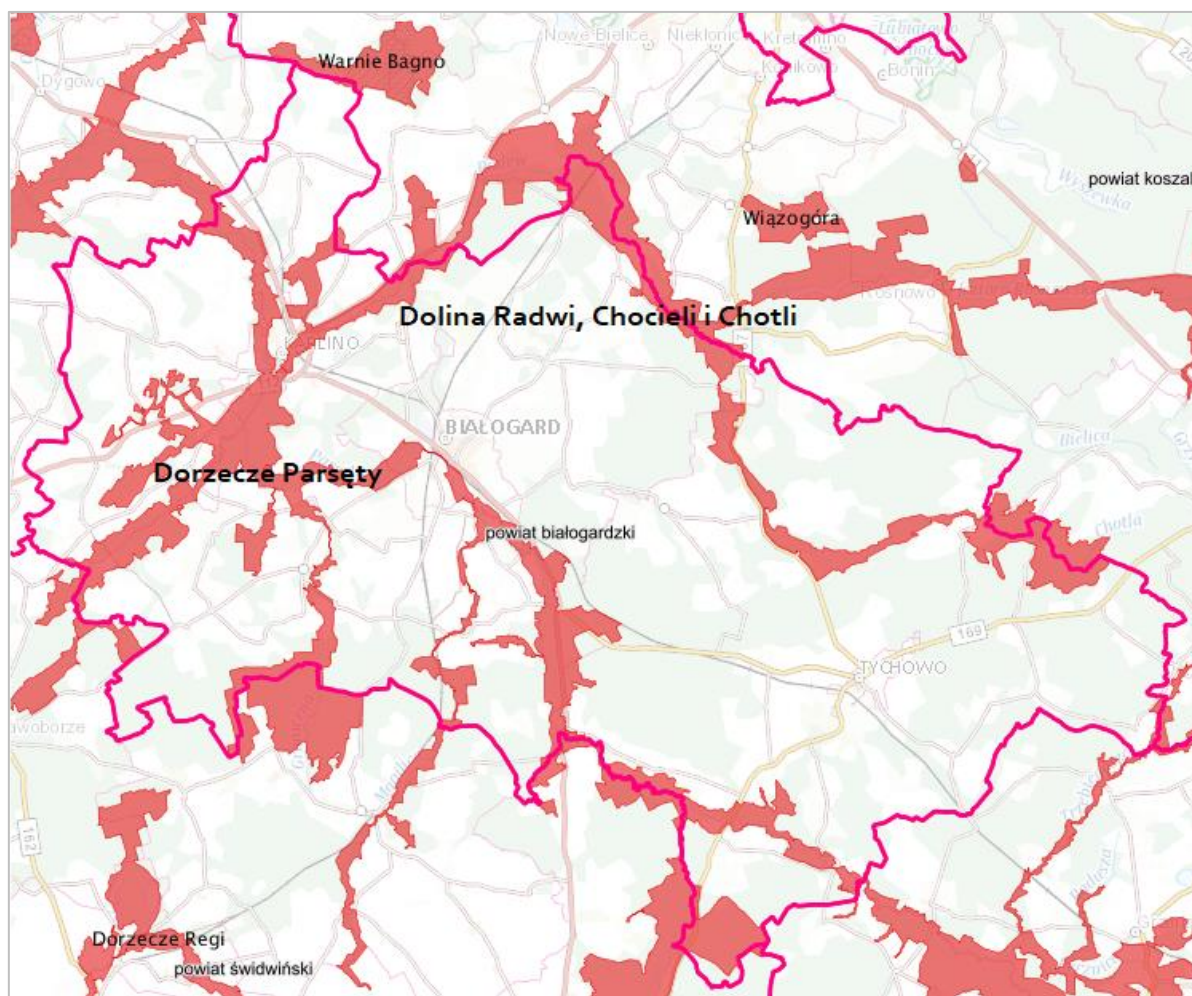
Charakterystyka obszaru	Obniżenie w sfalowanej morenie dennej, pierwotnie wypełnione przez kopułowe torfowisko wysokie o powierzchni 495 ha, obecnie w około 90% wyeksploatowane. Rozległy kompleks przestrzenny, obejmujący liczne potorfia z różnorodnymi stadiami sukcesji wtórnej roślinności mszarnej i leśnej oraz zarastające jezioro dystroficzne. W granicach złoża torfowego niewielkie wyniesienia mineralne porośnięte przez las z przewagą buka. W otoczeniu torfowiska znajdują się pola uprawne. Oprócz samego Warniego Bagna obszar obejmuje przyległy kompleks buczyn i kwaśnych dąbrów, oraz kilka mniejszych torfowisk o charakterze regenerujących się po eksploatacji torfowisk wysokich. Pozostałości jednego z największych torfowisk wysokich na Pomorzu z naturalnym jeziorem dystroficznym otoczonym dobrze zachowanym płem mszarnym (rez. Wierzchońskie Bagno) oraz dobrze regenerującą roślinnością torfowiskową w potorfach, a także zachowana kopuła torfowiska wysokiego, porośnięta mszarem z udziałem wrzośca bagiennego, zarastającym sosną. Część objęta ostatnio ochroną rezerwatową (rez. Warnie Bagno) stanowi interesujący kompleks roślinności mszarnej w potorfach oraz boru bagiennego. Łącznie stwierdzono tu 8 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, zajmujące ponad 90 % powierzchni. Jest to stanowisko zalotki większej - gatunku ważki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.
Przedmioty ochrony	<p>Siedliska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne; • 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe); • 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji; • 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>); • 9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>); • 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>); • 91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i>, <i>Pino mugo-Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne; • 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe. <p>Gatunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>.
OBSZAR NATURA 2000 OSTOJA DRAWSKA	
Kod obszaru	PLB320019
Data wyznaczenia	2007-10-13
Rodzaj ochrony	Dyrektywa ptasia
Powierzchnia	153 906,15 ha
Lokalizacja (powiaty)	koszaliński, wałecki, białogardzki, szczecinecki, świdwiński, choszczeński, bytowski, drawski
Plan zadań ochronnych	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019. • Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 10 grudnia 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019. • Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019.
Charakterystyka obszaru	Obszar Natura 2000 PLB320019 Ostoja Drawska jest jedną z największych w kraju ostoi ptaków (153 906,15 ha), obejmującą swym zasięgiem najcenniejsze pod względem przyrodniczym i krajobrazowym fragmenty Pojezierza Drawskiego. Według podziału fizycznogeograficznego Kondrackiego obszar ten położony jest

	<p>na terenie prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, w makroregionie Pojezierze Zachodniopomorskie, w mezoregionie Pojezierze Drawskie (od południa obejmuje fragmenty mezoregionów: Równina Drawska i Pojezierze Wałeckie). Obszar ten, ukształtowany geologicznie przez lądolód skandynawski, charakteryzuje znaczne zróżnicowanie krajobrazowe. Występują tu liczne formy polodowcowe, jak wały moreny czołowej, ozy, jary oraz liczne doliny rzek i jeziora, głównie o charakterze jezior rynnowych i wytopiskowych. Można tu także spotkać także liczne wąwozy, parowy, bezodpływowe zbiorniki wodne, bagna i torfowiska. Na terenie chronionym występuje ponad 50 jezior różnej wielkości (ok. 6 % pow. terenu), które charakteryzują się urozmaiconą linią brzegową, często wysokimi brzegami porośniętymi lasami bukowymi i łęgami. Jeziora o niskich brzegach mają dobrze rozwinięte zbiorowiska roślinności wodnej. Największym i najgłębszym jeziorem jest Jezioro Drawsko o powierzchni 1 872 ha i maksymalnej głębokości 79,7 m. Ważną rolę, łączącą poszczególne fragmenty obszaru, odgrywają rzeki ostoi. Największą rzeką jest Drawa, która wypływa z rezerwatu „Dolina Pięciu Jezior”. Ponadto, w ostoi biorą początek takie rzeki, jak: Dębница, Wogra, Piławka, Kokna i Rakon. Lasy ostoi (ok. 45 % pow. terenu) rozczłonkowane są licznymi terenami rolnymi: polami uprawnymi oraz łąkami i pastwiskami. Dominują tu bory sosnowe z niewielkim udziałem świerka. Mniejsze powierzchnie zajmują lasy bukowe, dębowe i olsy. Znaczna część terenu jest użytkowana rolniczo (ok. 43 %). Łącznie stwierdzono tu występowanie co najmniej 185 gatunków ptaków, z czego 40 to gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy.</p>
Przedmioty ochrony	<p>Gatunki ptaków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A004 perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>; • A005 perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>; • A021 bąk <i>Botaurus stellaris</i>; • A028 czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>; • A030 bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>; • A031 bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>; • A036 łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>; • A038 łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>; • A043 gęgawa <i>Anser anser</i>; • A051 krakwa <i>Anas strepera</i>; • A052 cyraneczka <i>Anas crecca</i>; • A055 cyranka <i>Anas querquedula</i>; • A067 gągoł <i>Bucephala clangula</i>; • A070 nurogęś <i>Mergus merganser</i>; • A072 trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>; • A073 kania czarna <i>Milvus migrans</i>; • A074 kania ruda <i>Milvus milvus</i>; • A075 bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>; • A081 błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>; • A089 orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>; • A094 rybołów <i>Pandion haliaetus</i>; • A118 wodnik <i>Rallus aquaticus</i>; • A122 derkacz <i>Crex crex</i>; • A123 kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>; • A125 łyska <i>Fulica atra</i>; • A127 żuraw <i>Grus grus</i>; • A153 kszczyk <i>Gallinago gallinago</i>; • A155 słonka <i>Scolopax rusticola</i>; • A165 samotnik <i>Tringa ochropus</i>; • A168 brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>; • A197 rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>; • A207 siniak <i>Columba oenas</i>; • A215 puchacz <i>Bubo bubo</i>;

- A223 włośchatka *Aegolius funereus*;
- A224 lelek *Caprimulgus europaeus*;
- A229 zimorodek *Alcedo atthis*;
- A236 dzięcioł czarny *Dryocopus martius*;
- A320 muchołówka mała *Ficedula parva*;
- A391 kormoran *Phalacrocorax carbo sinensis*.

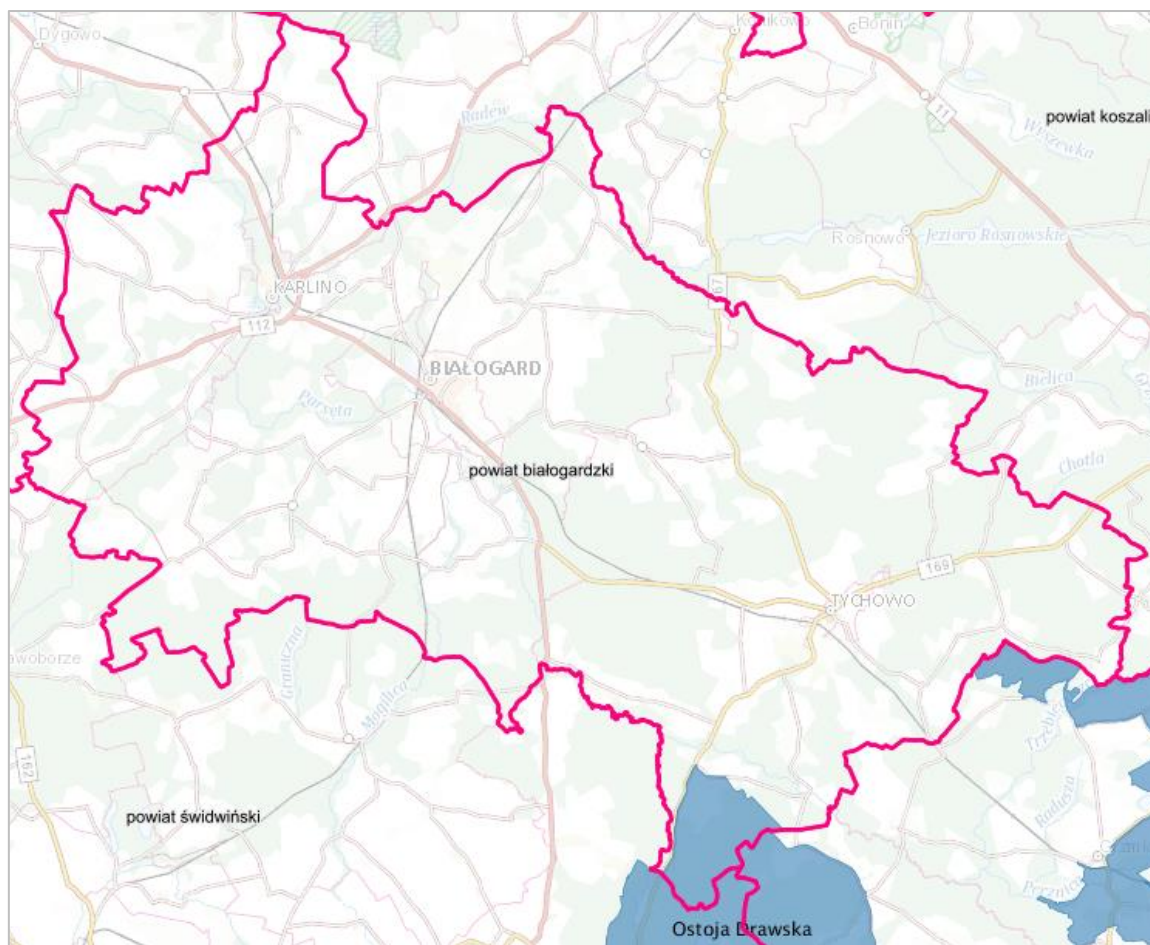
Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Lokalizację obszarów Natura 2000 na terenie powiatu białogardzkiego przedstawiono na kolejnych rycinach.

Rysunek 10. Lokalizacja obszarów Natura 2000 na terenie powiatu białogardzkiego (dyrektywa siedliskowa)

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Rysunek 11. Lokalizacja obszaru Natura 2000 Ostoję Drawską na terenie powiatu białogardzkiego (dyrektywa ptasia)

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

REZERWATY PRZYRODY

Charakterystykę rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie powiatu białogardzkiego przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 20. Charakterystyka rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie powiatu białogardzkiego

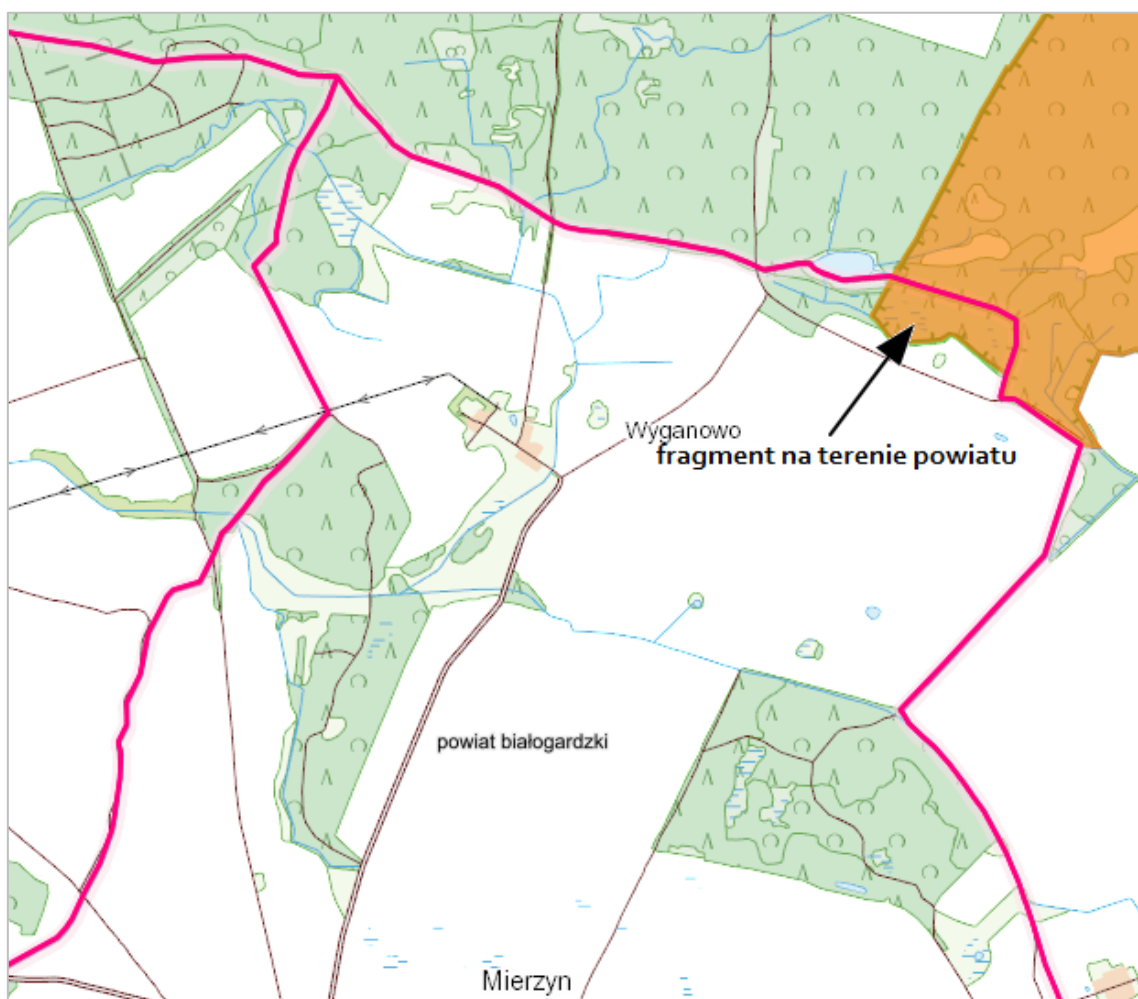
REZERWAT PRZYRODY „WARNIE BAGNO”	
Data uznania	2005-10-25
Obecnie obowiązujący akt prawny	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Warnie Bagno”
Powierzchnia	520,21 ha
Położenie	gm. Karlino, gm. Będzino, gm. Biesiekierz
Rodzaj rezerwatu	torfowiskowy
Typ ekosystemu	torfowiskowy (bagienny)
Plan ochrony	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Warnie Bagno”.
Opis celów ochrony	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie kompleksu torfowiskowego obejmującego kopolowe torfowisko porośnięte mszarnikami wrzośca bagiennego, kompleks regenerujących się potorfii ze zbiornikami mszarnymi oraz ekosystemy boru bagiennego i boru wilgotnego.

REZERWAT PRZYRODY „CISY TYCHOWSKIE”	
Data uznania	1980-09-01
Obecnie obowiązujący akt prawny	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie rezerwatu przyrody „Cisy Tychowskie”
Powierzchnia	10,28 ha
Położenie	gm. Tychowo
Rodzaj rezerwatu	florystyczny
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Plan ochrony	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Środowiska w Szczecinie z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie planu ochrony rezerwatu przyrody „Cisy Tychowskie”.
Opis celów ochrony	Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie stanowiska cisa pospolitego <i>Toxus baccata</i> .

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Lokalizację rezerwatów przyrody na terenie powiatu białogardzkiego przedstawiono na kolejnych rycinach.

Rysunek 12. Lokalizacja rezerwatu przyrody „Warnie Bagno”

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Rysunek 13. Lokalizacja rezerwatu przyrody „Cisy Tychowskie”

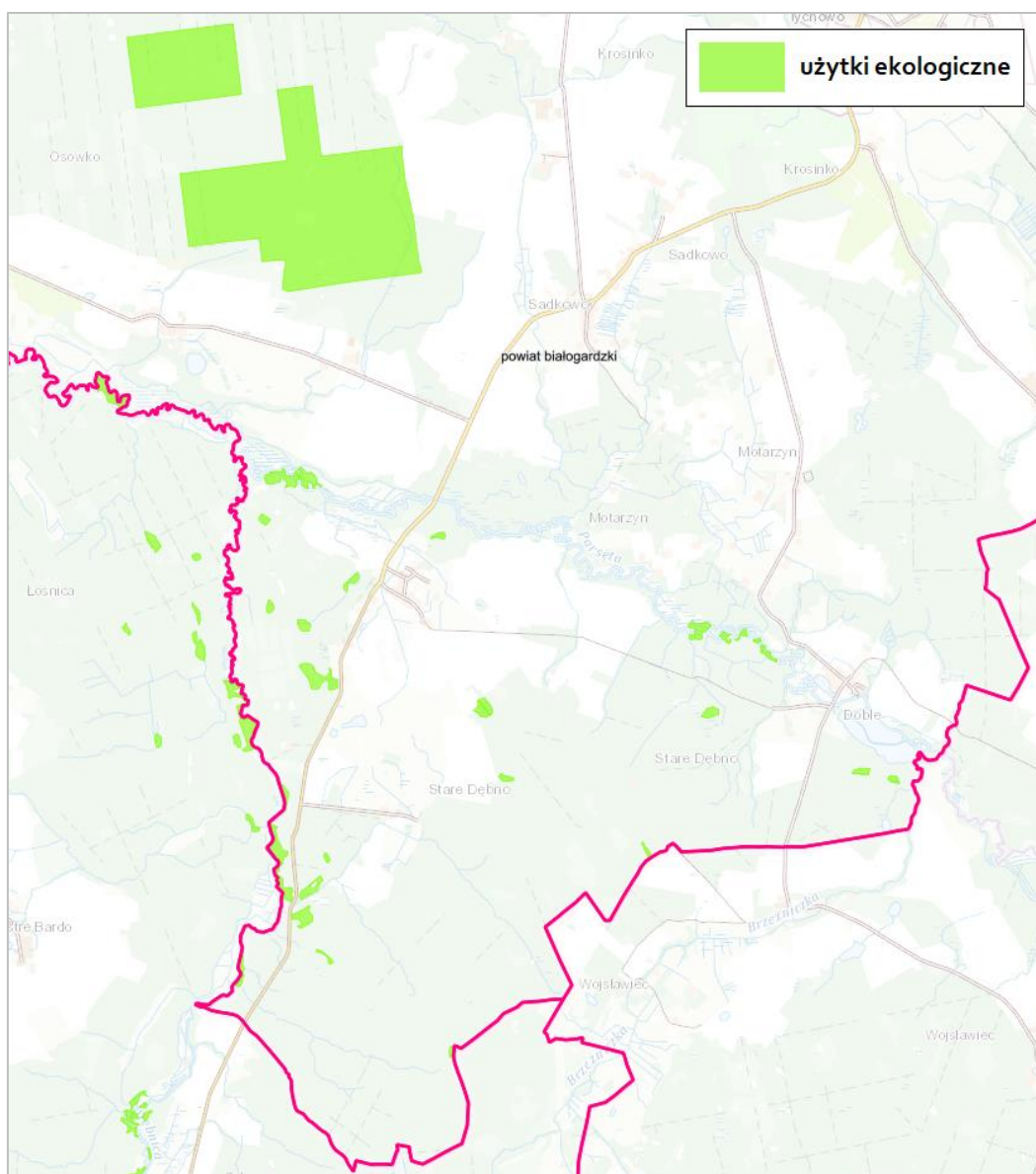
Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

UŻYTKI EKOLOGICZNE

Łącznie na terenie powiatu białogardzkiego ustanowiono 24 użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 211,87 ha (powierzchnia największego użytku wynosi 157,43 ha, natomiast najmniejszego 0,47 ha). Wszystkie użytki ekologiczne znajdują się na terenie gminy Tychowo. Najwięcej użytków stanowi siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków (18 użytków). Pozostałe użytki stanowią bagna (5) oraz torfowisko (1). Rodzaje siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk rzadkich lub chronionych gatunków objętych na terenie powiatu ochroną w postaci użytków ekologicznych przedstawiają się następująco:

- łąki w dolinie rzeczki Trzebiegoszcz;
- trzcinnik lancetowaty;
- wrzosowisko;
- zbiorowisko trawiaste i turzycowiska zachwaszczone pokrzywą;
- podtopione łożowisko z martwą brzozą i sosną;
- arcydzięgiel brzegowy;
- miejsce występowania trzciny pospolitej;
- jednorodny szuwar trzcinowy i nieużytkowana łąka śródleśna;
- pokrzywisko;
- miejsce występowania porzeczki czarnej;
- mały mszar wysoki opanowany przez wełniankę pochwową i żurawinę;
- śródleśna łąka niekoszona zarastająca ziołoroślami i pokrzywą;
- stanowiska żab: jeziorkowej, moczarowej, wodnej oraz ropuchy szarej;
- stanowisko chronionych grzybieni północnych;
- obszar z nalotem sosny i brzozy, stanowisko rosiczki okrągłolistnej;
- mszar z mozaiką fitocenozy, stanowisko rosiczki okrągłolistnej;
- torfowisko wysokie z nalotem sosny i brzozy;
- miejsce występowania roślinności bagiennej;
- brzezina bagiennej z licznym udziałem borówki bagiennej.

Lokalizację użytków ekologicznych na terenie powiatu białogardzkiego przedstawiono na kolejnej rycinie.

Rysunek 14. Lokalizacja użytków ekologicznych na terenie powiatu białogardzkiego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

POMNIKI PRZYRODY

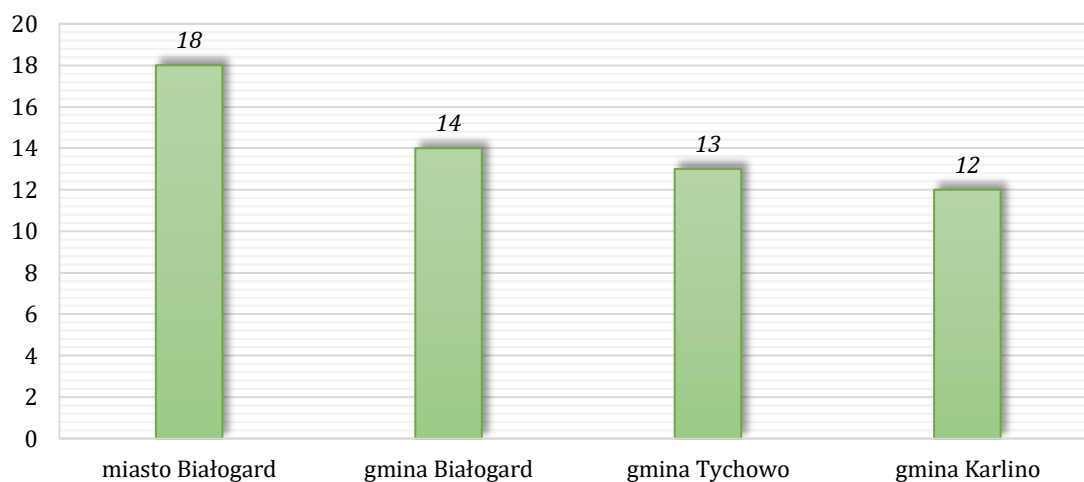
Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody (wgląd w dniu 30.06.2021 r.) prowadzonym przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska na terenie powiatu białogardzkiego znajduje się 57 pomników przyrody, w tym 40 pomników jednoobiektowych oraz 17 wieloobiektowych (10 grup drzew i 7 alei drzew). Ochroną pomnikową na terenie powiatu objęto 2 głązy narzutowe oraz 390 szt. drzew, w tym następujących gatunków:

- Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) – 154 szt.
- Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) – 100 szt.
- Buk pospolity (*Fagus sylvatica*) – 55 szt.
- Świerk pospolity (*Picea abies*) – 41 szt.
- Sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*) – 15 szt.
- Jodła pospolita (*Abies alba*) – 6 szt.
- Jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) – 4 szt.
- Platan klonolistny (*Platanus xacerifolia*) – 3 szt.
- Dąb czerwony (*Quercus rubra*) – 2 szt.
- Kasztanowiec zwyczajny (*Aesculus hippocastanum*) – 2 szt.

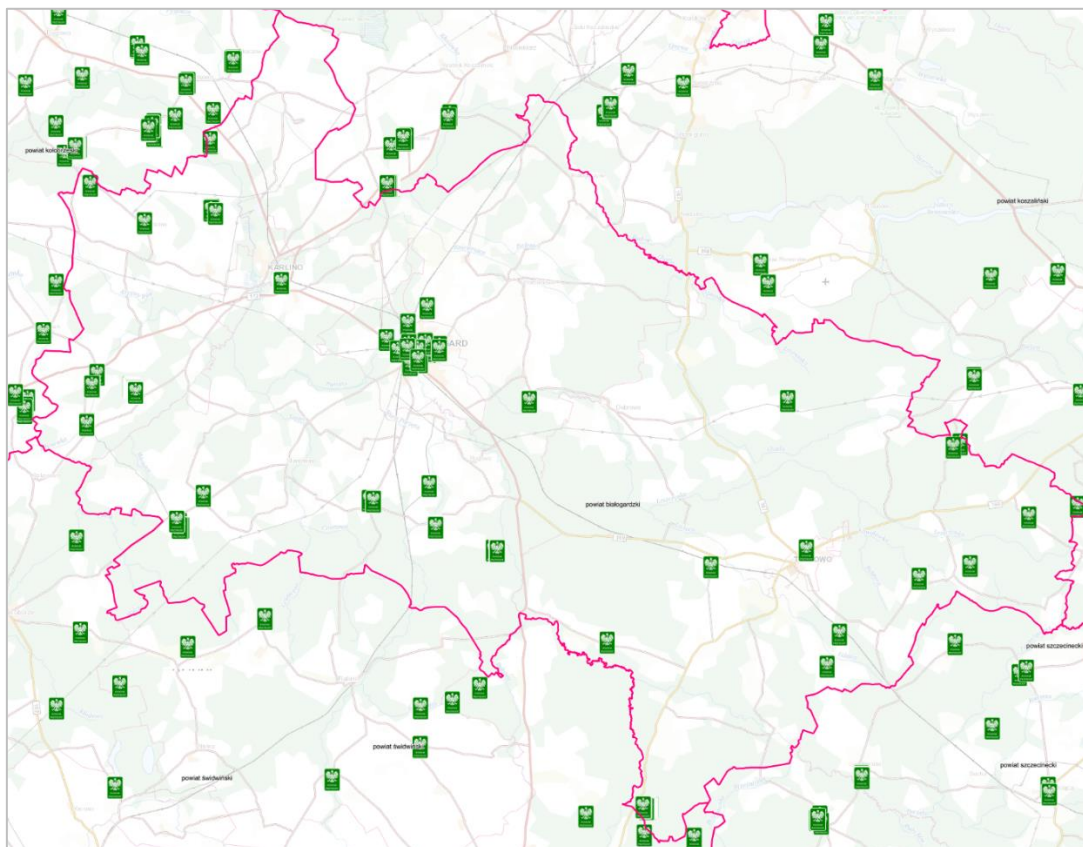
- Klon pospolity (*Acer platanoides*) – 2 szt.
- Daglezja zielona (*Pseudotsuga menziesii*) – 1 szt.
- Grab zwyczajny (*Carpinus betulus*) – 1 szt.
- Klon jawor (*Acer pseudoplatanus*) – 1 szt.
- Tulipanowiec amerykański (*Liriodendron tulipifera*) – 1 szt.
- Wiąz górski (*Ulmus glabra*) – 1 szt.
- Żywotnik zachodni (*Thuja occidentalis*) – 1 szt.

Na kolejnym wykresie przedstawiono dane z zakresu liczby pomników przyrody w poszczególnych gminach powiatu. Rozmieszczenie pomników przedstawiono natomiast na rycinie.

Wykres 4. Liczba pomników przyrody ustanowionych w poszczególnych gminach powiatu [szt.]

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Rysunek 15. Lokalizacja pomników przyrody na terenie powiatu białogardzkiego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

4.8. Istniejące problemy ochrony środowiska

W kolejnej tabeli przedstawiono podsumowanie (zestawienie) zdiagnozowanych słabych stron oraz zagrożeń w ramach poszczególnych obszarów interwencji. Dodatkowo **kolorem czerwonym** wyróżniono najważniejsze ze zidentyfikowanych problemów środowiskowych na terenie powiatu białogardzkiego, które priorytetowo wymagają podjęcia działań naprawczych /zapobiegawczych w ramach „Programu Ochrony Środowiska” (kluczowe obszary interwencji).

Tabela 21. Zdiagnozowane problemy środowiskowe na terenie powiatu białogardzkiego (słabe strony i zagrożenia) - PODSUMOWANIE

OBSZAR INTERWENCJI OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczenie na terenie powiatu obszaru przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu (zgodnie z dokonaną przez GIOŚ oceną za 2020 r.). • Niski stopień gazyfikacji powiatu. • Wzrastająca ilość samochodów osobowych zarejestrowanych na terenie powiatu. • Słabo rozwinięta sieć dróg rowerowych. • Niski udział dróg gminnych o nawierzchni twardej ulepszonej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki koszt inwestycji w odnawialne źródła energii i budownictwo energooszczędne. • Znacznie niższa cena węgla kamiennego w porównaniu do innych mniej emisyjnych paliw – tj. oleju opałowego, LPG, energii elektrycznej, gazu ziemnego. • Napływowa emisja zanieczyszczeń.
OBSZAR INTERWENCJI ZAGROŻENIA HAŁASEM	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Działalność podmiotów gospodarczych powodujących przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. • Negatywne oddziaływanie akustyczne dróg na terenie powiatu (w szczególności drogi wojewódzkiej nr 163 odc. Białogard /przejście/). 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysokie koszty realizacji inwestycji z zakresu modernizacji/ przebudowy nawierzchni dróg, budowy obwodnic oraz infrastruktury rowerowej. • Korzystanie z samochodu jako najbardziej komfortowego i praktycznego środka transportu. • Rozwój zabudowy wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych. • Lokalizacja na terenach zabudowy mieszkaniowej zakładów produkcyjnych oraz usług uciążliwych akustycznie.
OBSZAR INTERWENCJI POLA ELEKTROENERGETYCZNE	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Przebieg przez obszar powiatu linii elektroenergetycznej najwyższych napięć (400 kV) stanowiącej istotne źródło PEM. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpowszechnienie i rozwój telefonii komórkowej oraz innych technologii emitujących promieniowanie elektromagnetyczne. • Rozbudowa mieszkalnictwa wzdłuż linii energetycznych. • Wprowadzanie na terenie kraju technologii mobilnej piątej generacji (5G) pracującej na wyższych częstotliwościach.
OBSZAR INTERWENCJI GOSPODAROWANIE WODAMI	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan ogólny większości monitorowanych JCWPd (8 z 11) znajdujących się na terenie powiatu. • Zły stan ilościowy JCWPd nr 9. • Wyznaczenie na terenie powiatu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. • Wyznaczenie na terenie powiatu obszarów o ekstremalnym i silnym zagrożeniu suszą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekstremalne zjawiska pogodowe podnoszące poziom zagrożenia powodzią i podtopieniami (burze, nawalne deszcze) oraz suszą (upały). • Niska gęstość zaludnienia obszarów wiejskich często uniemożliwia budowę zbiorczych systemów kanalizacyjnych. • Dopływ zanieczyszczeń spoza obszaru powiatu.

	<ul style="list-style-type: none"> • Brak środków finansowanych na realizację inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.
OBSZAR INTERWENCJI GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Duża liczba zbiorników bezodpływowych na terenie powiatu stanowiących potencjalne źródło zanieczyszczeń środowiska wodno-gruntowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysokie koszty inwestycji z zakresu rozwoju i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. • Zmiany klimatyczne wpływające na wzrost częstotliwości występowania suszy (okresowe niedobory wody, spadek ciśnienia w sieci wodociągowej). • Nieszczelne zbiorniki bezodpływowe powodujące zanieczyszczenie wód podziemnych. • Niska gęstość zaludnienia obszarów nieskanalizowanych powodująca brak uzasadnienia ekonomicznego dla budowy sieci kanalizacyjnej.
OBSZAR INTERWENCJI ZASOBY GEOLOGICZNE	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Duży udział złóż o zaniechanej eksploatacji („złoża porzucone”) oraz skreślonych z bilansu zasobów (łącznie 9 z 24 udokumentowanych złóż na terenie powiatu) 	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działalności górniczej niezgodnie z udzieloną koncesją. • Nieodpowiednio prowadzone rekultywacje obszarów poeksploatacyjnych. • Sprzeciw społeczny przeciwko eksploatacji nowych złóż. • Nielegalna (niekoncesjonowana) eksploatacja kopalin. • Możliwy negatywny wpływ działalności górniczej na środowisko (w szczególności wodno-gruntowe).
OBSZAR INTERWENCJI GLEBY	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczne wyłączanie z użytkowania gruntów rolnych na terenie powiatu. • Występowanie na terenie powiatu gruntów zdegradowanych wymagających przeprowadzenia rekultywacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany klimatyczne powodujące m.in. przesuszanie gruntów. • Zmiany klimatyczne powodujące wzrost częstotliwości występowania nawałnych deszczy, które w konsekwencji mogą doprowadzić do powstawania osuwisk. • Presja urbanizacyjna i gospodarcza.
OBSZAR INTERWENCJI GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Dominujący udział zmieszanych odpadów komunalnych odbieranych z obszaru powiatu. • Większość gmin powiatu nie osiąga wymaganych poziomów recyklingu odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych oraz szkła. • Zaleganie odpadów niebezpiecznych w miejscach do tego nieprzeznaczonych (w m. Nasutowo i Rogowo). • Powstawanie na terenie powiatu dzikich wysypisk odpadów. • Brak funkcjonowania na terenie powiatu instalacji komunalnych (co może powodować wyższy koszt transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych). 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. • Wysokie koszty wymiany azbestowych pokryć dachowych. • Wzrost ilości wytwarzanych odpadów wskutek rozwoju społeczno-gospodarczego. • Brak zbytu surowców wtórnych. • Wzrost ilość powstających odpadów związanych z ochroną sanitarną (zużyte maseczki, odzież ochronna, itp.) • Uciążliwość zapachowa obiektów i instalacji gospodarujących odpadami.

OBSZAR INTERWENCJI GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Część obszarów Natura 2000 na terenie powiatu nie ma ustanowionych planów zadań ochronnych. • Coraz częściej obserwowane zjawisko posuszu w drzewostanach na terenie powiatu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekspansja gatunków obcych. • Zmiany klimatyczne (susze powodujące pożary, porywiste wiatry powodując wiatrołomy). • Fragmentacja siedlisk poprzez realizacje inwestycji liniowych. • Wzrost presji gospodarczej, urbanistycznej, turystycznej i rekreacyjnej. • Zanieczyszczenie środowiska.
OBSZAR INTERWENCJI ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	
SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie na terenie powiatu zakładu ZDR (PMG Daszewo). • Przebieg przez teren powiatu gazociągów przesyłowych wysokiego ciśnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość powstania zakładów ZDR i ZZR w sąsiednich gminach i powiatach. • Ponadlokalny zasięg skutków wystąpienia poważnej awarii. • Ekstremalne zjawiska pogodowe (burze, huragany, ulewne deszcze) powodujące wzrost ryzyka wystąpienia poważnej awarii.

Źródło: opracowanie własne

5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Celem realizacji „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” jest poprawa stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie powiatu. Należy zaznaczyć, iż odstępianie od wdrażania zapisów projektu przedmiotowego programu będzie oznaczać odstępianie od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska. Biorąc pod uwagę cel w jakim jest sporządzany i realizowany projekt programu (kompleksowa ochrona poszczególnych komponentów środowiska), należy uznać, iż środkami zapobiegającymi negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są w rzeczywistości rozwiązania (zadania) zaproponowane do realizacji w projekcie.

W kolejnej tabeli przedstawiono podstawowe i najważniejsze potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zadań wyznaczonych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”.

Tabela 22. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zadań wyznaczonych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029**

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Rozbudowa i modernizacja systemu ciepłowniczego <i>(w celu zwiększenia wykorzystania ciepła systemowego jako niskoemisyjnego paliwa)</i>	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Rozbudowa i modernizacja systemu gazowniczego <i>(w celu zwiększenia wykorzystania gazu ziemnego jako niskoemisyjnego paliwa)</i>	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg wojewódzkich	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg powiatowych	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg gminnych	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego (drogi rowerowe, chodniki)	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Organizacja, finansowanie i rozwój systemu transportu publicznego (zbiorowego) na terenie powiatu	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Modernizacja przemysłowych źródeł ciepła/instalacji oraz systemów do redukcji zanieczyszczeń	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Konserwacja i budowa energooszczędnego systemu oświetlenia ulicznego	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska <i>(w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza)</i>	Zwiększenie presji gospodarczej na środowisko.	Negatywna
Wydawanie pozwoleń na emisję gazów i pyłów do powietrza oraz prowadzenie kontroli ich przestrzegania	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Kontrola gospodarstw domowych z zakresu zakazu spalania odpadów oraz stosowania dopuszczalnych urządzeń grzewczych i paliwa opałowego	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego wymogów ochrony jakości powietrza	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Promocja niskoemisyjnych i alternatywnych środków transportu	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna
Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych z zakresu modernizacji energetycznej budynków, OZE, szkodliwości spalania odpadów i paliw stałych, ekologicznych źródeł grzewczych	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza.	Negatywna

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029**

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Wspieranie działań zmierzających do budowy obwodnicy Białogardu w ciągu DW 163	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza. Utrzymanie złych warunków klimatu akustycznego w mieście.	Negatywna
Budowa zabezpieczeń akustycznych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie emitowanego hałasu	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Prowadzenie pomiarów hałasu komunikacyjnego i przemysłowego	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Sporządzanie map akustycznych	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego wymogów ochrony akustycznej terenów	Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych promujących transport zbiorowy oraz alternatywny (pieszy, rowerowy)	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza – w efekcie pogorszenie jakości powietrza. Wzrost negatywnego oddziaływania hałasu – pogorszenie warunków akustycznych.	Negatywna
Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej (w tym wymiana linii napowietrznych na kablowe)	Wzrost natężenia promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.	Negatywna
Monitorowanie oraz ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku	Wzrost natężenia promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.	Negatywna
Kontrola instalacji emitujących PEM	Wzrost natężenia promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.	Negatywna
Kontrola zgłaszanych instalacji emitujących PEM	Wzrost natężenia promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Wzrost natężenia promieniowania elektromagnetycznego w środowisku.	Negatywna
Realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód i urządzeń wodnych	Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania suszy i podtopień (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna
Odbudowa, modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania suszy i podtopień (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna
Modernizacja i konserwacja wałów przeciwpowodziowych	Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania powodzi (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029**

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Zwiększenie retencji obszaru powiatu (tworzenie nowych zadrzewień i zalesień, budowa obiektów małej retencji, utrzymanie i rozwój terenów zieleni, rozwój retencji przydomowej, renaturyzacja cieków)	Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania suszy i podtopień (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna
Realizacja „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych”	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Realizacja programów rolno-środowiskowych w zakresie ochrony wód	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Kontrola stanu technicznego przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych oraz częstotliwości ich opróżniania	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Prowadzenie monitoringu jakości wód (powierzchniowych i podziemnych)	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Udzielanie oraz kontrola przestrzegania wydanych pozwoleń wodnoprawnych	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska (w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej)	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony wód oraz zwiększania retencji	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód. Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania suszy i podtopień (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna
Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu oszczędzania wody, prawidłowego postępowania ze ściekami, zwiększania retencji, zagrożenia suszą	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód. Wzrost zasięgu i skutków oddziaływania suszy i podtopień (brak adaptacji do zmian klimatycznych).	Negatywna
Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury wodociągowej (wzrost zasięgu zbiorczego systemu wodociągowego)	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód. Zwiększenie strat wody.	Negatywna
Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni ścieków (wzrost zasięgu zbiorczego systemu kanalizacyjnego)	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu oszczędzania wody oraz prawidłowego postępowania ze ściekami	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód. Wzrost zużycia wody.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących obowiązków przyłączania nieruchomości do sieci wodno-kanalizacyjnej	Wzrost dopływu zanieczyszczeń do wód – pogorszenie jakości wód.	Negatywna
Rozpoznawanie i dokumentowanie nowych złóż kopalin	Zmniejszenie dostępnych zasobów złóż kopalin.	Negatywna
Rekultywacja obszarów zdegradowanych działalnością górniczą	Zniekształcenie krajobrazu. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego. Degradacja wód i gleb.	Negatywna

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029**

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Wykorzystywanie nowoczesnych technik wydobywczych ograniczających straty surowców oraz negatywne oddziaływania środowiskowe	Zmniejszenie dostępnych zasobów złóż kopalin. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego. Degradacja wód i gleb.	Negatywna
Prowadzenie bieżącej kontroli w zakresie przestrzegania wydanych koncesji/decyzji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia kopalin	Zmniejszenie dostępnych zasobów złóż kopalin. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego. Degradacja wód i gleb.	Negatywna
Ochrona złóż kopalin w procesie planowania przestrzennego	Zmniejszenie dostępnych zasobów złóż kopalin.	Negatywna
Realizacja programów rolno-środowiskowych w zakresie ochrony gleb oraz utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Rekultywacja i remediacja gruntów zdegradowanych i zanieczyszczonych	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Bieżące utrzymanie czystości na terenach publicznych oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Wydawanie decyzji rekultywacyjnych oraz kontrola ich prawidłowej realizacji	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Monitorowanie gleb użytkowanych rolniczo	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony gleb/gruntów (m.in. zapewnienie wysokiego udziału terenów czynnych biologicznie)	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Prowadzenie szkoleń przez ZODR w zakresie zapobiegania degradacji gleb i rolnictwa ekologicznego	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Rozwój i doskonalenie gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi w celu osiągnięcia korzystniejszych poziomów recyklingu oraz minimalizacji wytwarzania odpadów	Wzrost zużycia surowców oraz zasobów naturalnych. Ogólne zwiększenie presji na zasoby środowiska.	Negatywna
Modernizacja oraz doposażanie PSZOK-ów	Wzrost zużycia surowców oraz zasobów naturalnych. Ogólne zwiększenie presji na zasoby środowiska.	Negatywna
Usunięcie i utylizacja nielegalnie składowanych odpadów niebezpiecznych w m. Rogowo i Nasutowo	Degradacja gleb. Ryzyko zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego.	Negatywna
Systematyczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych	Powstawanie „dzikich wysypisk” odpadów.	Negatywna
Wdrażanie rozwiązań i systemów o obiegu zamkniętym przez podmioty gospodarcze w celu minimalizacji wytwarzania odpadów innych niż komunalne	Wzrost zużycia surowców oraz zasobów naturalnych. Ogólne zwiększenie presji na zasoby środowiska.	Negatywna
Kontrola gospodarstw domowych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	Powstawanie „dzikich wysypisk” odpadów. Niewłaściwe postępowanie z odpadami.	Negatywna

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029**

Zadanie	Potencjalna zmiana stanu środowiska w wyniku braku realizacji wyznaczonych zadań	Ocena zmiany
Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie właściwie prowadzonej gospodarki odpadami	Powstawanie „dzikich wysypisk” odpadów. Niewłaściwe postępowanie z odpadami.	Negatywna
Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu zapobiegania powstawaniu odpadów oraz prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów	Powstawanie „dzikich wysypisk” odpadów. Niewłaściwe postępowanie z odpadami.	Negatywna
Ustanawianie nowych form ochrony przyrody	Utrata i degradacja cennych zasobów przyrodniczych (gatunków i siedlisk).	Negatywna
Ustanawianie planów zadań ochronnych/ planów ochrony dla istniejących form ochrony przyrody (rezerwy i obszary Natura 2000)	Utrata i degradacja cennych zasobów przyrodniczych (gatunków i siedlisk).	Negatywna
Bieżąca pielęgnacja, ochrona i utrzymanie istniejących form ochrony przyrody oraz miejsc cennych przyrodniczo	Utrata i degradacja cennych zasobów przyrodniczych (gatunków i siedlisk).	Negatywna
Zalesianie nowych terenów	Zmniejszenie powierzchni lasów. Ubożenie zasobów leśnych. Brak adaptacji do zmian klimatu.	Negatywna
Ochrona, pielęgnowanie i utrzymywanie obszarów leśnych w dobrym stanie sanitarnym	Zmniejszenie powierzchni lasów. Ubożenie zasobów leśnych. Brak adaptacji do zmian klimatu.	Negatywna
Prowadzenie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa	Zmniejszenie powierzchni lasów. Ubożenie zasobów leśnych. Brak adaptacji do zmian klimatu.	Negatywna
Rewitalizacja oraz bieżące utrzymanie i zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej i miejsc rekreacyjno-turystycznych	Zubożenie zasobów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych.	Negatywna
Wnikliwe prowadzenie postępowań dotyczących wycinki drzew	Zubożenie zasobów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych.	Negatywna
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych	Zubożenie i degradacja zasobów przyrodniczych.	Negatywna
Podnoszenie świadomości przyrodniczej społeczeństwa oraz promocja walorów przyrodniczych powiatu/gminy	Zubożenie i degradacja zasobów przyrodniczych. Wzrost presji antropogenicznej na zasoby przyrodnicze.	Negatywna
Rozwój systemów nadzoru i monitoringu w zakresie przeciwdziałania możliwości wystąpienia poważnej awarii na terenie KRNiGZ Karlino – PMG Daszewo	Zwiększenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii i jej następstw.	Negatywna
Kontrola zakładów przemysłowych	Zwiększenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii.	Negatywna
Finansowanie działalności OSP	Zwiększenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii. Wzrost negatywnego oddziaływania środowiskowego powstałego wskutek zaistnienia poważnej awarii.	Negatywna
Współdziałanie w zakresie doskonalenia systemu zarządzania kryzysowego i edukacji mieszkańców	Zwiększenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii. Wzrost negatywnego oddziaływania środowiskowego powstałego wskutek zaistnienia poważnej awarii.	Negatywna

Źródło: opracowanie własne

Jak wynika z powyższej tabeli brak realizacji zadań wyznaczonych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” wpłynie jednoznacznie negatywnie na środowisko poprzez pogorszenie stanu wszystkich jego komponentów – wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, gleb, zasobów geologicznych oraz zasobów przyrodniczych.

6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Działania nieinwestycyjnie (kontrolne, administracyjne, edukacyjne, organizacyjne) zaplanowane do realizacji w ramach „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” nie będą wywierały bezpośredniego oddziaływania środowiskowego. Ich realizacja wpłynie w sposób pośredni pozytywnie na wszystkie komponenty środowiska, a więc różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne.

Bezpośrednie oddziaływania środowiskowe wystąpią dla działań inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w ramach POŚ. Identyfikację oddziaływań środowiskowych dla poszczególnych działań inwestycyjnych uwzględnionych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” określono w kolejnej tabeli.

Tabela 23. Identyfikacja oddziaływań środowiskowych dla poszczególnych działań inwestycyjnych uwzględnionych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”

Zadanie (rodzaje przedsięwzięć)	Najważniejsze oddziaływania na etapie realizacji inwestycji	Najważniejsze oddziaływania na etapie eksploatacji inwestycji
Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, powietrze</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, zabytki, krajobraz, wodę, dobra materialne</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych		
Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie		
Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, zabytki, wodę, dobra materialne</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Modernizacja przemysłowych źródeł ciepła/instalacji oraz systemów do redukcji zanieczyszczeń		
Rozbudowa i modernizacja systemu gazowniczego	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, wodę, dobra materialne</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Rozbudowa i modernizacja systemu ciepłowniczego		
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg wojewódzkich	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, wodę, dobra materialne, krajobraz</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg powiatowych		
Modernizacja, przebudowa i remonty dróg gminnych		
Budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego (drogi rowerowe, chodniki)		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029**

Zadanie (rodzaje przedsięwzięć)	Najważniejsze oddziaływania na etapie realizacji inwestycji	Najważniejsze oddziaływania na etapie eksploatacji inwestycji
Wspieranie działań zmierzających do budowy obwodnicy Białogardu w ciągu DW 163	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, wodę, dobra materialne, krajobraz</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Budowa zabezpieczeń akustycznych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, rośliny, dobra materialne</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Konserwacja i budowa energooszczędnego systemu oświetlenia ulicznego	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zasoby naturalne, krajobraz.</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej (w tym wymiana linii napowietrznych na kablowe)	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, klimat, ludzi, zwierzęta, zasoby naturalne, krajobraz</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Realizacja prac konserwacyjno-utrzymawczych wód i urządzeń wodnych	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, dobra materialne, wodę, adaptację do zmian klimatu, powierzchnię ziemi</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Odbudowa, modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych		

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029**

Zadanie (rodzaje przedsięwzięć)	Najważniejsze oddziaływania na etapie realizacji inwestycji	Najważniejsze oddziaływania na etapie eksploatacji inwestycji
Modernizacja i konserwacja wałów przeciwpowodziowych	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, dobra materialne, wodę, adaptację do zmian klimatu, powierzchnię ziemi BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Zwiększenie retencji obszaru powiatu (tworzenie nowych zadrzewień i zalesień, budowa obiektów małej retencji, utrzymanie i rozwój terenów zieleni, rozwój retencji przydomowej, renaturyzacja cieków)	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny, powietrze, krajobraz, powierzchnię ziemi BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, dobra materialne, zasoby naturalne, wodę, adaptację do zmian klimatu, różnorodność biologiczną, krajobraz BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury wodociągowej (wzrost zasięgu zbiorczego systemu wodociągowego)	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na wodę, ludzi, zwierzęta, rośliny, zasoby naturalne, adaptację do zmian klimatu BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni ścieków (wzrost zasięgu zbiorczego systemu kanalizacyjnego)		
Rekultywacja obszarów zdegradowanych działalnością górnictwem	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny, powietrze, wodę BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na wodę, ludzi, zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, dobra materialne, krajobraz BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Wykorzystywanie nowoczesnych technik wydobywczych ograniczających straty surowców oraz negatywne oddziaływania środowiskowe	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny, powietrze, wodę BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zasoby naturalne, powietrze, ludzi, krajobraz, powierzchnię ziemi, wodę, rośliny, zwierzęta BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029*

Zadanie (rodzaje przedsięwzięć)	Najważniejsze oddziaływania na etapie realizacji inwestycji	Najważniejsze oddziaływania na etapie eksploatacji inwestycji
Rekultywacja i remediacja gruntów zdegradowanych i zanieczyszczonych	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny, powietrze, powierzchnię ziemi</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na zasoby naturalne, dobra materialne, krajobraz, powierzchnię ziemi, rośliny, zwierzęta, ludzi</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Bieżące utrzymanie czystości na terenach publicznych oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów	<p>POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, wodę, krajobraz, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, ludzi, dobra materialne</p> <p>BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	
Modernizacja oraz doposażanie PSZOK-ów	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, ludzi</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, powierzchnię ziemi, krajobraz, dobra materialne, zasoby naturalne</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Usunięcie i utylizacja nielegalnie składowanych odpadów niebezpiecznych w m. Rogowo i Nasutowo	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na powietrze, ludzi, wodę, gleby</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, powierzchnię ziemi, krajobraz, dobra materialne, zasoby naturalne, wodę, gleby, powietrze, rośliny, zwierzęta</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>
Systematyczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych	<p style="text-align: center;">NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, powietrze</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>	<p style="text-align: center;">POZYTYWNE stałe, długoterminowe, pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, powierzchnię ziemi, krajobraz, powietrze, dobra materialne</p> <p style="text-align: center;">BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty</p>

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029*

Zadanie (rodzaje przedsięwzięć)	Najważniejsze oddziaływania na etapie realizacji inwestycji	Najważniejsze oddziaływania na etapie eksploatacji inwestycji
Wdrażanie rozwiązań i systemów o obiegu zamkniętym przez podmioty gospodarcze w celu minimalizacji wytwarzania odpadów innych niż komunalne	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na ludzi, zwierzęta, powietrze, wodę BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, krajobraz, dobra materialne, zasoby naturalne, wodę BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Bieżąca pielęgnacja, ochrona i utrzymanie istniejących form ochrony przyrody oraz miejsc cennych przyrodniczo	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Zalesianie nowych terenów	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, powietrze, adaptację do zmian klimatu BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Ochrona, pielęgnowanie i utrzymywanie obszarów leśnych w dobrym stanie	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, powietrze, adaptację do zmian klimatu BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty
Rewitalizacja oraz bieżące utrzymanie i zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej i miejsc rekreacyjno-turystycznych	NEGATYWNE chwilowe, krótkoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na zwierzęta, rośliny BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, krajobraz, wodę, różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, powietrze, adaptację do zmian klimatu BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty

*PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU BIAŁOGARDZKIEGO NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2029*

Zadanie (rodzaje przedsięwzięć)	Najważniejsze oddziaływania na etapie <u>realizacji</u> inwestycji	Najważniejsze oddziaływania na etapie <u>eksploatacji</u> inwestycji
Rozwój systemów nadzoru i monitoringu w zakresie przeciwdziałania możliwości wystąpienia poważnej awarii na terenie KRNiGZ Karlino – PMG Daszewo	BRAK ODDZIAŁYWAŃ	POZYTYWNE stałe, długoterminowe , pośrednie/ bezpośrednie na powierzchnię ziemi, ludzi, wodę, powietrze, zwierzęta, rośliny, adaptację do zmian klimatu BRAK ODDZIAŁYWAŃ na pozostałe komponenty

Źródło: opracowanie własne

W zakresie inwestycji w odnawialne źródła energii projekt przedmiotowego Programu zakłada i rekomenduje realizację przydomowych mikroinstalacji OZE w ramach tzw. energetyki rozproszonej (tj. kolektorów słonecznych, paneli słonecznych oraz pomp ciepła), które nie generują negatywnych oddziaływań środowiskowych. W ramach Programu nie planuje się do realizacji elektrowni wiatrowych oraz wielkopowierzchniowych elektrowni słonecznych.

Jak wynika z poprzedniej tabeli wszystkie działania inwestycyjne uwzględnione w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” będą oddziaływać w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe.

Jednak część zadań uwzględnionych w Programie (jedynie na etapie ich budowy/realizacji) może oddziaływać negatywnie na środowisko. Będą to jednak oddziaływania o charakterze chwilowym i krótkoterminowym oraz w pełni odwracalne.

Należy zaznaczyć, iż konkretne oddziaływania środowiskowe będzie można ocenić dopiero w oparciu o określone dane projektowe i lokalizacyjne na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych (konkretnych) inwestycji. Nadrzędnym celem wydawanych decyzji środowiskowych będzie takie ukształtowanie planowanego przedsięwzięcia, aby w jak najmniejszym stopniu pogorszyło ono stan środowiska (lub żeby negatywne oddziaływania w ogóle nie wystąpiły).

Zadania uwzględnione w POŚ realizowane będą w zdecydowanej większości na obszarach już zurbanizowanych (przekształconych antropogenicznie), w związku z czym ich negatywne oddziaływanie na zasoby przyrodnicze (faunę, florę, różnorodność biologiczną) będzie znacznie ograniczone (nie będą powstawały nowe obszary zurbanizowane powodujące defragmentację siedlisk przyrodniczych i osłabiające integralność przyrodniczą powiatu).

W kolejnej tabeli przedstawiono typowe negatywne oddziaływania środowiskowe występujące na etapie realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych określonych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”.

Tabela 24. Typowe negatywne oddziaływania środowiskowe występujące na etapie realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych określonych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”

Element środowiska	Oddziaływanie
wody podziemne i powierzchniowe	<p>Celem ochrony wód jest osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych oraz obszarów chronionych, a także poprawa jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych.</p> <p>Na etapie realizacji inwestycji, może teoretycznie nastąpić, przy niewłaściwie prowadzonych pracach negatywne oddziaływanie na środowisko wodne w miejscu i otoczeniu realizowanej inwestycji. W następstwie prac budowlanych nastąpić może również ingerencja w stosunki wodne w wyniku prac związanych z budową systemu odwodnienia, oddziaływanie to jednak będzie lokalne i krótkotrwałe.</p> <p>Istnieje możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych w wyniku naruszenia nieprzepuszczalnych lub trudno przepuszczalnych warstw podczas prowadzenia prac ziemnych oraz możliwość skażenia środowiska wodno - gruntowego substancjami ropopochodnymi mogącymi przedostać się do gruntu i dalej do wód podziemnych w wyniku wycieków olejów, paliwa i innych środków chemicznych z uszkodzonych maszyn budowlanych. Na zapleczu budowy powstawać będą przede wszystkim ścieki bytowe. Powstające ścieki bytowe z zaplecza budowy powinny być odprowadzane do przewoźnych sanitariatów, a następnie wywożone do oczyszczalni ścieków.</p>
gleby i powierzchnia terenu	<p>W związku z realizacją inwestycji główne oddziaływania, jakie mogą być generowane na etapie budowy będą dotyczyć następujących aspektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekształcenia rzeźby terenu, • przemieszczania mas ziemnych, składowania oraz wymiany gruntów,

Element środowiska	Oddziaływanie
	<ul style="list-style-type: none"> • narażenie wydobytej ziemi na działanie czynników atmosferycznych, • niszczenia pokrywy glebowej na skutek używania ciężkiego sprzętu i zagęszczania profilu glebowego lub też jej całkowitego usuwania, jako warstwy gruntu nie nadającej się do posadwienia obiektów, • zanieczyszczenia fizyko-chemicznego gruntu substancjami i materiałami stosowanymi w trakcie prowadzenia prac, • zmiana stosunków wodnych: przesuszenie lub podtopienie gruntu, • możliwość zniszczenia głębiej położonych warstw geologicznych w skutek zdjęcia humusu, • wyłączenie z eksploatacji gruntów rolnych w skutek trwałego zajęcia terenu pod projektowane inwestycje.
powietrze	<p>Na etapie realizacji inwestycji źródłem oddziaływań w zakresie emisji pyłów i gazów mogą być:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maszyny budowlane, • pojazdy transportujące materiały służące do budowy, • przechowywanie sypkich materiałów budowlanych, • szlifowanie i cięcie materiałów budowlanych, • prace wykończeniowe z wykorzystaniem materiałów zawierających rozpuszczalniki organiczne i inne substancje mogące przedostawać się do powietrza, • kładzenie mas bitumicznych. <p>Spośród wymienionych źródeł najistotniejszy wpływ na jakość powietrza w okresie realizacji przedsięwzięcia mają ciężkie roboty budowlane i transport materiałów sypkich.</p>
klimat akustyczny	<p>Podczas wykonywania prac budowlanych, na obszarach sąsiadujących z terenem budowy, może lokalnie wystąpić pogorszenie klimatu akustycznego. Roboty będą obejmować wykonywanie prac ziemnych, dowóz materiałów do budowy przy użyciu sprzętu ciężkiego. Istotnym punktem podczas budowy jest transport surowców oraz materiałów, a także odpadów w okolicy placu budowy, jak również poza terenem budowy. Wykonanie prac wymaga użycia różnorodnych maszyn budowlanych takich jak koparki, spycharki, dźwigi, samochody ciężarowe itp. oraz urządzenia odznaczające się dużą mocą akustyczną takie jak szlifierki, piły itp. Wymienione operacje technologiczne i stosowane maszyny oraz urządzenia będą źródłem hałasu. Podczas budowy wytwarzany hałas będzie odznaczać się dużą zmiennością czasową jak również jego natężeniem. Rozkład czasowy emitowanego hałasu będzie dotyczył pory dnia, kiedy to będą wykonywane prace. Jednocześnie zmienność czasowa będzie uzależniona od postępów wykonywanych prac oraz harmonogramu ich wykonywania. Natężenie hałasu będzie uzależnione od rodzaju wykonywanych robot i użytkowanych urządzeń. Odczuwalne miary wytwarzanego hałasu będą również uzależnione od odległości obiektów chronionych przed hałasem od przeprowadzanych prac.</p>
krajobraz	<p>W fazie budowy oddziaływanie na krajobraz będzie dotyczyć powstania placu budowy, tymczasowych dróg, miejsc magazynowania materiałów i odpadów. Sam plac budowy jako miejsce obniżające walory krajobrazowe będzie oddziaływać w sposób krótkotrwały i po zakończeniu robót oddziaływanie to ustąpi.</p>
zasoby naturalne	<p>Oddziaływanie na zasoby naturalne będzie się wiązać głównie z pozyskiwaniem kruszyw wykorzystywanych jako materiał budowlany.</p>
ludzie	<p>Faza realizacji wiązać się będzie głównie z zagrożeniem zdrowia i życia ludzi pracujących na terenie budowy oraz pobliskich mieszkańców. Oddziaływanie te związane będą z emisją drgań, hałasu, zanieczyszczeń powietrza. W czasie budowy emitowany będzie hałas przez maszyny budowlane. Przedłużona lub nadmierna ekspozycja na hałas może prowadzić do zaburzeń snu, podniesienia ciśnienia krwi, powodować efekty psychofizyczne i sercowo – naczyniowe, które ograniczają wydajność</p>

Element środowiska	Oddziaływanie
	<p>i prowokują rozdrażnienie. W trakcie realizacji przedsięwzięcia może dochodzić do negatywnych oddziaływań na zdrowie i życie ludzi poprzez emisję drgań i hałasu związaną z prowadzonymi pracami budowlanymi. Oddziaływani te można zmniejszyć poprzez ograniczenie pracy urządzeń najbardziej uciążliwych w obszarach zabudowanych. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza można osiągnąć przez jak największe skrócenie okresu składowania materiałów sypkich, które mogą ulegać pyleniu w wyniku erozji wietrznej, a także powodować znaczne ubytki składowanych na hałdach materiałów. Czynnikiem zwiększającym ryzyko zdrowotne na etapie realizacji są również emisje zanieczyszczeń do powietrza. Zanieczyszczenie powietrza będzie miało charakter niezorganizowany, o zasięgu ograniczonym do terenu budowy. Głównymi zanieczyszczeniami powietrza będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spaliny (tlenki azotu, dwutlenek węgla, węglowodory) z silników maszyn budowlanych oraz środków transportu, • pyły na skutek prowadzonych prac ziemnych oraz ruchu pojazdów. <p>Najbardziej narażone będą osoby zamieszkałe w sąsiedztwie inwestycji. Jednakże wszelkie uciążliwości będą krótkotrwałe, a ich skutki odwracalne. Oddziaływania te będą ściśle związane z przesuającym się frontem robót w pobliżu, którego będą największe. Przy standardowej organizacji etapu realizacji inwestycji nie przewiduje się wystąpienia negatywnych skutków w postaci trwałego pogorszenia zdrowia ludzi lub utraty życia. W trakcie realizacji przedsięwzięcia bezpośrednie zagrożenia dla ludzi mogą być również spowodowane wypadkami budowlanymi - wskutek nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy lub w wyniku katastrofy budowlanej.</p>
<p style="text-align: center;">środowisko przyrodnicze</p>	<p>Realizacja inwestycji może wywierać krótkookresowy negatywny wpływ na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. Faza budowy przedsięwzięć będzie odbywała się w terenie w znacznej części przekształconym antropogenicznie. W fazie tej może nastąpić m.in. likwidacja roślinności w miejscach wykonywania prac budowlanych, wycinka drzew i krzewów, płoszenie zwierząt. W zdecydowanej większości na terenach planowanych inwestycji występują gatunki częste i pospolite, typowe dla miejsc przekształconych antropogenicznie. Na etapie realizacji inwestycji najsilniejsze oddziaływanie będą związane z hałasem generowanym przez ciężki sprzęt budowlany. Oddziaływanie to może prowadzić do okresowego przemieszczenia się np. ptaków poza tereny przedsięwzięcia. Uciążliwości te jednak będą okresowe – ograniczone do etapu budowy, krótkotrwałe i odwracalne. Działania z zakresu termomodernizacji, a także montażu ogniw fotowoltaicznych i kolektorów solarnych na budynkach oraz wymiany azbestowych pokryć dachowych mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Dlatego przy tego typu pracach szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (<i>Apus apus</i>) oraz wróbli (<i>Passer domesticus</i>) (objętych ścisłą ochroną gatunkową). W przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy, należy prace prowadzić poza sezonem hibernacji (listopad – marzec). Realizacja prac z zakresu konserwacji i utrzymania cieków, urządzeń melioracyjnych oraz urządzeń wodnych może prowadzić do zaburzeń ekosystemów rzecznych – zarówno elementów biologicznych (fitobentos, fitoplankton, makrofity, makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna), jak i hydromorfologicznych (reżim hydrologiczny, ciągłość rzeki, warunki morfologiczne) oraz fizykochemicznych (temperatura, zawiesina ogólna, warunki tlenowe, warunki biogenne, zasolenie).</p>
<p style="text-align: center;">powstawanie odpadów</p>	<p>Zamierzenia inwestycyjne planowane do realizacji w ramach przedmiotowego projektu dokumentu na etapie ich realizacji/budowy będą prowadzić do powstawania odpadów, co jest nieodzownym elementem wszystkich inwestycji budowlanych. Na etapie budowy poszczególnych</p>

Element środowiska	Oddziaływanie
	inwestycji najpowszechniej powstającymi odpadami będą: materiały budowlane, gleba i ziemia z wykopów, opakowania po materiałach budowlanych i elementach budowlanych, odpady związane z obsługą techniczną placu budowy, odpady komunalne pochodzące z zaplecza socjalnego placu budowy. Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, wytwarzanie odpadów niezwiązane z eksploatacją instalacji (w tym m.in. wytwarzanie odpadów w wyniku prac budowlanych, remontowych, rozbiórki) nie wymaga uzyskania pozwolenia ani innej decyzji w zakresie gospodarki odpadami. Podmiot zewnętrzny odbierający powstające odpady powinien natomiast posiadać uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami, tj. posiadać zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie (odzysk / unieszkodliwienie) odpadów.

Źródło: opracowanie własne

W kolejnej tabeli określono i przeanalizowano oddziaływania środowiskowe związane z realizacją zadań w ramach poszczególnych obszarów interwencji określonych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” na etapie eksploatacji/funkcjonowania danych inwestycji.

Tabela 25. Oddziaływania środowiskowe związane z realizacją poszczególnych obszarów interwencji określonych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”

Obszar interwencji	Oddziaływanie na etapie eksploatacji/funkcjonowania inwestycji
ochrona klimatu i jakości powietrza	Zadania z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego przewidziane w Programie mają na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Działania te pozwolą również na wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia ludzi związanego z zanieczyszczeniem powietrza. Działania te mają pozytywny i długoterminowy charakter. Wymiana przestarzałych urządzeń grzewczych opalanych paliwami stałymi oraz termomodernizacja budynków stanowią podstawowe działania zmierzające do ograniczenia zjawiska niskiej emisji i trwałej poprawy jakości powietrza. Istotnymi działaniami wspierającymi jest rozbudowa scentralizowanych systemów ciepłowniczych i gazowych w celu podłączania nowych odbiorów i zwiększania wykorzystywania tych niskoemisyjnych nośników energii (gaz ziemny i ciepło sieciowe). W ramach ograniczania niskiej emisji zaplanowano również m.in. przebudowę i modernizację infrastruktury drogowej. Działania te mają na celu zmniejszenie emisji niezorganizowanej z systemu transportowego poprzez zwiększenie płynności ruchu, poprawę stanu technicznego nawierzchni dróg. Poprawa stanu technicznego dróg spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego oraz redukcję pracy przewozowej, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego i klimatu. Ograniczenie indywidualnego transportu samochodowego poprzez budowę infrastruktury rowerowej spowoduje bezpośrednią, długoterminową poprawę jakości powietrza, a także ograniczy emisję hałasu do środowiska, pozytywnie wpłynie na zdrowie ludzi oraz krajobraz. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan zdrowia mieszkańców, stan fauny i flory, a także na dobrą kondycję dóbr materialnych i kulturowych. Ścieżki rowerowe wzbogacą ponadto estetykę krajobrazu. W zakresie inwestycji w odnawialne źródła energii projekt przedmiotowego Programu zakłada i rekomenduje realizację przydomowych mikroinstalacji OZE w ramach tzw. energetyki rozproszonej (tj. kolektorów słonecznych, paneli słonecznych oraz pomp ciepła), które nie generują negatywnych oddziaływań środowiskowych. W ramach Programu nie planuje się do realizacji elektrowni wiatrowych oraz wielkopowierzchniowych

Obszar interwencji	Oddziaływanie na etapie eksploatacji/funkcjonowania inwestycji
	<p>elektrowni słonecznych. Również realizacja inwestycji z zakresu modernizacji przemysłowych źródeł ciepła oraz modernizacji i budowy energooszczędnego systemu oświetlenia ulicznego wpłyną na poprawę jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji punktowej. Podsumowując realizacja zadań wyznaczonych w ramach niniejszego obszaru interwencji wpłynie w sposób długotrwale pozytywny i bezpośredni na poprawę jakości powietrza. Mając na uwadze, iż środowisko stanowi system elementów połączonych i współzależnych, to poprawa jednego komponentu środowiskowego (w analizowanym przypadku powietrza) wpłynie w sposób pośredni pozytywnie na pozostałe komponenty środowiskowe takie jak woda, zwierzęta, rośliny, ludzie, dobra materialne, zasoby naturalne czy adaptację do zmian klimatu.</p>
zagrożenie hałasem	<p>Do stosowania odpowiednich środków technicznych w celu zmniejszenia hałasu zalicza się przede wszystkim poprawę standardów technicznych dróg, a także wszelkie zabezpieczenia przeciwhałasowe, które mogą być stosowane w środowisku. Poprawa stanu technicznego dróg spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie pozytywny wpływ na stan klimatu akustycznego. W sposób pośredni realizacja działania oddziaływać będzie także na zdrowie człowieka i na organizmy żywe. Działania w zakresie minimalizacji uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym będą również korzystne dla budynków, w tym obiektów zabytkowych, ponieważ wpłyną na zmniejszenie negatywnego oddziaływania drgań i wibracji, które mogą powodować ich uszkodzenie. W przypadku zastosowania urządzeń przeciwdźwiękowych (ekrany akustyczne, zieleń izolacyjna, wały ziemne) możliwe będzie zabezpieczenie zabudowy podlegającej ochronie akustycznej przed oddziaływaniem hałasu pochodzącego od ruchu pojazdów, co jest najbardziej istotną korzyścią związaną z ich zastosowaniem. Dodatkowo ograniczą rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza na tereny przyległe.</p>
pola elektromagnetyczne	<p>Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej (w tym wymiana linii napowietrznych na kablowe) wpłynie na ograniczenie emisji promieniowania elektromagnetycznego do środowiska, co wpłynie pozytywnie na zdrowie ludzi. Kablowanie linii elektroenergetycznych wpłynie również pozytywnie na krajobraz (likwidacja sztucznych elementów ze środowiska), zwierzęta (ograniczenie możliwości kolizji z awifauną), adaptację do zmian klimatu (mniejsza wrażliwość na uszkodzenia wskutek zjawisk ekstremalnych – wichury, burze) oraz dobra materialne (wzrost niezawodności dostaw energii elektrycznej).</p>
gospodarowanie wodami	<p>Zadania określone do realizacji w ramach obszaru interwencji „gospodarowanie wodami” wpłyną pozytywnie przede wszystkim na adaptację do zmian klimatu poprzez ograniczenie zjawiska suszy oraz powodzi i podtopień, co w konsekwencji przełoży się pozytywnie na pozostałe komponenty środowiskowe takie jak: woda, zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, krajobraz, zasoby naturalne, ludzie, dobra materialne oraz powierzchnię ziemi. Planowane działania przyczynią się do wzrostu retencji na terenach rolnych, a w konsekwencji do ograniczenia wielkości obszaru występowania suszy rolniczej, która przyczynia się do obumierania roślin. Pośrednio ograniczy to erozję, która zagraża glebie pozbawionej roślin. Wzrost retencji terenu zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia pożarów na terenach rolnych, które są jedną z przyczyn degradacji gleb. W aspekcie długofalowym, budowa oraz przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej, będzie miała pozytywny wpływ na gleby, a tym samym na sektor rolnictwa. Nawadnianie terenów rolnych będzie sprzyjało poprawie stanu gleb i zahamuje gwałtowny odpływ wód, przyczyniając się do poprawy warunków dla rozwoju rolnictwa. Realizacja przedsięwzięć zmierzających</p>

Obszar interwencji	Oddziaływanie na etapie eksploatacji/funkcjonowania inwestycji
	<p>do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji będzie pozytywnie wpływać na stan gleb. Szczególne znaczenie mają prace renaturalizacyjne w celu przywrócenia funkcji ekosystemów zależnych od wód i terenów podmokłych oraz zdolności retencyjnej koryt i dolin rzecznych, które w aspekcie długofalowym pozwolą na zachowanie właściwego stanu gleb. Zwiększenie ilości i czasu retencji wód w środowisku składa się z pakietu zabiegów poprawiających strukturę i żyzność gleby, jej wilgotność i retencję glebową, wykorzystujących możliwości retencionowania wód w zagłębieniach terenu oraz zapobiegających stratom wody i pierwiastków biogennych poprzez zwiększenie mozaikowatości krajobrazu i zmniejszenie erozji. Wprowadzenie na tereny rolne retencji krajobrazowej – w ramach której planowane jest m.in. tworzenie zadrzewień śródpolnych, zachowanie oraz odtworzenie śródpolnych oczek wodnych i mokradeł, czy zwiększenie mikroretencji, wpłynie pozytywnie na wody powierzchniowe, sprzyjając poprawie ich jakości. Dodatkowy spodziewany pozytywny wpływ działania na środowisko to zachowanie przepływów ekologicznych oraz siedlisk wodnych, bagiennych i łądowych, nawet w warunkach obniżonych opadów. Tym samym działanie przyczynia się do poprawy stanu ekologicznego wód. Wspomaga ono również procesy samoregulacji i samooczyszczania ekosystemów, co przekłada się na poprawę jakości wody. Jednocześnie efektami działania będzie ochrona ekosystemów zależnych od wód. Opisywane działanie będzie pośrednio, długoterminowo i pozytywnie oddziaływać na stan wód powierzchniowych oraz na osiągnięcie celów środowiskowych przez JCW i celów dla obszarów chronionych. Stosowanie różnych form retencji, w tym naturalnej (realizowanej za pomocą środków mających na celu ochronę zasobów wodnych przez przywracanie lub utrzymanie naturalnych ekosystemów), w znacznym stopniu przyczyni się do zmniejszenia wrażliwości społeczeństwa, środowiska i gospodarki na skutki zmian klimatu. Zapewnienie odpowiedniej ilości wody w warunkach dużej niepewności klimatycznej przez jej racjonalne wykorzystanie pozwoli zaspokoić potrzeby wodne wszystkich użytkowników. Działania z zakresu retencji wodnej mają na celu zmniejszenie oraz spowolnienie odpływu ze zlewni. Działania kształtujące strukturę użytkowania terenu, takie jak zalesianie czy tworzenie zadrzewień, zwiększają infiltrację wody do gleby i gruntu oraz powodują wzrost oporów ruchu dla wody płynącej po powierzchni, co spowalnia i zmniejsza objętość spływu powierzchniowego. Wzrost infiltracji opadów atmosferycznych do gruntu i w konsekwencji wzrost retencji wód podziemnych, przy jednoczesnym zmniejszeniu spływu powierzchniowego wód opadowych, przyczynia się do zwiększania zasilania podziemnego rzek i wyrównywania odpływu rzeczno-rogowego w ciągu roku, co istotnie eliminuje głębokie niżówki i łagodzi skutki suszy oraz obniża wezbrania rzeczne. Celem prac z zakresu konserwacji i utrzymania cieków jest poprawa przepustowości koryta dla spływu wód powodziowych, jak również obniżenie położenia zwierciadła wód w korycie dla uniknięcia podtapiania okolicznych gruntów. Działanie jest korzystne w aspekcie ochrony przed powodzią i ograniczania strat i szkód powodziowych w sąsiedztwie rzeki. Wykaszenie skarpi oprócz ww. funkcji ma na celu wzmocnienie zakorzenienia roślin i zwiększenia odporności skarpi na erozję. Realizacja zadań z zakresu modernizacji budowli przeciwpowodziowych przyczyni się do poprawy zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu, przez co przyczyni się do ograniczenia skutków negatywnych zjawisk towarzyszących zmianom klimatu (gwałtowne ulewy powodujące nagłe wezbrania rzek). Modernizacja istniejących i od dawna funkcjonujących budowli przeciwpowodziowych nie wywiera wpływu na stan charakterystyk hydrologicznych wód</p>

Obszar interwencji	Oddziaływanie na etapie eksploatacji/funkcjonowania inwestycji
	powierzchniowych. Planowane roboty zazwyczaj nie wiążą się z ingerencją w koryta cieków, nie powodują zmian w charakterystykach przepływów ani innych elementach reżimu hydrologicznego wód płynących, jak również w żaden inny sposób nie zmieniają parametrów hydrologicznych. Celem zadania nie jest zmiana częstości ani zasięgu wylewów wód rzecznych, a jedynie utrzymanie bezpieczeństwa tych terenów poprzez poprawę stanu technicznego istniejących budowli przeciwpowodziowych.
gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa sieci wodociągowej oraz modernizacja urządzeń wodociągowych przełoży się na poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, a przez to bezpośrednio i długoterminowo na zdrowie mieszkańców oraz ogólne podniesienie standardu życia. Dzięki realizacji zadań modernizacyjnych możliwe będzie ograniczenie strat wody na sieci, a tym samym ograniczenie zużycia wody. Zadania związane z rozbudową systemu kanalizacyjnego przyczynią się do ograniczenia niekontrolowanej emisji zanieczyszczeń do wód, ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, a tym samym do poprawy jakości tych wód. Generalnie realizacja zadań i inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej będzie miała bezpośredni, długoterminowy, pozytywny wpływ na środowisko wodne m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych ze źródeł komunalnych, a pośrednio również na zdrowie ludzi. Realizacja tych działań jest niezbędna i w efekcie korzystna dla środowiska.
zasoby geologiczne	Stosowanie nowoczesnych technik wydobywczych ograniczy straty zasobów naturalnych oraz inne negatywne oddziaływania środowiskowe w szczególności dotyczące zanieczyszczeń powietrza, wód, gleb oraz klimatu akustycznego. Rekultywacja gruntów po eksploatacji odkrywkowej surowców mineralnych jest bardzo istotnym i ważnym czynnikiem działalności wydobywczej. Rekultywacja wyrobisk to odtworzenie gleb i w miarę możliwości wszystkich czynników przyrodniczych, a także często kształtowanie lepiej dostosowanego do istniejących warunków nowego środowiska naturalnego. Realizacja prac rekultywacyjnych wpłynie więc w sposób bezpośrednio pozytywny na następujące elementy środowiska: gleby, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, wody, zwierzęta, rośliny, krajobraz oraz różnorodność biologiczną, a także adaptację do zmian klimatu. Zabiegi rekultywacyjne polegają na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych, dzięki czemu obszary te mogą zostać dalej zagospodarowane. Osiągnięcie tego celu wymaga rozłożenia procesu rewitalizacji w czasie. Najwcześniejszy etap realizowany jest jeszcze w fazie projektu inwestycji, w którym określa się kierunki i zasięg przyszłej rekultywacji. Etap drugi to rekultywacja techniczna, polegająca między innymi na ukształtowaniu rzeźby terenu, regulacji stosunków wodnych, umocnieniu skarp, budowie sieci dróg dojazdowych i przepustów, a także odtworzeniu wierzchniej warstwy gleby metodami technicznymi. Etap trzeci to rekultywacja biologiczna, której szczegółowy zakres zależy od przyjętego kierunku (leśny, rolny, wodny).
gleby	W wyniku przeprowadzenia rekultywacji i remediacji terenów usunięte lub zmniejszone zostaną ilości zanieczyszczeń powierzchni ziemi, wprowadzonych do niej w wyniku działalności człowieka. Celem remediacji jest przywrócenie środowisku – glebie, leżącej pod nią ziemi i wodom gruntowym – jego wcześniejszych wartości użytkowych. Realizacja działania wpłynie w sposób bezpośrednio pozytywny i długotrwały na gleby, powierzchnię ziemi oraz wody. Przywrócenie wartości użytkowych gruntów wpłynie również pozytywnie na stan dóbr materialnych, krajobrazu oraz zasobów przyrodniczych.

Obszar interwencji	Oddziaływanie na etapie eksploatacji/funkcjonowania inwestycji
gospodarka odpadami	<p>Zadania z zakresu gospodarki odpadami pozwolą na: ograniczenie niekontrolowanego przedostawania się do środowiska odpadów komunalnych, eliminację odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, ograniczenie masy odpadów unieszkodliwianych przez składowanie, poprzez zwiększenie stopnia odzysku odpadów (szczególnie odpadów biodegradowalnych), likwidację tzw. „dzikich wysypisk” i eliminację powodów ich powstawania (największe zagrożenie wynikające z takiego pozbywania się odpadów stwarzają odpady niebezpieczne deponowane w tych miejscach), ograniczenie przekształceń krajobrazu, a przez to poprawę jego estetyki. Zadania z zakresu gospodarki odpadami będą miały pozytywny, pośredni i długoterminowy wpływ na krajobraz, środowisko gruntowo-wodne oraz florę i faunę. Ze względu na zagrożenie, jakie niesie ze sobą obecność włókien azbestowych w środowisku Program przewiduje zadania mające na celu usuwanie wyrobów zawierających azbest. Kontrolowane przeprowadzenie likwidacji wyrobów zawierających azbest przez wyspecjalizowane firmy pozwoli na ograniczenie pylenia i uwalniania włókien azbestowych do powietrza podczas usuwania tych wyrobów, a tym samym zmniejszenie zagrożenia zdrowotnego pyłem azbestowym dla ludności. Właściwe zbieranie, magazynowanie i zagospodarowanie odpadów będzie miało bezpośredni, pozytywny wpływ na ochronę powierzchni ziemi, a także fauny i flory, wód oraz krajobrazu. Wymienione zadania będą pozytywnie oddziaływały również na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi.</p>
zasoby przyrodnicze	<p>Zadania w zakresie ochrony zasobów przyrody mają na celu ochronę siedlisk, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zwiększenie bioróżnorodności. Przedsięwzięcia te pozwolą na ograniczenie niszczenia walorów przyrodniczo-krajobrazowych, fragmentacji ekosystemów i utraty bioróżnorodności. Zadania w zakresie zasobów przyrody będą realizowane poprzez wprowadzanie odpowiednich planów i działań ochronnych, czynną ochronę cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, tworzenie nowych form ochrony przyrody oraz usuwanie gatunków inwazyjnych. Program zakłada również prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, zwiększanie zalesienia, ochronę drzew na terenach zurbanizowanych, tworzenie korytarzy ekologicznych poprzez ochronę i odnawianie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, konserwację i pielęgnację parków, terenów rekreacyjnych i zieleni miejskiej. Dokument przewiduje również działania mające na celu ochronę zwierząt poprzez ochronę gatunkową i siedliskową oraz odtwarzanie siedlisk. Zmniejszanie ekspansji terenów zurbanizowanych na obszarach cennych przyrodniczo będzie miało pośredni, pozytywny, długoterminowy wpływ na środowisko, w szczególności na wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnię ziemi i gleby, faunę i florę oraz krajobraz i zdrowie ludzi. Wprowadzanie i utrzymanie zieleni na terenach zurbanizowanych będzie miało bezpośredni i długoterminowy pozytywny wpływ na poprawę walorów krajobrazowych terenu, a także pośrednio pozytywny wpływ na poprawę stanu powietrza atmosferycznego i klimatu oraz na poprawę klimatu akustycznego, a co za tym idzie również na zdrowie ludzi. Oddziaływanie zadań w zakresie zasobów przyrody na poszczególne komponenty środowiska i zdrowie ludzi będzie miało charakter pozytywny, bezpośredni i pośredni, wtórny i długoterminowy.</p>

Źródło: opracowanie własne

Oddziaływanie na środowisko wodne (w tym na cele środowiskowe zawarte w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”)

Zadania przewidziane do realizacji w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” w ramach obszarów interwencji

„gospodarowanie wodami” oraz „gospodarka wodno-ściekowa” wynikają bezpośrednio z „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, a więc mają na celu osiągnięcie celów środowiskowych dla JCW znajdujących się na terenie powiatu białogardzkiego określonych w Planie. Zadania z zakresu zwiększania retencji, utrzymania i konserwacji cieków, urządzeń wodnych oraz wałów przeciwpowodziowych wynikają również bezpośrednio z innych obowiązujących dokumentów strategicznych takich jak „Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry” czy „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

Pozostałe zadania wyznaczone w POŚ nie dotyczą inwestycji w zakresie bezpośredniego gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych. Nie wpłyną również na znaczne zwiększenie poboru wód oraz produkcję ścieków, które naruszyłyby aktualny stan jakościowo-ilościowy zasobów wodnych na terenie powiatu.

Dodatkowe zaopatrzenie w wodę będzie wymagane do celów bytowych i technologicznych na etapie budowy obiektów np. do wytwarzania zapraw i mieszanek betonowych. Sposób pokrycia tego zapotrzebowania i wykorzystane źródła zaopatrzenia w wodę winny być określone we właściwych projektach organizacji budowy.

Zgodnie z tabelą nr 23 zamieszczoną w niniejszej prognozie na etapie realizacji inwestycji, może teoretycznie nastąpić, przy niewłaściwie prowadzonych pracach negatywne oddziaływanie na środowisko wodne w miejscu i otoczeniu realizowanej inwestycji. Oddziaływanie te jednak będą lokalne i krótkotrwałe.

Realizacja „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” sprzyjać będzie osiągnięciu celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód zlokalizowanych na omawianym terenie, o których mowa w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, który do głównych zagrożeń związanych z ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych przez JCWP zalicza: presję komunalną i przemysłową związaną z nieuporządkowanym wprowadzaniem ścieków do wód i ziemi oraz zwiększanie powierzchni terenów izolowanych (zabudową miejsko-przemysłową), jak również – izolację koryt rzek poprzez ich szczelną zabudowę. Natomiast w przypadku JCWPd takim zagrożeniem jest deponowanie odpadów przemysłowych i komunalnych, niekontrolowane zrzuty nieoczyszczonych ścieków, a także eksploatacja surowców naturalnych, która prowadzi do osiadania terenu.

Wymienione w POŚ kierunki działań inwestycyjnych nie stanowią żadnego z ww. przedsięwzięć, które mogą stanowić zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych dla JCW na omawianym obszarze.

Biorąc pod uwagę z jednej strony – rodzaj i zakres zadań przewidzianych do realizacji w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”, a z drugiej – ww. potencjalne zagrożenia dla stanu wód zlewni, w której położony jest powiat, należy stwierdzić, iż brak jest podstaw, by planowane działania zaliczyć do kategorii inwestycji, które mogą w sposób trwały i nieodwracalny wpłynąć na pogorszenie stanu ilościowo-jakościowego ekosystemów wodnych na przedmiotowym obszarze.

Dodatkowo zadania określone w analizowanym dokumencie nie będą realizowane w strefach ochronnych ujęć wód podziemnych. W związku z czym nie są sprzeczne z przepisami dotyczącymi stref ochronnych, ze szczególnym uwzględnieniem nakazów obowiązujących na terenach ochrony bezpośredniej oraz zakazów, ograniczeń i nakazów obowiązujących na terenach ochrony pośredniej.

Oddziaływanie na powietrze

Wszystkie działania zaplanowane do realizacji w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” w obszarze interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza nakierowane są na wzrost efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, co w konsekwencji przyniesie bezpośrednie, długotrwałe i stałe korzyści środowiskowe w postaci poprawy jakości powietrza atmosferycznego. Realizacja pozostałych zadań wpłynie w sposób pośredni pozytywnie na jakość powietrza lub nie będzie wywierać żadnych znaczących oddziaływań.

Oddziaływanie na klimat

Ze „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” wynika, iż do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę, społeczeństwo i środowisko.

Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego.

Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu. Ze zmianami klimatycznymi wiążą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Wprawdzie roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom jednak ich charakter staje się bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawalnymi opadami. Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpłynie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe. Zmiany będzie można zaobserwować również w porze zimowej, gdzie skróci się okres zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubość oraz nasili się proces ewaporacji, co wpłynie na spadek zasobów wodnych kraju.

Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Podstawowe znaczenie będą miały ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień lub osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych, ale także na zboczach dolin rzecznych i na klifach wzdłuż brzegu morskiego. Coraz częściej będzie można zaobserwować silne wiatry a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową.

Bezpośrednie negatywne skutki zmian klimatu to również nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych i wód przybrzeża, zwiększenie zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresu termicznego i wzrostu zanieczyszczeń powietrza, większe zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej, zmniejszenie potencjału chłodniczego elektrowni czego skutkiem będzie spadek mocy produkcyjnej i wiele innych.

W ramach „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” realizowane będą zadania, które wpłyną w sposób bezpośredni na łagodzenie zmian klimatu i adaptację do skutków jego zmian poprzez zmniejszenie emisji oraz wzrost pochłaniania gazów cieplarnianych oraz zmniejszenie oddziaływania następstw klęsk żywiołowych takich jak powodzie, podtopienia oraz susze. Do zadań takich zaliczają się m.in.:

- modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej;
- modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych;
- zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie;
- wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi;
- modernizacja przemysłowych źródeł ciepła/instalacji oraz systemów do redukcji zanieczyszczeń;
- modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej (w tym wymiana linii napowietrznych na kablowe);
- realizacja prac konserwacyjno-utrzymaniowych wód i urządzeń wodnych;
- modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych;
- modernizacja i konserwacja wałów przeciwpowodziowych;
- zwiększenie retencji obszaru powiatu;
- zalesianie nowych terenów;
- ochrona, pielęgnowanie i utrzymywanie obszarów leśnych w dobrym stanie.

Pozostałe zadania zaplanowane do realizacji w ramach Programu nie będą wywierać ani pozytywnego, ani negatywnego oddziaływania na klimat (w tym na warunki termiczne, anemometryczne i wilgotnościowe).

Oddziaływanie na krajobraz

Poza typowymi krótkotrwałymi i lokalnymi negatywnymi oddziaływaniami na krajobraz jakie zachodzą w fazie prac budowlanych „Program ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” nie zakłada do realizacji inwestycji zmieniających i zakłócających w sposób trwały krajobraz powiatu. Wskutek realizacji POŚ nie powstaną nowe sztuczne dominanty krajobrazowe. Działania zaplanowane w Programie nie są więc sprzeczne z założeniami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98). Realizacja POŚ nie wpłynie negatywnie na zachowanie i utrzymanie ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu powiatu.

Dodatkowo realizacja części zadań zaplanowanych w ramach POŚ np. utrzymanie i pielęgnacja zieleni urządzonej, zagospodarowanie i rewitalizacja terenów zielonych, zalesianie nowych obszarów, rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych czy zwiększenie retencji obszaru powiatu wpłynie w sposób pozytywny na krajobraz poprzez wprowadzenie nowych elementów przyrodniczych i wzrost jego różnorodności.

„Program ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” nie określa do realizacji inwestycji polegających na budowie elektrowni wiatrowych oraz wielkopowierzchniowych wolnostojących instalacji paneli słonecznych, które mogłyby stanowić sztuczne dominanty krajobrazowe przez co zakłócałyby naturalne walory krajobrazu. Preferowanym rozwiązaniem z zakresu OZE jest stosowanie mikroinstalacji przydomowych (energetyka rozproszona) takich jak: kolektory słoneczne, pompy ciepła, ogniwa fotowoltaiczne. Rozwiązanie to ma na celu ograniczenie możliwych negatywnych oddziaływań środowiskowych związanych z budową i funkcjonowaniem odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu, przy jednoczesnym wzroście produkcji „czystej” energii i poprawie jakości powietrza oraz brakiem negatywnego wpływu na krajobraz.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Realizacja zadań polegających na termomodernizacji budynków, wymianie przestarzałych urządzeń grzewczych czy stosowaniu instalacji OZE wpłynie w sposób bezpośredni na ograniczenie zużycia nieodnawialnych zasobów energetycznych (surowców energetycznych), co jest jednym z głównych założeń „Polityki energetycznej Polski do 2040 r.” oraz pakietu klimatyczno-energetycznego. Natomiast działania polegające na modernizacji i rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, kontroli zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków wpłyną pozytywnie na stan ilościowy i jakościowy zasobów środowiska wodnego. Realizacja POŚ wpłynie więc w sposób długotrwale pozytywny na stan ilościowy i jakościowy zasobów naturalnych. Wzrost zużycia zasobów naturalnych w stosunku do stanu sprzed realizacji Programu wystąpi jedynie w fazie realizacji/budowy przedsięwzięć (zużycie materiałów budowlanych, energii).

Oddziaływania na powierzchnię ziemi

Działania wyznaczone do realizacji w Programie w ramach obszarów interwencji „zasoby geologiczne”, „gleby”, „gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” oraz „zasoby przyrodnicze” wpłyną w sposób bezpośredni i długotrwały korzystnie na gleby oraz powierzchnię ziemi. Rekultywacji poddane zostaną tereny zdegradowane, zdewastowane oraz zanieczyszczone. Celem Programu jest również zwiększenie powierzchni gruntów „czynnych” biologicznie poprzez ograniczanie przeznaczania gruntów rolnych i leśnych na inne cele. Zadania z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi wpłyną na ograniczanie powstawania dzikich wysypisk odpadów. Bezpośrednio na polepszenie jakości gleb wpływają również wszystkie działania edukacyjne związane z propagowaniem odpowiedniej praktyki rolniczej w gospodarstwach rolnych oraz wdrażaniem programów rolno-środowiskowych.

Oddziaływanie na dobra materialne

Część zadań zaplanowanych do realizacji w ramach „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” wpłynie

w sposób długoterminowy pozytywny pośredni i bezpośredni na dobra materialne. Poniżej przedstawiono przykładowe pozytywne oddziaływania na dobra materialne wskutek realizacji poszczególnych zadań:

- termomodernizacja budynków, wymiana przestarzałych urządzeń grzewczych, montaż OZE → wzrost wartości nieruchomości, poprawa stanu technicznego nieruchomości; oszczędności związane z zakupem opału;
- modernizacja i poprawa stanu dróg → pozytywny wpływ na stan techniczny pojazdów;
- realizacja prac utrzymaniowych i konserwacyjnych cieków → brak podtopień i zalewania pól uprawnych, budynków; wzrost produkcji rolnej;
- rozwój sieci gazowej i przyłączanie nowych odbiorców → wzrost wartości nieruchomości;
- modernizacja i konserwacja wałów przeciwpowodziowych → brak podtopień i zalewania pól uprawnych, budynków; wzrost produkcji rolnej;
- rozwój sieci kanalizacyjnej i przyłączanie nowych odbiorców → wzrost wartości nieruchomości; niższe opłaty za odprowadzanie ścieków (niż w przypadku opróżniania zbiorników bezodpływowych);
- rekultywacja i remediacja obszarów zdegradowanych i zanieczyszczonych → wzrost wartości działki/terenu;
- demontaż wyrobów zawierających azbest → poprawa stanu technicznego nieruchomości; wzrost wartości nieruchomości.

Pozostałe zadania określone w Programie nie będą wywierać istotnych oddziaływań (negatywnych oraz pozytywnych) na dobra materialne.

Oddziaływania na zabytki

Realizacja Programu nie wpłynie w sposób znaczący (pozytywny lub negatywny) na zabytki. Istotnym jest jednak, aby wszelkie prace realizowane w obrębie obiektów zabytkowych uzgadniane były z konserwatorem zabytków. Zadania wyznaczone w ramach POŚ nie mają na celu bezpośredniego wpływu na obiekty zabytkowe.

7. ODDZIAŁYWANIE NA FORMY OCHRONY PRZYRODY, W TYM NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na terenie powiatu białogardzkiego znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- obszar natura 2000 Dorzecze Parsęty;
- obszar natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli;
- obszar natura 2000 Warnie Bagno;
- obszar natura 2000 Ostoja Drawska;
- rezerwat przyrody „Cisy Tychowskie”
- rezerwat przyrody „Warnie Bagno”;
- użytki ekologiczne;
- pomniki przyrody;

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021, poz. 1098) zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, lub

- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021, poz. 1098) w rezerwach przyrody zabrania się:

- budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
- pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczenia i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- pozyskiwania skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących;
- wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi;
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- zakłócania ciszy;
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

- prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021, poz. 1098) w stosunku do pomnika przyrody, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Jednym z głównych celów „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” jest ochrona zasobów przyrodniczych powiatu oraz obszarów i obiektów chronionych poprzez realizację m.in. następujących zadań:

- Ustanawianie nowych form ochrony przyrody.
- Ustanawianie planów zadań ochronnych/ planów ochrony dla form ochrony przyrody.
- Bieżąca pielęgnacja, ochrona i utrzymanie istniejących form ochrony przyrody oraz miejsc cennych przyrodniczo.
- Zalesianie nowych terenów.
- Ochrona, pielęgnowanie i utrzymywanie obszarów leśnych w dobrym stanie.
- Rewitalizacja oraz bieżące utrzymanie i zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej i miejsc rekreacyjno-turystycznych.
- Wnikliwe prowadzenie postępowań dotyczących wycinki drzew.
- Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ochrony zasobów przyrodniczych.
- Podnoszenie świadomości przyrodniczej społeczeństwa oraz promocja walorów przyrodniczych powiatu.

Zadania inwestycyjne planowane w ramach „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” realizowane będą głównie na obszarach zurbanizowanych oraz przekształconych antropogenicznie lub w obrębie samych obiektów budowlanych (nie będą powstawały nowe obszary zurbanizowane powodujące defragmentację siedlisk przyrodniczych i osłabiające integralność przyrodniczą powiatu). Z uwagi na ogólny sposób formułowania w projekcie Programu ustaleń dotyczących planowanych kierunków działań, bez wskazania ich zakresu i szczegółowej lokalizacji, w tym położenia względem cennych obiektów przyrodniczych, należy stwierdzić, iż w analizowanym dokumencie brak jest danych, które wskazywałyby, że realizacja jego ustaleń spowoduje znaczące

oddziaływanie na obiekty chronione. Należy mieć także na względzie, że jest to dokument o charakterze strategicznym, który nie przesądza o technologii stosowanej w trakcie realizacji inwestycji, a potem ich funkcjonowaniu, a także fakt, iż jak już wcześniej wspomniano działania inwestycyjne, stanowiące przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, będą musiały przechodzić odrębne postępowania dotyczące oceny oddziaływania na środowisko. Dodatkowo wyznaczone zadania nie są sprzeczne z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody. W szczególności POŚ nie wyznacza do realizacji zadań, które zostały uznane za zakazane w stosunku do istniejących na terenie powiatu białogardzkiego form ochrony przyrody.

W związku z powyższym należy uznać, iż realizacja przedmiotowego projektu dokumentu nie będzie oddziaływać znacząco na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (możliwe do realizacji zadania nie stanowią zidentyfikowanych zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie powiatu).

Jednak nie można wykluczyć potencjalnego negatywnego oddziaływania na chronione gatunki roślin i zwierząt, które może wystąpić na etapie realizacyjnym poszczególnych inwestycji. W celu uniknięcia negatywnego oddziaływania przed realizacją inwestycji mogących wpłynąć negatywnie na chronione gatunki roślin i zwierząt należy przeprowadzić inwentaryzację przyrodniczą obszaru/obiektu. W przypadku stwierdzenia występowania chronionych gatunków sposobem minimalizacji negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji jest ich przeniesienie, które powinno być realizowane pod ścisłym nadzorem przyrodniczym. Działanie takie pozwoli ochronić część populacji. Najważniejsze znaczenie ma w takim przypadku wybór odpowiedniego nowego miejsca, które powinno odznaczać się podobnymi warunkami siedliskowymi. Kluczem do jak najmniejszej ingerencji w zasoby przyrodnicze terenu jest rzetelne rozpoznanie jego elementów i odpowiednie planowanie przebiegu inwestycji, a także sposobów jej wykonania.

W ostateczności w sytuacji, gdy niemożliwe jest przeprowadzenie inwestycji w sposób minimalizujących negatywne oddziaływania na gatunki chronione, konieczne jest uzyskanie i przestrzeganie zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt, roślin lub grzybów objętych ochroną.

8. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Realizacja ustaleń „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” nie będzie powodować oddziaływań transgranicznych. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach POŚ ma charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg miejscowy.

9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE I OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Realizacja zaplanowanych zadań w ramach „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” wpłynie na poprawę jakości i stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Jednak w fazie realizacji niektórych inwestycji może dojść do chwilowych i krótkotrwałych negatywnych oddziaływań środowiskowych.

Odpowiednie zaplanowanie i przeprowadzenie prac budowlanych pozwoli ograniczyć lub całkowicie wyeliminować negatywne oddziaływania środowiskowe. Podstawowe rozwiązania mające na celu ochronę poszczególnych komponentów środowiska jakie należy stosować na etapie prac budowlanych (realizacji przedsięwzięcia) przedstawiają się następująco:

- wyznaczenie dróg technologicznych/placu budowy w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcanie jego powierzchni,
- przywrócenie terenu prac do stanu sprzed budowy,
- ograniczenie do minimum wycinki drzew, przenoszenie roślin w inne miejsca i realizowanie sadzeń kompensacyjnych,
- zabezpieczanie przed uszkodzeniem mechanicznym drzew, znajdujących się w strefie oddziaływania budowy,
- zaplecze budowy (magazyny, składy, bazy transportowe) w pierwszej kolejności należy lokalizować na terenach już zagospodarowanych i przekształconych, w miarę możliwości w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej i terenów cennych przyrodniczo,
- ograniczenie do niezbędnego minimum zajmowania terenu na obszarach leśnych i podmokłych,
- transport materiałów niezbędnych do budowy powinien odbywać się przede wszystkim w obrębie wyznaczonego pasa drogowego/placu budowy,
- wyznaczenie na placu budowy miejsca do czasowego gromadzenia wytworzonych odpadów, które będą gromadzone w sposób selektywny w pojemnikach/kontenerach,
- na odcinkach/obszarach, gdzie prace ziemne i budowlane są prowadzone w pobliżu zbiorników wodnych, należy wprowadzić rozwiązania zabezpieczające przed zanieczyszczeniem substancjami chemicznymi pochodzącymi z budowy,
- odpady będą przechowywane w sposób uniemożliwiających przedostawania się jakichkolwiek zanieczyszczeń do gleby oraz wód podziemnych, jak również rozwiewania na tereny przyległe,
- odpady niebezpieczne będą przechowywane w szczelnych pojemnikach bądź workach odpornych na działanie substancji niebezpiecznych zawartych w odpadzie; miejsce magazynowania odpadów niebezpiecznych będzie utwardzone i zadane, co pozwoli na zabezpieczenie środowiska wodno-gruntowego przed ewentualnym przedostaniem się substancji niebezpiecznej,
- odpady będą przekazywane odpowiednim firmom posiadającym wymagane prawem zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów; większość odpadów pochodząca z budowy będzie nadawać się do odzysku, w związku z czym preferowani będą odbiorcy odpadów zapewniający właśnie takie zagospodarowanie,
- przenoszenie na nowe stanowiska płazów i gadów występujących na terenie inwestycji,
- przywiązywanie szczególnej uwagi do zabezpieczenia środowiska przed skażeniem produktami ropopochodnymi z pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych,
- monitorowanie budowy przez przyrodników m.in. ornitologów, ichtiologów, herpetologów, entomologów i botaników,
- zatrzymywanie robót budowlanych, w przypadku pojawienia się w strefie inwestycji zwierząt,
- harmonogram i cykl prowadzenia prac powinien być ściśle skorelowany z cyklem przyrodniczym,
- roboty budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prowadzone powinny być wyłącznie w ciągu dnia,
- dążenie do tego, by wierzchnia warstwa ziemi (humus) wykorzystywana przy pracach wykończeniowych była pochodzenia lokalnego - pozwala to uniknąć wprowadzenia do danej biosfery gatunków inwazyjnych, szkodników czy patogenów,
- redukcja do minimum czasu pracy silników spalinowych urządzeń, maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym,
- ograniczenie prędkości jazdy w obrębie placu budowy i w okolicy,
- przygotowanie placów budowy na nieprzewidziane sytuacje awaryjne i wyposażenie ich w niezbędny sprzęt potrzebny na wypadek skażeń.

W kolejnej tabeli przedstawiono przykładowe rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko jakie powinny być zastosowane w trakcie realizacji poszczególnych rodzajów inwestycji.

Tabela 26. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych

Rodzaj inwestycji	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych
Prace w obrębie budynków (termomodernizacja, montaż instalacji OZE, demontaż azbestowych pokryć dachowych)	Przy planowaniu prac w obrębie budynków należy mieć na uwadze, iż budynki mieszkalne i inne obiekty budowlane stanowią potencjalne siedliska gatunków chronionych, w szczególności ptaków i nietoperzy. Niewłaściwie prowadzone remonty i docieplenia budynków wykonywane bez uwzględnienia potrzeb biologicznych zwierząt je zasiedlających mogą naruszać przepisy ustawy o ochronie przyrody, a także istotnie przyczyniać się do zmniejszania populacji gatunków chronionych, takich jak jerzyk <i>Apus apus</i> , pustułka <i>Falco tinnunculus</i> , mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i> , i in. W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków chronionych należy przed przystąpieniem do prac w obrębie budynków dokonać ich obserwacji pod kątem występowania gatunków chronionych. W sytuacji stwierdzenia ich występowania należy przeprowadzić termomodernizację z uwzględnieniem potrzeb biologicznych zwierząt (dostosowanie terminu termomodernizacji budynków do okresu lęgowego, rozrodczego i hibernacji) oraz po uzyskaniu zezwolenia, o którym mowa w art. 56 ustawy o ochronie przyrody.
Modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	Rowy i kanały stanowią siedlisko dla wielu cennych gatunków. Prace utrzymaniowe związane z odmulaniem czy pogłębianiem mogą prowadzić do zmiany warunków siedliskowych i zmiany składu gatunkowego ekosystemu. Zadania te należy realizować tak, aby ograniczyć wycinkę drzew, czy usuwanie roślinności wodnej. Cenne gatunki należy przenieść w miejsca o takich samych bądź zbliżonych warunkach siedliskowych. Ważnym czynnikiem jest również termin prac, który nie powinien kolidować z okresem rozrodu lokalnych populacji.
Realizacja prac utrzymaniowych i konserwacyjnych wód	Prace w korycie wiążą się z usuwaniem roślinności wodnej i nabrzeżnej, mogą także zmienić reżim hydrologiczny, co wiąże się ze zmianą warunków siedliskowych. W przypadku prac w korycie należy rzetelnie przeprowadzić ocenę oddziaływań przedsięwzięcia na obszary cenne przyrodniczo. Jeżeli w cieku występują gatunki chronione może być dodatkowo potrzebne zezwolenie odpowiedniego organu na odstępstwo od zakazów ochrony gatunkowej. Należy zachować występowanie naturalnych wysp i odsypisk, dla ochrony cennych siedlisk powinno się także zachować miejsca zastoiskowe. Linia brzegowa powinna się charakteryzować dużą różnorodnością i zmiennością. Zaleca się pozostawienie w cieku tzw. elementów siedliskowych (głazów, kamieni, pni drzew), które stanowią element niezbędny do życia gatunków zależnych od środowiska wodnego.
Budowa obiektów małej retencji	Przed przystąpieniem do prac projektowych i uszczegóławianiem rozwiązań technicznych należy zaproponować dokładną lokalizację obiektu małej retencji w oparciu o istniejące materiały fizjograficzne oraz o wizję terenową. Zalecane jest, aby niezależnie od formalnych wymogów zawsze przeprowadzić inwentaryzację przyrodniczą w miejscu lokalizacji obiektu i na jej podstawie zweryfikować zasadność realizacji obiektu, występujące ryzyka oddziaływania na środowisko przyrodnicze (np. na gatunki chronione lub na chronione siedliska przyrodnicze), ograniczenia i wymogi środowiskowe do uwzględnienia w projektowaniu. Najistotniejszym elementem fazy budowy jest właściwa kontrola i nadzór nad prowadzonymi pracami. Szczególnie ważne jest graniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, poprzez planowe prowadzenie robót. Generalnie roboty powinny być prowadzone przy niskim stanie wód powierzchniowych i podziemnych oraz poza okresem lęgowym ptaków/sezonem rozrodu płazów i gadów. Zagadnienia związane z organizacją placu budowy, np. dojazd sprzętu, powinny być przeanalizowane już na etapie weryfikacji uwarunkowań środowiskowych i oceny oddziaływania na środowisko. W przypadku prac polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne na terenach o szczególnych wartościach

Rodzaj inwestycji	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych
	<p>przyrodniczych, na których znajdują się skupienia roślinności o dużej wartości z punktu widzenia przyrodniczego, terenach o walorach krajobrazowych i ekologicznych, terenach masowych łęgów ptactwa, występowania skupień gatunków chronionych oraz tarlisk, zimowisk, przepławek i miejsc masowej migracji ryb i innych organizmów wodnych, szczególnie warunki prowadzenia robót budowlanych mogą być nałożone decyzją regionalnego dyrektora ochrony środowiska wydaną w trybie art. 118 ustawy o ochronie przyrody. Taka decyzja (lub postanowienie stwierdzające, że nie jest ona wymagana), powinna być uzyskana przed uzyskaniem pozwolenia na budowę.</p>
<p style="text-align: center;">Budowa, modernizacja, przebudowa infrastruktury liniowej</p>	<p>W przypadku budowy (przebudowy) infrastruktury liniowej podstawowym środkiem ochronnym siedlisk i gatunków cennych przyrodniczo jest ich uwzględnianie w procesie planowania i projektowania. Budowa nowej oraz modernizacja już istniejącej infrastruktury liniowej nie powinna prowadzić do podziałów obszarów cennych przyrodniczo (defragmentacji siedlisk).</p> <p>W zakresie budowy nowych odcinków infrastruktury liniowej w przypadku zadrzewień i zakrzewień znajdujących się w zasięgu robót ziemnych należy stosować zasady określone w art. 87 a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, a więc prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu należy przeprowadzać w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych mat z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, • fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wyгородzenie terenu ich występowania, • przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, • mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe należy prowadzić w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, • zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, • mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych. <p>W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań w trakcie realizacji inwestycji związanych z infrastrukturą liniową należy również stosować następujące rozwiązania w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrony gleb: <ul style="list-style-type: none"> • oszczędnie gospodarować terenem, • ograniczyć do niezbędnego minimum zasięg wymiany gruntów, • zorganizować zaplecze budowy w sposób zabezpieczający podłoże przed zanieczyszczeniem, • sprzęt budowlany i transportowy używany w związku z budową powinien być w dobrym stanie technicznym (bez wycieków paliwa), który po zakończeniu pracy lub w przypadku awarii należy odprowadzić na miejsce postoju zapewniające ochronę powierzchni ziemi przed przedostaniem się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, • w przypadku niekontrolowanych wycieków substancji ropopochodnych wykonawca powinien dysponować środkami do ich neutralizacji,

Rodzaj inwestycji	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych
	<ul style="list-style-type: none"> • należy odpowiednio zdeponować i zagospodarować glebę z obszarów zajętych pod inwestycję, • po zakończeniu prac budowlanych należy uporządkować teren budowy. <p>2. Ochrony wód podziemnych i powierzchniowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachować szczególną ostrożności w czasie prowadzenia prac w korytach rowów melioracyjnych i w ich rejonie, • zachować wszelkie środki ostrożności zapobiegające przedostaniu się zanieczyszczeń, zwłaszcza węglowodorów ropopochodnych, do środowiska gruntowo-wodnego (wykonawca prac powinien dysponować sprzętem i środkami do neutralizacji ewentualnych zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego np. sypkie sorbenty hydrofobowe, hydrofobowe maty sorpcyjne w arkuszach lub rollkach, poduszki i rękawy sorpcyjne, biopreparaty), • powstające ścieki bytowe z zaplecza budowy powinny być odprowadzane do przewoźnych sanitariatów, a następnie wywożone do oczyszczalni. <p>3. Ochrony powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w miarę możliwości stosować materiały budowlane w postaci płynnej, • w okresie bezdeszczowym można podczas prowadzenia prac ziemnych zraszać powierzchnię terenu wodą w celu ograniczenia pylenia, • materiały sypkie transportować wywrotkami wyposażonymi w oponcze ograniczające pylenie, • wykorzystywać niskoemisyjne środki transportu oraz maszyny. <p>4. Ochrony klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonywać prace budowlane w godzinach 6:00 - 22:00, • stosować nowoczesne maszyny wyposażone w elementy zmniejszające emisję hałasu do środowiska,
Zalesianie gruntów	<ul style="list-style-type: none"> • Każde zalesienie terenu porolnego otwartego wymaga przeprowadzenia kompleksowego rozpoznania przyrodniczego, to znaczy wykonania inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej tego terenu i jego bezpośredniego otoczenia. • Zalesianie należy dostosować do lokalnych warunków siedliskowych i krajobrazowych, wykorzystując przy tym istniejące zadrzewienia i zakrzaczenia. Powinno się w tym procesie starać o pozostawienie oczek wodnych i bagienek oraz wykorzystywać wszelkie różnicowania mikrosiedliskowe w celu urozmaicenia składu gatunkowego zakładanych upraw leśnych. • Należy tworzyć wzdłuż granic: pole uprawne – las lub łąka – las ekotony, charakteryzujące się swoistym składem gatunkowym roślin, złożonym głównie z drzew sadzonych w rozluźnionej więźbie (odległości) oraz krzewów. W wyniku czego przejście między różnymi ekosystemami odbywać się będzie w sposób płynny. • Od rozpoznania siedliskowego, od planu zalesień i inwencji gospodarza zależy, czy zalesienia będą elementem stabilizującym krajobraz, chroniącym glebę i inne zasoby ochrony przyrody, czy staną się głównym instrumentem ochrony i wzbogacania różnorodności biologicznej.
Rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych	<p>Przed przystąpieniem do rekultywacji terenu wyrobiska należy przeprowadzić kontrolę obecności gatunków chronionych zwierząt i roślin. W przypadku stwierdzenia gatunków chronionych, jeżeli nie będzie to zagrażać zdrowiu i bezpieczeństwu publicznemu, miejsca takie winno się pozostawić bez prowadzenia rekultywacji. Jeżeli jednak realizacja rekultywacji terenu jest konieczna, prace winny być prowadzone w sposób niepowodujący łamania zakazów obowiązujących względem gatunków chronionych. Jeżeli nie będzie to możliwe, przed przystąpieniem do prac należy uzyskać zezwolenie na realizację czynności zakazanych w stosunku do gatunków chronionych, wydawane na podstawie art. 56 Ustawy o ochronie przyrody.</p>

Źródło: opracowanie własne

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Inwestycje uwzględnione w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” charakteryzują się dużym stopniem ogólności. POŚ w głównej mierze wyznacza kierunki działań jakie należy realizować w poszczególnych obszarach interwencji w celu poprawy stanu wybranych komponentów środowiska, bez określania szczegółowych rozwiązań (ram) lokalizacyjnych i technologicznych dla konkretnych zadań. W związku z czym określenie alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych, konstrukcyjnych i organizacyjnych dla zaplanowanych zadań w niniejszej prognozie jest niemożliwe. Szczegółowe rozwiązania alternatywne dotyczące lokalizacji, rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych przedstawione powinny być na poziomie każdej inwestycji na etapie przed jej realizacją w ramach procedury uzyskiwania decyzji i pozwoleń administracyjnych (np. w dokumentacji technicznej/projektowej, karcie informacyjnej, raporcie oddziaływania na środowisko).

Pewnym natomiast jest, iż rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” wpłynie negatywnie na wszystkie komponenty środowiska, ponieważ jak wykazano w niniejszej prognozie, zadania zaplanowane do realizacji w ramach POŚ oddziaływać będą w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe (zaniechanie ich realizacji pogorszy stan środowiska na terenie powiatu).

11. ANALIZA SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.) organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Niniejszy obowiązek realizowany będzie przez Zarząd Powiatu Białogardzkiego poprzez sporządzanie co 2 lata raportów z wykonania „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego”. Celem sporządzania raportów jest ocena realizacji zadań wskazanych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”, w tym m.in. określenie stanu oraz tendencji zmian zachodzących w środowisku na terenie powiatu. Monitoring skutków realizacji postanowień dokumentu obejmować będzie wszystkie komponenty środowiska, takie jak: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

SPIS TABEL

Tabela 1. Spójność „Programu ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029” z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego i regionalnego	14
Tabela 2. Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) położonych w obrębie powiatu białogardzkiego	22
Tabela 3. Klasyfikacja i ocena stanu monitorowanych JCWP znajdujących się na terenie powiatu białogardzkiego	25
Tabela 4. Podstawowa charakterystyka GZWP nr 126	27
Tabela 5. Wyniki badań jakości wód podziemnych przeprowadzonych w punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie JCWPd nr 9 (PMS – 2019 r.)	28
Tabela 6. Wyniki GPR przeprowadzonego na terenie powiatu białogardzkiego w 2015 r.	31
Tabela 7. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu białogardzkiego dla byłej drogi krajowej nr 6 (obecnie droga wojewódzka nr 112)	31
Tabela 8. Wyniki mapowania akustycznego przeprowadzonego na terenie powiatu białogardzkiego dla DW 263 odc. Białogard /przejście/	32
Tabela 9. Wyniki pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego prowadzonych przez WIOŚ/GIOŚ na terenie powiatu białogardzkiego w latach 2018-2019	35
Tabela 10. Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu białogardzkiego (stan na 05.2021 r.)	35
Tabela 11. Bonitacja gleb (gruntów) ornych na terenie powiatu białogardzkiego	37
Tabela 12. Powierzchnia gruntów wyłączonych z użytkowania rolniczego na terenie powiatu białogardzkiego w latach 2017-2020	38
Tabela 13. Charakterystyka złóż kopalin udokumentowanych na terenie powiatu białogardzkiego	41
Tabela 14. Wielkość wydobycia kopalin z poszczególnych złóż eksploatowanych na terenie powiatu białogardzkiego w 2020 r.	43
Tabela 15. Powierzchnia terenów zieleni urządzonej na obszarze powiatu białogardzkiego (stan na 31.12.2019 r.)	43
Tabela 16. Struktura gatunków lasotwórczych na terenie powiatu białogardzkiego (stan na 01.01.2020 r.)	43
Tabela 17. Struktura wiekowa lasów na terenie powiatu białogardzkiego (stan na 01.01.2020 r.)	44
Tabela 18. Kategorie lasów ochronnych na terenie powiatu białogardzkiego (stan na 01.01.2020 r.)	44
Tabela 19. Charakterystyka obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie powiatu białogardzkiego	46
Tabela 20. Charakterystyka rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie powiatu białogardzkiego	53
Tabela 21. Zdiagnozowane problemy środowiskowe na terenie powiatu białogardzkiego (słabe strony i zagrożenia) - PODSUMOWANIE	58
Tabela 22. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zadań wyznaczonych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”	60
Tabela 23. Identyfikacja oddziaływań środowiskowych dla poszczególnych działań inwestycyjnych uwzględnionych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”	67
Tabela 24. Typowe negatywne oddziaływania środowiskowe występujące na etapie realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych określonych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”	73
Tabela 25. Oddziaływania środowiskowe związane z realizacją poszczególnych obszarów interwencji określonych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu białogardzkiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”	76
Tabela 26. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych	89

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Wyznaczone na terenie województwa zachodniopomorskiego obszary przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu (2020 r.)	21
Rysunek 2. Zasięg GZWP nr 126 na terenie powiatu białogardzkiego	26
Rysunek 3. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczone na terenie powiatu białogardzkiego	29
Rysunek 4. Obszary zagrożone podtopieniami wyznaczone na terenie powiatu białogardzkiego	30
Rysunek 5. Przebieg linii kolejowych nr 202 i 404 przez teren powiatu białogardzkiego	33
Rysunek 6. Rozkład przestrzenny poszczególnych typów gleb na terenie powiatu białogardzkiego	37
Rysunek 7. Rozmieszczenie obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych na terenie powiatu białogardzkiego	40
Rysunek 8. Lokalizacja złóż kopalin udokumentowanych na terenie powiatu białogardzkiego	42
Rysunek 9. Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie powiatu białogardzkiego	45
Rysunek 10. Lokalizacja obszarów Natura 2000 na terenie powiatu białogardzkiego (dyrektywa siedliskowa)	52
Rysunek 11. Lokalizacja obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska na terenie powiatu białogardzkiego (dyrektywa ptasia)	53

Rysunek 12. Lokalizacja rezerwatu przyrody „Warnie Bagno”	54
Rysunek 13. Lokalizacja rezerwatu przyrody „Cisy Tychowskie”	55
Rysunek 14. Lokalizacja użytków ekologicznych na terenie powiatu białogardzkiego	56
Rysunek 15. Lokalizacja pomników przyrody na terenie powiatu białogardzkiego	57

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu białogardzkiego	36
Wykres 2. Bonitacja gleb gruntów ornych na terenie powiatu białogardzkiego	38
Wykres 3. Przyrost powierzchni gruntów leśnych na terenie powiatu białogardzkiego w latach 2016-2020 [ha]	39
Wykres 4. Liczba pomników przyrody ustanowionych w poszczególnych gminach powiatu [szt.]	57